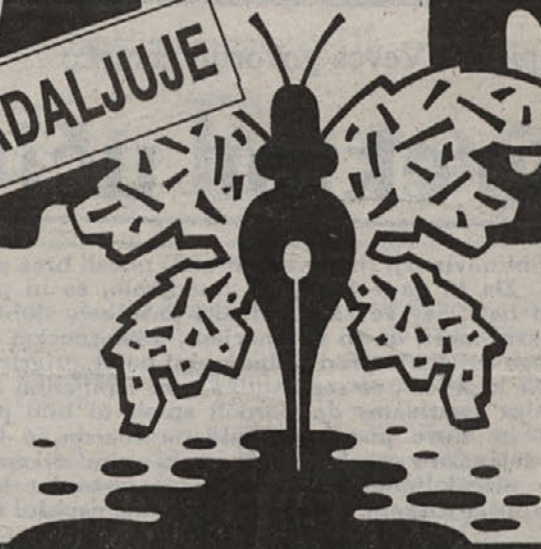

NOVA DOBA

PRISLUŠKOVANJE SE NADALJUJE

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 200 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1.000 LIT

Izhaja vsako sredo. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nendaročeni rokopiisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 80 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 2. DECEMBER 1992

ŠT. 46, LETO XXVI

**GOSTA
V UREDNIŠTVU:
MILAN KUČAN
IN JELKO KACIN**

**FERŠ MEČE PESEK
V OČI**

**ŽENSKE
OPLJUVALE
LEVSTIKA**

**OČE SPAL
OB MRTVEM SINU**

**ŠTORMAN BO
RAZSTRELIL NOVO
DOBO**

**VSI NA VOLITVE ZA
PRDCE IN BRITVE**

SDSS
SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE
SKUPAJ BOMO ZMOGLI

... bemti državo, ki rojeva reveže

MODRE ČELADE V BIVŠI
JUGOSLAVIJI — (28)

Svet le žuga

Zahodni svet še kar žuga Srbom, pravih ukrepov pa ni. Zdaj se je odločil, da bo z vojsko ščitil Somalijo, da bodo ljudje dobili hrano, preden jo bodo oboroženci ene ali druge barve pokradli zase. Za BiH to še ne velja. V tej državi, ki jo je svet priznal, OZN v bistvu še vedno varuje vojno, ne pa miru, ki ga pač ni. Nerazumljivo je, da pomoč - na primer zdravila - vozijo le s tovornjaki, ne pa s helikopterji. No, OZN se nekoliko bolj zanima za Kosovo, Makedonijo, Amerikanci so pripravljene celo poslati 100.000 vojakov na Balkan, če bo počilo še kje drugje. To bi lahko izrabili tako Makedonci in Albanci ter izzvali Srbe, da začno vojno v teh predelih.

V Srbiji se pripravljajo na volitve. Panič bo skušal premagati Miloševića. Možnosti nima, bo pa poizkusil. V Rusiji se Jelcin gleduje po Markoviču (kdo je bil že ta človek, ki je zdaj poslovnež v Avstriji?). Ustanovil je stranko reformnih sil. Ima kar največje možnosti, da bo doživel Markovičevo usodo.

Županja na Hrvaškem je že mesece v vojni, čeprav so tam modre čelade. Tudi v Udolini imajo Srbi (Krajišniki) svoje letališče. Modre čelade so tam, letališča pa ne morejo nadzirati. Pred očmi modrih čelad Srbi iz Slavonije dnevno odpeljejo 400 ton nafte. Vrtine so preobremenjene. Znanе pletilje iz Sirogojna so pripravile razstavo. Največji kupci so bili vojaki OZN, predvsem častniki. Kar zadeva Županjo: Če bi Hrvati pomagali obraniti Slavonki Brod, bi s tem ubranili tudi Županjo.

Hrvati so se sicer ujeli v past. General Bobotko, ki ga je Tudijski poslanec na pogovore s srbskim generalom Mladićem, je nehote priznal, da je Hrvaška vmešana v vojno v BiH. Pri tem je nepomembno, če prizna, da je z Mladićem podpisal dogovor o premirju, ki ga njegov obrambni minister zanika.

V srbski predvolilni tekmi se je pojavil tudi „gazda Jezda“, to je Jezdimir Vasiljevič, ki je širokopotezni poslovnež. Kandidirata pa tudi proslula kapetan Dragan in znani srboritež Arkan, ki ima na vesti že tisoče nedolžnih živiljenj. Kaj je bilo s pobitimi v bližini Vukovarja, bo raziskala komisija OZN.

V Črni gori OZN rešuje jez pri Mojkovcu na Tari. Za tak jez v Peruči na Hrvaškem se še ne zmeni. Za majhno senzacijo je poskrbel sarajevski javni tožilec, obtožil je generala McKenzija, da je iz srbskih taborišč za svojo zabavo jemal mlade Muslimanke. Grozljiva obtožba, ki pa baje zaenkrat sloni na pričevanju Srbov. Je tožilec nasedel?

Kakorkoli že, svet zaenkrat Srbom le žuga, morja se nadaljuje, TV zasloni po vsem svetu so polni mučnih prizorov. Zima je vse bolj zimska in Balkanu se slabo piše. Ne pozabimo, da smo Slovenci v svoji državi dolžni kaj več narediti, saj smo mednarodno priznana država, ki ji ne more biti vseeno, kaj se dogaja na Balkanu.

Zbiegniew Kochanowski

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Uredniki: LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Zoran Vlajić (dopisništvo Koper)

Tajnica redakcije: Suzana Rober

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač - Tiska Družbeno podjetje Delo - Tisk časopisov in revij, p.o. - Naslov uredništva: Celje - knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper. Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

V Papirnici Vevče govorijo nemško

Direktor uči Drnovška

Le kaj bi novinarji (in seveda bralci) počeli brez papirja? Da bi ga v Sloveniji zmanjkalo, se ni potrebno bati, saj vevški papirnici kaže zelo dobro. V tolikšni meri, da so novinarjem, udeležencem tiskovnega druženja pred tednom dni poleg prigrizka in rujne kapljice postregli tudi s tako izpiljenim tekstovnim gradivom, da poročil sploh ni bilo potrebno na novo pisati. Glede na to, da je tovarna dejansko v rokah Avstrijcev, ki sedmi sili vedo streči, pričakujemo ob naslednjem sestanku kar računalniške diskete, polne lepih besed o uspešni tovarni.

Nima se smisla mučiti in delati znanosti, temveč je najpametneje prepisati par stavkov iz dobljenih papirjev: „Po težavnih pogajanjih - obstajali so še drugi ponudniki - je bila končno s firmo Brigl & Bergmeister sklenjena pogodba o udeležbi, ki jo je zgodaj jeseni leta 1990 odobrila takratna vlada. Po-

leg naložbe 33,3 milijona DEM, so Avstrijci nudili tudi možnost intenzivnejše obdelave in razširitve tržišč, boljši dostop do surovin in obojestransko širjenje know-how-a.“ Na kratko povedano, glavni akterji poslovnega papirnatega čudeža so Avstrijci, znoj v tovarniških halah pa je še vedno slovenski.

Res je, da papirnica, streljaj od Ljubljane, odkar je pod direktorskim žezlom mag. Josefa Mayerja, odlično posluje. Med drugim prosperira zaradi tega, ker se je usmerila v proi-

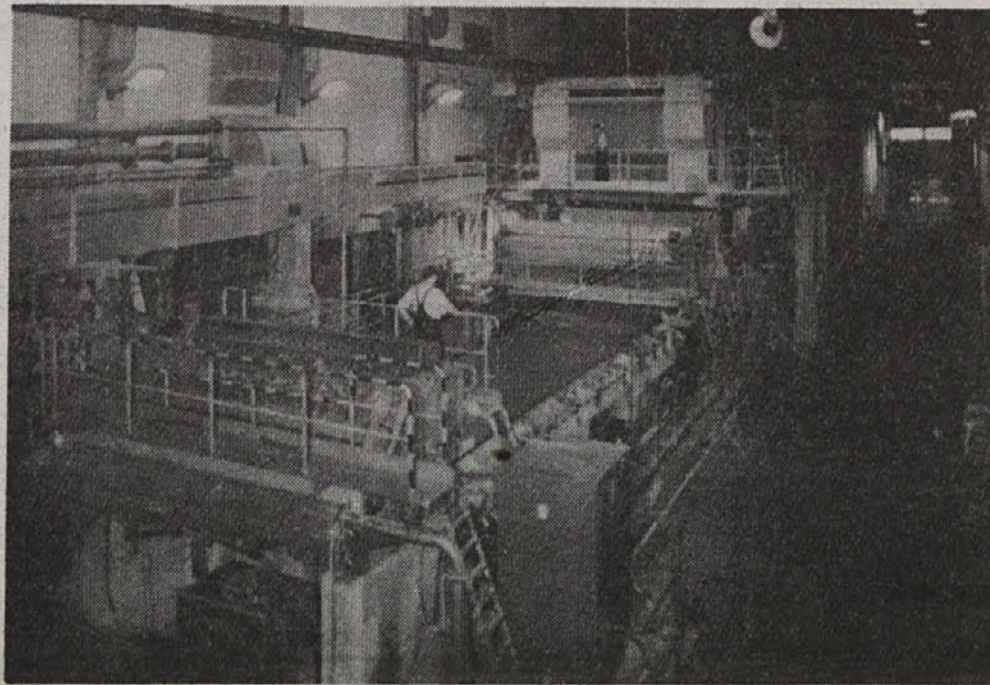
zvodno specialnih papirjev, ki jih največ izvažata na preostali trg bivše Jugoslavije, v Italijo, Nemčijo, Veliko Britanijo, Avstrijo, Španijo, Nizozemsko, Francijo, Belgijo in Ciper. Njen papir uporabljajo tudi prebivalci daljne Indije, Egipta, Malezije, Arabskih Emirato, Združenih držav Amerike in Kanade. Kranjskih Janezov seveda v tem kontekstu sploh ni potrebno omenjati.

Papirnica zasluži pohvalo predvsem pri prizadevanju za varovanje naravnega okolja, saj kreira ekološko sprejemljive izdelke. Ker vemo, da skoraj vsak papir zgine, je mogoče pametno omeniti kot primer specialno oblikovanje zadnje strani etiket, ki zmanjšuje porabo lepila, za slednje dišeče zadevice pa skoraj vsakdo ve, seveda razen fiksarjev v denarni stiski, da ekološko niso najbolj zaželjene.

Direktor Mayer si ob vsem doseženem upa dati tudi nekaj nasvetov slovenski vladi, kako bistveno izboljšati neugodno stanje slovenskih izvoznikov. Drnovškova ekipa naj bi zagotovila ugodnejše financiranje izvoznikov in možnosti zavarovanja izvoza ter čimprej sklenila bilateralne carinske sporazume z EGS in ETTA državami. Nujno naj bi tudi znižala obresti za investicijske projekte.

Tokratna vladna postava tega seveda ne bo storila, za naslednjo pa ostajamo v dvomih.

F. F.

Papirnica Vevče

Rajmond Zlatko Ferš bo doktoriral na odtujevanju pomoči za begunce

Namesto kapljic pesek v oči

Samozvani doktor Zlatko Rajmond Ferš, prvak Štajerske demokratsko krščanske stranke in doslej dober dobrotnik beguncev iz BiH, je na Mariborčane uprl prst, ker bi naj kradli del v tuji zbrane pomoči za begunce in jo - prepredajali. V škandal je vpletel eminentne osebnosti starega mesta ob Dravi in v čudno luč postavil tajnika svoje stranke. Gospod doktor, podjetnik in dobrotnik Ferš, zakaj ste potrebovali potrdilo za 90 tisoč mark?

Ali je Ferš po nesreči sprožil škandal

V prejšnji številki Nove dobe smo javnost opozorili na čudna ravnanja gospoda Zlatka Rajmonda Ferša, podjetnika iz Rosenheima, Max-Josefs-Platz 12 A, ki je ptujskim obrtnikom pozabil vrniti 29.432 mark. Gospoda Ferša ne iščite v Nemčiji, ker že nekaj časa kolovratil doma in se udinja politiki, zato je ustanovil svojo stranko, z njeno pomočjo bi ral celo v slovenski parlament.

Ni naše, da sodimo in ne odločamo o tem, kdo je v Nemčiji organiziral in zbiral neverjetne količine pomoči za nesrečne begunce iz Bosne, ki je v rednih presledkih prihajala v Maribor. Dejstvo je, o tem je pisalo tudi tamkajšnje časopisje, da je zbiranje pomoči organiziralo več humanitarnih in drugih organizacij, predvsem pa posameznikov. In prav tako je dejstvo, da se je gospod podjetnik in predsednik Ferš pojavil vsakokrat v zbirnem centru, ko je prispela

Ferš je sam vrgel kamen

Srečka Kovačiča bi naj poklical domov v nedeljo, 15. avgusta. Poklical naj bi ga dr. Kurt Kancler, predsednik Rdečega križa in pomočnik direktorja Zdravstvenega doma. Srečko Kovačič je tako izdal nato še eno potrdilo in sicer v višini 18 tisoč mark ali v skupni vrednosti 94.534 mark. Zgoraj omenjeni dr. Aksel Wejneger pa je Občinski štab za civilno zaščito v Mariboru nato po telefaksu zaprosil, da mu naj tekst prevedejo in sporočijo, kaj je bilo za ta denar kupljeno. Z Občinskega štaba so lahko sporočili le to, da so 15. avgusta v zbirni center Slava Klavara dobili od Malteserhilfdienst pošiljko, ki je vsebovala dve vrsti zdravil, higienske potrebščine, na pol pripravljen krompir in fižol ... Tako je gospod Ferš s svojim potrdilom v resnici zasejal dvom o namenski uporabi izročene denarja, ki bi ga naj prejel, vendar do danes neznano za kaj porabil.

V občinskem zbirnem centru za pomoč neguncem iz Bosne, ta je do 20. sodil v pristojnost občinskega oddelka za obrambne zadeve, zdaj pa k civilni zaščiti, so vodili izredno skrbno dokumentacijo, ki odklanja vse Ferševe navedbe o odtujevanju te pomoči v druge namene. Tako tudi dokumentacija o prispelih zdravilih, ki so jih predajali lekarnam bolnišnic, v katerih se begunci zdravijo. Prav zato ni res, da bi se naj v mariborskih lekarnah pojavila zdravila iz zbirnega centra, kot trdi Ferš, ker zdravil v zbirnem centru sploh niso hranili.

Gospod Zlatko Rajmond Ferš pa je hote ali nehote sprožil plaz nezaupanja v razdeljevanje tovrstne pomoči, ki bi se naj zbirala pri Rdečem križu. Iz Bosne in Hrvaške je namreč prihajalo vse več vesti, da posamezniki in begunci, ki so se prelevili v podjetnike, humanitarne pomoč v hrani in zdravilih nesrečnežem v Bosni prodajajo za tudi desetkrat višjo ceno, kot bi bila normalna in da imajo organizirane prave linijske prevoze do posameznih mest v Bosni, kjer tovrstni prevozniku takšne pomoči navržte tudi po 30 tisoč mark. Toda o tem bo verjetno kaj bolj oprijemljivega znano potem, ko bo končana sprožena preiskava. Tako je gospod doktor Rajmond Zlatko Ferš vede ali nevede v resnici opravil - dobro delo, ko je sprožil vprašanje o kapljicah za oči.

I. A.

Prisluškovalna paranoja političnih strank - najslabši so najglasnejši

Z gnojnico v Evropo

Poslanci slovenske skupščine so imeli prejšnji četrtek lepo priložnost, ko so se sešli na neuradno zadnjem zasedanju, da dostojno dokončajo svoj mandat. S tem bi velikim projektom, ki so jih uredili v svojem mandatu - osamosvojitve in nova ustava - dodali dostojen zaključek. Toda prisluškovalni virus je očitno okužil že vse v deželi krajnski in prav lahko se zgodi, da 6. decembra v tej državi ne bo več niti enega samega treznega politika, če se bo ta bolezen tako širila.

Poslanci so se že na vsezgodaj po zborih pričeli ukvarjati s prisluškovalno afero, saj so se odločali o tem, ali naj jo uvrstijo na dnevni red ali ne. Seveda so želeli ob tem vsi povedati še kakšno novo in izvirno misel, rezultat pa je bil ta, da so se v zboru združenega dela odločili, da o tem ne bodo govorili. S tem je propadla možnost, da bi šli z afero na skupno sejo.

Je Zupančič kriv?

Nesrečni zbor združenega dela, ki je šel zaradi nesprejetja prvega predloga lastniške zakonodaje, kakršnega je pripravila Peterletova vlada, ostalim poslancem močno na živce, je tako postal tudi ob tej temi dežurni krivec. Ostali poslanci so Zupančiču očitali, da je sejo zbora nalašč vodil tako, da uvrstitev prisluškovanja ni prišla na dnevni red. Pri tem so predsedniku zbora, doslej neodvisnemu Jožetu Zupančiču, ravnatelju celjske gimnazije, navrgli, da je to storil zato, da bi zaščitil Igorja Bavčarja. Zupančič na tokratnih volitvah namreč kandidira na listi Demokratične stranke, čeprav menda v strankarske vrste ni pristopil. Skratka, zbor združenega dela, v katerem po mnenju večine ostalih poslancev sedijo sami rdeči direktorji, prisluškovanje pa so tudi zakrivali rdeči, z rdečim Kučanom na čelu, je vrgel novo kost za glodanje.

Nova odkritja Bekeševe komisije

Da bi se zadeva še nekoliko zapletla, je v četrtek dopoldne predsednik komisije za nadzorstvo nad nezakonitostjo dela VIS-a Pe-

ter Bekeš VIS obtožil, da so tujim diplomatskim predstavništvom prisluškovali kar do 9. novembra letos, to je vse do dne, ko je znamenita komisija izdala svoje sporočilo in VIS prvič obtožila prisluškovanja. Komisija naj bi to odkrila ob zadnjem pregledu na VIS-u. Hkrati pa je Bekeš predstavil predloge treh zaključkov, ki naj bi jih zbori sprejeli, če bi se uspeli sestati. Eden od njih od vlade zahteva, naj zakon o notranjih zadevah spremeni tako, da bo - po domače povedano - prisluškovanje zakonsko pokrito. Nekako tako, mlada slovenska država je v času svojega osamosvajanja grešila, demokratično izvoljena nadzorna komisija je to ugotovila, vlada se je pokesala in sedaj bomo dali to vse lepo v pravne okvire, pripeli pentljo, pa ho. Ali je Bekeš naiven ali tako zelo prebrisan, da je vedel, da je duh ušel iz steklenice in ga ne more nadzorovati več nihče in so njegovi predlogi le pesek v oči, ni povsem jasno.

Bavčar: vse je bilo po zakonu

Notranji minister Bavčar in direktor VIS-a Peter Brejc sta istega dne ponovno zadržala, da je bilo vse po zakonu, obtožila Bekeša, da poslabšuje doslej dobre odnose med komisijo in notranjim ministrstvom in napovedala ukrepe proti tistemu, ki je Slovenskim novicam priskrbel dokument o pogovoru med članom predsedstva Cirilom Zlobcem in italijanskim konzulom Cristianijem, ki ga je ta dnevnik - najbrž povsem slučajno - objavil prav v četrtek. S

tem je bila seveda kršena državna tajnost.

Predlog za ustavno obtožbo

Le poslanci v zboru občin so bili dovolj vztrajni, da so pričeli z razpravo o aferi, vendar jih je branje zaupnega gradiva, ki so jim ga dali na vpogled, tako prestrašilo, da so takoj nato postali nesklepčni. Menda jih je čakala poslovilna zabava, kjer pa so se - po izjavah prič sodeč - zbrali v popolni zasedbi.

Nekateri strankarski veljaki pa očitno niso mogli preboleti, da bi se vsa stvar končala tako mirno, zato so v poznih popoldanskih urah napovedovali, da bodo zahtevali sklic izredne seje skupščine, bivši pravosodni minister Rajko Pirnat in hkrati predsednik Narodnih demokratov pa je napovedal ustavno obtožbo Cirila Zlobca in Milana Kučana. Ta isti Pirnat pa kot takratni pravosodni minister čisto nič ne ve in ni vedel o prisluškovanju. Prav tako ni nič vedel o sestanku med policijo in predstavniki vrhovnega sodišča, kjer so sodniki policistom lepo povedali, da jim ne bodo dali naloga za prisluškovanje diplomatskim predstavnikom, saj so ti prostori eksteritorialno ozemlje, na katerem slovenski zakoni ne veljajo.

Vedeli so vsi, sedaj ne ve nihče

Le upati je, da se je prisluškovalna afera zares končala in da poslanci ne bodo še enkrat zmogli poti v Ljubljano. Politični veljaki, ki bi za svoj obstoj storičili vse, dali na pranger tudi slovenskega pesnika, kot je slikovito in osebno prizadeto dejal Tone Partljič, pred volitvami pač ne izbirajo besed. Še bolj zanimivo je, da o prisluškovanju nihče nič ne ve, čeprav je popolnoma jasno, da so o tem vedeli več ali manj vsi - vsaj najvišji državni vrh. Sem pa prav gotovo sodita bivši predsednik vlade Lojze Pe-

terle in bivši pravosodni minister Rajko Pirnat. Če resnista vedela, svojega dela nista opravljala dobro in bi morala biti že zato sedaj tihi. Toda volitve so umazane, predvolilna igra pa že smrdi do nebes.

Kako bodo ti isti ljudje, ki se danes polivajo z najbolj smrdečo gnojnico, po volitvah sedli v skupno koalicijo, ni povsem jasno. Ali pa je cilj res to: onemogočiti povolilne močne koalicije, kompromitirati in onemogočiti Milana Kučana, za katerega je jasno, da ima bistveno več privrženec kot ostali kandidati in spreji vsakogar z vsakim.

Zakaj po nič krivem Zlobcu

Najbolj tragično ob tem pa je, da so se politični mrhovinarji spravili nad Zlobca. Zlobec, ki mu nihče ne oporeka, da je eden največjih pesnikov, humanist, poštnjak, zaveden Slovenec, borec za slovenski jezik in človeka, ki je odigral pomembno vlogo v Društvu pisateljev Jugoslavije ob vsiljevanju skupnih jeder, si na svoja stara leta tega res ni zaslužil.

Nihče ni oporekal, da je bil v sedanje predsedstvo izvoljen demokratično, deloval je - kot sam pravi - svoji vesti primerno. Ko so izšli Janševi Premiki, kjer je pisec namigoval o izdaji državne skrivnosti, ni pa nikogar imenoval, se je Zlobec sam oglasil in pojasnil svojo krivdo.

Izkoristiti tako uglednega in poštenega človeka za takšno umazanijo, kot je predvolilni boj, je več kot nemoralno. Novokomponiranim slovenskim politikom je pač dobro vsako sredstvo za to, da se dokopljejo do oblasti. Ob tem je zanimivo, da so najglasnejše stranke, ki imajo po vseh javnomnenjskih raziskavah najmanj možnosti, da bi še prišle v parlament.

Fani Golouh

DRAGI PREDSEDNIKI!

Volitve se bližajo, parlament je nesklepčen, vlada pa neomajno vlada. Gospod Drnovšek in Rigelnik, moram priznati, da sta bila zelo korajžna. Najprej zato, da sta z Ocvirkom in Šešokom parlamentu sploh upala predložiti takšno abotno misel o vsenarodnem posojilu za banke in železarne in drugič zato, da se po vsem še upata riniti na volitve.

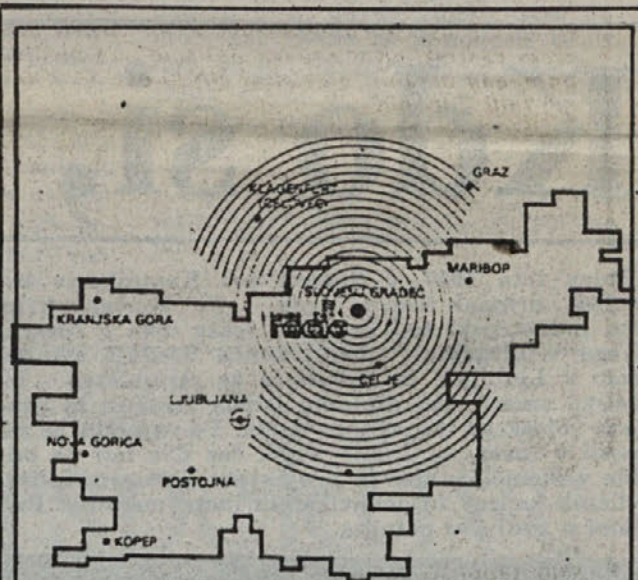
Način, kako vidva uspevata sanirati naše gospodarstvo, je znan. Upam si celo trditi, da preveč znan, ker smo zaradi njega danes tu, kjer smo. Z zakonom narodu naložiti takšno breme, kot so tri stare železarne in vrh glave in čez zadolženo banko - to presega že vsa najbolj nemogoča razmišljanja.

Priznam, da dobro poznata parlament in strankarske zdrahe, ker sta v pravem trenutku skozi stranska vrata stiščala paket, ki ga bo plačal še moj in mojega sina sin. Po kmečko razmišljam takole: kaj pa, če bi to posojilo (davščino za vaše minulo delo) namenili drugačnemu "projektu": vsakemu od 13 000 zaposlenih, ki bi po vašem naj bili ogroženi, dali po petdeset tisoč mark in naj sam poskrbi za svoj jutri. Zagotovo bi dobili vsaj toliko delovnih mest in z njimi novo vrednost...

Pred tem naj država vrne še izposojeni in zapravljeni denar. In šele potem se slikajta na plakatih in pojavita pred volivci. Upam, da bosta izvoljena in bosta prisiljena vgrizniti v zakone, ki sta jih skuhalo.

Lep pozdrav!

VAŠ DRŽAVLJAN

koroški
radio
slovenj gradec

UKV 97.2 IN 88.9 MHz STEREO

TRGOVCI KUPCEM Z BARIKADAMI ONEMOGOČAJO DOSTOP DO CENEJŠEGA BLAGA

ŠKANDAL V ŽALCU

Domači trgovci so pred konkurenco s Koroške poklicali na pomoč policijo, inšpektorje in končno fizično onemogočili kupcem pristop do blaga. Na zagovor so poklicali tudi občinsko vlado, ki se je setala na izredni seji.

V Žalcu je štiri dni trajala tudi za naše razmere nevsakdanja vojna med domačimi trgovci in trgovci s Koroške, ki so za več kot polovico ceneje ponujali isto blago. Naval kupcev je bil neverjeten, dokler se domači (monopolisti) niso "organizirali" v obrambi svojih legitimnih pravic.

Medtem so na Ptuj in v drugih tržnih mestih branjevci izkoristili zadnje lepo vreme okrog Katarine in ponudili tisto, kar se jim je na-

birali v skladiščih, je v Žalcu prišlo do prave "vojne". Najemnik tamkajšnjega kulturnega doma je namreč kot tudi drugič izdal pravico priložnostne prodaje mešanemu podjetju s Koroške in iz Avstrije.

Kupčija se je šele prav začela, ko so domači trgovci in lastniki razkošnih prodajal ugotovili, da jim Korošci pobirajo - smetano. Ponudili so namreč mnogo blaga, kakršnega imajo tudi oni, vendar za - polovično

ceno. Vest se je kot strela razširila po mestu, domači trgovci so staknili glave in se odločili, da morajo vsiljivo in "nelojalno konkurenco" pregnati iz Žalca.

Najprej so poklicali na pomoč občinsko inšpekcijo z obtožbo, da vsiljivci nimajo poravnanih obveznosti do države, ker drugače ne bi mogli prodajati istega blaga po tako nizkih cenah. Vrli inšpektorji so bili tokrat hitro na delu, žal so ugotovili, da imajo Korošci vse papirje v redu, da so celo poravnali že tudi vse, kar tiče države in občine. Vendar so domačini le nekaj uspeli pri cagljavih inšpektorjih, za en dan prepoved prodaje.

Toda Korošci so naslednji dan pred kulturnim domom imeli še več kupcev. Pravzaprav se je kupcev že kar trlo, saj ne gre zanemariti resnice, da dandanašnji ni več nič poceni.

Zdaj so domači trgovci ubrali drugo pot, "ker jih je izdala občinska uprava" in "podkupljivi inšpektorji". Z lastnimi vozili so se zdeglali pred kulturni dom in fizično onemogočili prodajo. Zdaj so poklicali na pomoč prizadeti kupci. Prišla je policija, ki pa je ugotovila samo to, "da je bil parkirni prostor neustrezno uporabljen". Za vsak primer pa policaj ostal nekaj časa na "neustrezno upora-

bljenem parkirišču" ter tako vplival na to, da se niso stopli kupci z domačimi prodajalci.

Ti domači prodajalci so zdaj sestavili delegacijo, ki je nemudoma zahtevala odgovor občinske vlade. Kajti, oni so doslej v redu plačevali samoprispevke (za Korošce to ni dokazano), oni so jih na zadnjih volitvah volili (Korošci zagotovo ne) in oni so v svoje lokale vložili ogromno denarja ter v občinsko blagajno dnevno pretakajo denar...

Človek ne more verjeti, da je vse to res. Da so namreč zasebni trgovci iz

Žalca samo zamenjali monopol družbene trgovine in da so celo fizično pripravljene onemogočiti konkurenco, da bi zaščitili svobodo odiranja domače srenje. Če namreč koga v teh dneh pot slučajno zanese v Žalec, v staro tržno središče, bo že po vzorcih razstavljen avtomobilski pločevine pred bistroji in butiki ugotovil, kar seveda daccarji ne morejo, ker ne vidijo, kam se je v zadnjih mesecih in tednih stekal denar iz te "komaj dihaajoče zasebne trgovine". Sramota, da ji ni para.

I. A.

Goljufi v slovenski politiki

Kdo si, Karel Franko

„S temi norci se ne da delati, vsega imam dovolj, mogoče bi še, vendar samo mogoče, ker država rabi pokončno osebnost, vzel mesto predsednika države, da bi tiščal naprej, ker bo drugače vse pobral vrag ...“

S temi besedami bi se naj poslovil prvi predsednik skupščine Slovenije, sicer poslanec Karel Franko. Saj se spominjate moža, ki je v tistih vročinskih dneh osamosvojenosti Slovenije imel zgodovinsko čast, da je kot pokončni mož med enakimi prvi vodil slovenski parlament in izpil kupico šampanjca.

Od kolhoza do mlatilnice

Novejša zgodovina Slovencev, predvsem pa Prekmurcev, nima moža, ki bi bil vsa desetletja tako trdo vpet v stvarnost, kot je to bil in bo Karel Franko, Puconci.

Prej Džerigorov Karči s Puconec, nato Karol Franko in zdaj Karel Franko, Puconci. Mož, ki ga po krivici izpušča Godina in ga ni srečal Kranjec, ga ne omenja Šiftar in ni bil pri roki ne Vratuški ne Kučanu, do konca pa gorak Bačiču.

Džerigorov Karči alias Karel Franko, Puconci, je druga ali tretja žrtev revolucije, ki je, kot je znano, zrla svoje otroke tudi v Prekmurju. Kajti Džerigorov Karči je bil prvi predsednik obdelovalne zadruga Puconci. To je postal kmalu za tem, ko so razjarjene ženske v tamkajšnji osnovni šoli zlasale Miška Kranjca, ker jim je v spremstvu mož v dolgih usnjenih oblačilih razlagal vse o kolhozih. In prvi kolhoz v Puconcih je krmari tovariš, zdaj gospod Karel Franko, Puconci, prej Džerigorov Karči iz Puconec, sin po velikosti tretjega kmeta v vasi.

Karel Franko, Puconci, ima od boga dano, da je vedno prvi predsednik. Od tistega kolhoza, ki je na veliko srečo tamkajšnjih kmetov hitro potonil v izgubah, jo je Karel Franko poceni odnesel, z novo hišo v trgu in prvim traktorjem, ki se mu je reklo Lanzbuldog. Od očeta pa je podedoval mlatilnico z lokomotivo, ki je mlačev opravljala, kot je bil red, po velikosti kmetij in z bajtarji na koncu.

Od svinjereja do predsednika

Danes ga ni človeka in če gospod Karel Franko na uho ne zadega ojačevalca zvokov - v tega pol stoletja je vneto poslušal in tudi zato postal naglušen -, ga torej ni človeka, ki bi lahko na izust naštel vse stotine funkcij, ki jih je on za tega kratkega življenja žarno opravil.

Od tistih rdečokoloznih dni, ko je proletarce vozil v nedeljsko dopoldne na vprežnem vozu pripetem za traktor če ne drugega pobirati koloradske hrošče, ki jih takrat sicer še ni bilo, nedeljska maša pa. Do dni, ko je nemo opazoval, kako sosedu Vra-

tariču metlar Rituper s Kuštanovec iz hleva vleče bika, ker ni oddal 18 kilogramov mesa. In do dolgih večerov, ko so delili oblast med Grahom in Šipličem z Gorice, med šolnikom Vučakom in rdečim Recekom.

Do včeraj, ko je iz pepela vstal Demos in je upravičeno stopil k županu Gerenčeru, da bi uredil službo za svojega sina in košček rezervirane borčevske zemlje za hišo mladima v Soboti, da bo sta bliže centru. On od sodelovanja v NOB, ko je zjutraj pred šolo gledal prebodeno sliko Hortya in Hitlerja, ko so trije partizani v mimohodu očistili šolo in občinsko upravo v Puconcih, tik preden so bili na Vaneči izdani in ubiti, on od tega sodelovanja še ni vnovčil nič, čeprav je vedno stal za edinim proletarcom iz Puconcev Bencakovim hlapcem, ko ga je na prste učil poštevanko.

Največja izguba za Evropo

Za nič manjši delež k našemu osamosvajanju ne gre šteti njegovih znamenitih pisem, ki jih je pisal Delu in robantil v drugih rdečih časopisih proti režimu, v katerem mu zaradi boja upravičeno angažiranemu, da ne rečemo že aboniranemu vseh vrst funkcionarju gre za sluga, da bo kdo od mladeži vsa ta pisma doumel in razčlenil v doktorski dizertaciji in tako bo Karel Franko, Puconci, vzrok za novega doktorja znanosti iz znanja, ki ga je premogel en sam človek. Karel Franko, Puconci.

VULKANIZACIJA
in
AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

**Rosando
PREVOLNIK**

Teharje,
tel.: (063) 32-900

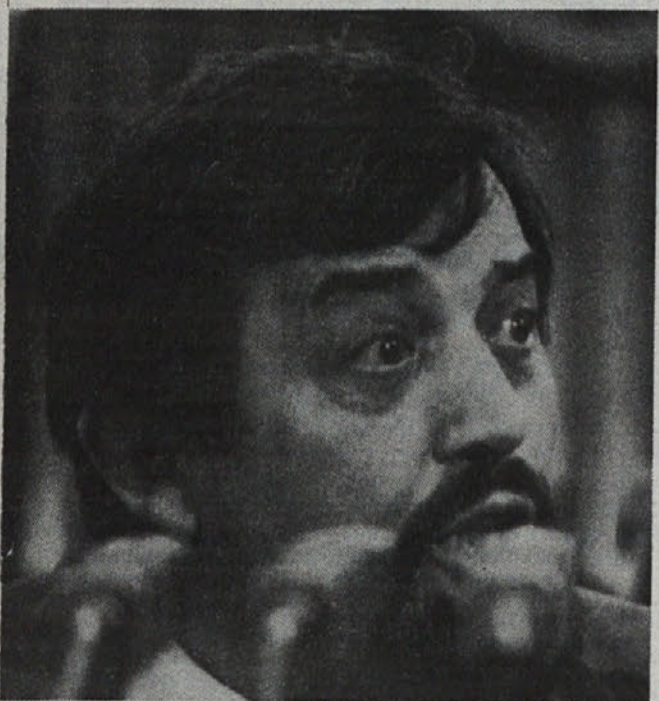
Zato je škoda, da Karel Franko, Puconci, noče več sodelovati. Če že ne kot predsednik pa vsaj kot poslanec, saj je bil to vendarle že ves čas njegov poklic in bi zdaj dobival celo plačo, dasiravno ni znano, koga bi predstavljal in kdo bi ga volil.

Po uboju Ivana Krambergerja in Grosovem odstopu od kandidature je to zagotovo največja izguba med našo hojo v Evropo.

Jani Sevrov

Kdo si, Lech Walensa

Rojen leta 1937 v Šmarci pri Kamniku v katoliški družini šestih otrok. Po končani triletni industrijski šoli kranjske Iskre dela v tovarni Vega v Ljubljani. Nato konča Srednjo strojno šolo v Ljubljani in Fakulteto za strojništvo - letalsko smer. Za diplomu izdelava izračun in projekt vojaškega trenaznega letala. Po vojaščini se zaposli v Inštitutu Jurija Vege, čez dve leti pa odide v Nemčijo, kjer je projektant železarn, hidravličnih naprav in geofizikalnih instrumentov. Prihodi si tudi dva patenta.

Če bomo vsi podjetniki, kdo bo potem delal

France Tomšič alias Lech Walensa, kot ga socialdemokrati reklamirajo za predsednika Republike Slovenije, se je morda res rodil, kot smo v začetku zapisali, vendar se je prav rodil šele točno

pred petimi leti v Cankarjevem domu. Ob stavki delavcev Litostroja, ko je pograbil pobudo delavcev izpred skupščine, da bi zasedli Cankarjev dom in se jim, delavcem, pozneje v Cankarjevem domu tudi priključil. Takoj se je umestil na čelo, za mikrofona.

Tistega usodnega dne, ko je nekaj sto delavcev krenilo iz Litostroja na Celovško in po njej pred skupščino, Franceta Tomšiča ni bilo na čelu povorke in ne na čelu delavcev pred skupščino. Povorko so vodili mladi delavci s starejšo sindikalno aktivistiko.

Na uradni promociji svojega sindikata v ljubljanskem hotelu Slon sam sebe predlaga za predsednika in snubi predtem ustanovljene sindikate, da ga sprejmejo in priznajo. Čaglavci omahujejo, železničarji prosijo za premislek, gospod Garb, zdajšnji njegov aktivist, ki je pred štirinajstimi dnevi v Slovenj Gradcu v prst ugriznil policala, se javno protivi in vleče k Plohu.

France Tomšič, ki se je leta 1976 z družino, žena je Nemka, vrnil iz Nemčije v Slovenijo, je bil edini, dasiravno do takrat neznani predstavnik slovenskega delavskega razreda, ki je znal poskrbeti za svojo javno predstavitev.

V Mladini se je na slovnico postavil z nageljnom v gumbnici, v javnosti s tisoči članov njegovega sindikata, čeprav članstva do dandanašnji ni bilo mogoče prešteti. Zato je edini med osmimi predsedniškimi kandidati, ki ima potemtakem praktično že zagotovljeno predsedniško mesto in krmilo države.

Delu vrniti ceno in ugled

To tembolj, ker je gospod France Tomšič kot razvojni

inženir v Litostroju obupal, čeprav naj bi mu uspelo preprečiti odpust večjega števila delavcev.

S svojimi ognjevitimi nastopi na televiziji je pomagal rušiti obstoječe enoumje in tako priti do človeka vredne pisarne v nekdanji Smoletovi katakombi in tam umestiti plavalaso pomočnico, ki enako dobro loči smrad delavskega kombinezona.

Za en del slovenskega delavstva je gospod France Tomšič že živa legenda, po njem se imenuje sindikat, iz svojega sindikata je prerasel v poslanca in ob svo-

jem sindikatu ga Socialdemokratska stranka Slovenije predlaga za predsednika Republike.

Ob nedavni stavki v TVT B. Kidrič v Mariboru so neomajni aktivisti njegovega sindikata žal fizično onemogočili drugim delavcem priti do mikrofona, ki bi verjetno glasno povedali, kako so vsi samo za gospoda Tomšiča. Tako je vesoljna srenja lahko videla, da se že tudi delci med sabo pretepajo samo zato, da bi glasovali za slovenskega Lecha Walenso.

Kakor sovražniki mlade

slovenske demokracije javno razmišljajo, kako je bilo škoda, da je gospod Tomšič njega dni podprl gospoda Pučnika, tako je zdaj jasno, koliko je bila ta pomoč vredna, če naj drži slogan, ki ga gospod Tomšič med drugimi objavlja in mi objavljamo kot mednaslove, da je namreč tudi v pisarni predsednika države čas za spremembe. In tu je vidna veličina slovenskega Lecha Walense v primerjavi z resničnim: gospod Tomšič bo pospravil pisarno, oni drugi pa je pospravil program.

I. A.

Kupujte boljše kot sosed!

TRGOVSKO PODJETJE
POTROŠNIK

DNEVI UGODNEGA NAKUPA!

UGODNO: Prodaja na čeke, potrošniško posojilo od 3 mesecev do 1 leta

Prodaja na kartice: ACTIVA, MERX, HKS - ŽALEC

Praznična ponudba
UGODNO

MIP p.o. NOVA GORICA

Zimska salama, kraška panceta, posebna, motardela, kraški pršur

BOGATA PONUDBA!

Vinka Levstika gostje pregnale iz Atomskih Toplic - "gnusiš se mi kot aids"

Vest krvoločnega antikrista

Bivši domobranec Vinko Levstik se je z mlado damo odločil preživeti nekaj lepih dni v hotelu Atomske Toplice, a oddih mu je pokvarila tamkajšnja gostja Lojzka Rupnik, nekdanja partizanska bolničarka iz Idrije. Srečanju usode ali naključja so prisostvovali radovedni gostje in hotelsko osebje. Imeli so kaj videti in slišati.

Po dolgih letih se je v avgustu legalno vrnil v domovino Vinko Levstik, osumljen vojnega hudodeistva zoper civilno prebivalstvo, ranjence in vojne ujetnike. Sledilo je povabilo na zaslišanje in klobčič se je pričel odvijati, čeprav so vroče niti v predvolilni mrzlici nekoliko potrgane, postopek zoper Levstika teče naprej, predlog, da bi preiskavo razveljavili, pa so na sodišču zavrnili. Ob prestopu državne meje ga ni pričakala policija. Vinko Levstik z domobranskim imenom „Triglav“ se srečuje s preteklostjo na drugačne, bolj človeške in neformalne načine.

Vinko Levstiku, ki stoji na recepciji, pristopi sivolasa ženska sedemdesetih let, oblečena v moder kopalni plašč. Najprej nekoliko omahuje, potem ga ogovori: „O, gospod Triglav, prvič vas vidim v obraz, videla sem vas le v hrbet.“ Ogovorjeni jo zarepadeno ogleduje, gospa pa nadaljuje: „Se spominjate Idrije od marca 1945?“ „Ne, bil sem na Dunaju. Jaz sem Vinko Levstik!“ „Ja, Triglav,“ odgovori Lojzka Rupnik in začne nanj kričati o maščevanju, predvsem o šestnajstletni Pavli. Vinko Levstik je vse zanikal, belega obraza in trde drže. Srečanje se je naslednji dan, v četrtek, 19. novembra, ponovilo. Tokrat je bil deležen le nekaj besed: „Judež, zver, antikrist!“ Fizično se ga ni lotila. „Gnusen je kot aids,“ pravi partizanska bolničarka. Naslednji dan je spakiral številne kovčke in zapustil Atomske Toplice.

Posilstvo in umor šestnajstletnice

Spomini Lojzke Rupnik segajo v vojni

Lojzka Rupnik: „Proti Levstiku sem pripravljena pričati.“

čas v Idrijo. Trikrat je ušla smrtni obsodbi in vojno po naključju preživela, živo je ostalo tudi njeno sovraštvo do domobrancev z Levstikom na čelu. Pri-poveduje o usodi Pavle Kenda, šestnajstletne Idrilčanke iz Krnčce, ki je končala pod moškostjo in noži petih ali šestih domobrancev, ki jih je vodil Triglav. O tem dogodku, ki naj bi bil

le eden izmed mnogih, ji je govoril domobranec, njegovega imena noče izdati, ki je bil ob krvavem izživljanju zraven. „Po Pavlo so prišli domobranci na lastno pest, brez razloga. Odpe-ljali so jo, vsi posilili, prvi je bil Levstik, in zverinsko izkazali. Pokrito z ve-jami je našla njena mati, ki je ob pogledu na mrtvo hčer zblaznela,“ se spominja Lojzka Rupnik. Tudi domobranec, ki je o tem spregovoril, je moral na deklici ležati, sicer bi bil kaznovan. Triglav je bil strah in trepet doline, ljudje so govorili o njem kot o krvoločnem antikristu, sovražilo ga je mlado in staro.

Vojna partizanske bolničarke

Lojzki Rupnik, ki živi v Izoli, je danes dvainsedemdeset let. Že dvajset let je upokojenka. Preživela je osebno vojno travmo Idrijske partizanščine in v življenje odnesla pretepeno telo, bolna pljuča in zlomljeno lo-banjo.

Poleti leta 1944 so na življenje partizanske bolničarke, ko se je že tretjič rešila zopora, razpisali denarno nagrado, ki naj bi prinesla, ne spominja se točno, pet ali petdeset tisoč nemških mark. Delovala je v bolnici v Cerknem in le občasno prihajala domov po zdravila in na obisk k majhnemu otroku ter svojim staršem. Ob enem takih obiskov so jo opozorili, da jo iščejo nemški vojaki in domobranci.

V pripovedi ne moremo mimo vloge tamkajšnjega župnika Ludvika Likarja, ki ima na vesti okoli tristo internirancev, od katerih so se vrnil le maloštevilni, in je v konkretnem primeru Lojzke Rupnik zagrozil njenemu očetu in materi, da jima ne da odveze pri spovedi, dokler hči ne pride domov. Na procesu leta 1946 je proti vsestranskemu župniku, ki je poleg zvestega služenja okupatorju v spovednici

in drugih posvečenih cerkvenih objektih zganjal še mnoge druge svinjarije, pričalo štiriinšestdeset ljudi.

Tako so Lojzko Rupnik aretirali, jo peš odpeljali proti Idriji in spotoma po župnikovem spisku ropali domačije. Peljali so jo na zaslišanje v nemško komando, naslednji dan pa odvekli v vas Ledine, kjer so jo na za to posebej specializirani kmetiji mučili: „Tepli so me brez usmiljenja, na koncu sem imela mrtve noge in bruhalo sem kri. Ničesar nisem izdala, mučenje sem prenašala v sveti trmi. Ko pa so prinesli spisak ljudi za likvidacijo iz Konomejske doline, sem se odločila vse priznati, da bi rešila dolino in dveletno hčer. S priznanjem sem si podpisala smrtno obsodbo. Triglav me je skušal od Nemcev dobiti dvakrat, kar pa so mu preprečili. Pristala sem v idrijski temnici, nato pa v ljubljanskem zaporu na Miklošičevi.“

2. maja 1945 je bilo na listi za ustrelitev tudi njeno ime, a minili so trije dnevi in še vedno je niso odpeljali. Smrti se je izognila po naključju, ker so njene dokumente pomotoma uničili, kot da je bila ustreljena. 6. maja so vse aretirane izpustili. Naslednji dan je Lojzka Rupnik srečala Vinka Levstika, videla ga je le v hrbet pred lekarno, kjer naj bi dobila zdravila. Prepoznala ga je njena prijateljica, ki jo je mučil na zaslišanju. Zatekli sta se k družini Kambič in povedali so jima, da so Lojzko iskali domobranci. Mora se je končala še isti dan, ko je utihnilo streljanje z ljubljanskega gradu in so ponoči okupatorski vojaki začeli bežati.

Lojzka Rupnik je proti Vinko Levstiku pripravljena pričati. Zaradi mrtvih.

Ksenija Lekić

Detomorilka z Ljubečne je postala mati

Pogled s hlevske perspektive

Lansko leto smo se združno zgražali nad grozljivim detomorom, ki ga je zagrešila petintridesetletna Živanka Savković na Ljubečni. Dejanje je priznala in sama pokazala kraj, kamor je zakopala novorojenčka misleč, da se je rodil mrtev. Konec avgusta so ji na sodišču izrekli kazen: šest mesecev pogojno. 30. septembra je postala ponovno mati in svoji deklici dala ime Nada, kar pomeni v Živankinem materinem jeziku - Upanje.

Na sodišču so upoštevali psihiatrovo ugotovitev, da je bila v stanju čustvene napetosti in visoke razburjenosti, kar je vplivalo na njeno sposobnost obvladovanja lastnega ravnanja, tudi njenih težav z urejanjem delovnih in socialnih razmer niso zanemarili. Sicer po kazenskem zakoniku velja, da lahko mater, ki vzame življenje svojemu otroku med porodom ali takoj po porodu, dokler je še pod njegovim vplivom, kaznujejo z zapornom od treh mesecev do treh let. Tudi Živanka Savković bo tri leta preživela v tako imenovani preizkusni dobi, če zagreši podobno kaznivo dejanje, lahko izrečeno sodbo spremeni. Po sodnikovem mnenju zaporna kazen ni bila smiselna, saj

mora skrbeti za dva otroke, od septembra še za tretjega. Živanka je doma iz Prnjavora v Bosni, v Slovenijo je prišla z enaindvajsetimi leti. Selila se je iz stanovanja v stanovanje, menjavala službe od delavke v proizvodnji do čistilke. Spoznala je Stjepana, s katerim živi na Ljubečni še danes. Zaposlena je v opekarni, Stjepan pa v Klasju. Oba sta navadna delavca, ki trem otrokom ne moreta nuditi veliko več kot priložnost živeti.

Njihov dom je del gospodarskega poslopja Podpečanovih, gostilničarjev čez cesto. Najemnino odslužita z delom na kmetiji in krmljenjem živine. Življenjski prostor petčlanske družine je sestavljen iz improvizirane ku-

hinje, v kateri je štedilnik brez dimne cevi, miza, dva stola, kavč, nekaj kuhinjskih elementov in otroška postelja, v kateri prebiva dva meseca stara deklica. Druga tako imenovana soba je zgornja, kjer je tudi senik, v njej sta še dve postelji.

Živanka je deklico za razliko od prejšnjih otrok rodila v bolnišnici. Očitno se je odločila dati novo priložnost sebi, otroku pa življenje.

Pogovarjamo se v prostoru, ki je kuhinja in otroška soba, zelo je vroče. Živanka se glede pomanjkanja denarja ne pritožuje, razumljivo pa je, da s „stanovanjem“ ni zadovoljna. Ko deklica zajoče, jo vzame iz posteljice. Otroka doji in o detomoru molčimo.

V očeh socialne zakonodaje Živanka Savković, detomorilka, mati treh otrok in konec koncev človek, ne obstaja. Ker nima urejene dokumentacije o slovenskem državljanstvu niti potrdila o stalnem prebivališču, kar je pogoj, da postane socialna čuteča in si na

Živanka Savković z Ljubečne je pred dvema mesecema rodila hčer. Tokrat je otroku dovolila živeti

svoj že tako ukrivljeni hrbet naloži še kakšno obveznost. Na celjskem centru za socialno delo družino sicer spremljajo, kaj več pa ne morejo narediti, ker si novi zakon o socialnem varstvu s tujimi državljani pač noče mazati krempljev.

Družina materialno ni ogrožena, ker sta Živanka in Stjepan pridna delavca, oba skupaj z nadurami prislužita skoraj sedemdeset tisoč, živijo pa v razmerah, primernih živalskemu standardu boljše situirane krave, konja ali svinje. Dojenčku nekoliko neprimerno okolje.

V mesecu, posvečenemu strankarskim obljubam in številnim bahavim modlom nove socialne države, bi bilo lepo in že kar neverjetno, če bi katero od strank, zadostovala bi ena sama, pot na razkrižju socialne ogroženosti zanesla tudi na Ljubečno, kjer bi lahko petčlanski družini ponudili namesto hleva - stanovanje.

Ksenija Lekić

Maribor: Delavci plačujejo visoke zavarovalnine svojim vodilnim

Direktorske goljufije

Na tiskovni konferenci Plohovih Neodvisnih sindikatov nas je Ivan Kelemina, vodja poslovne enote Tezno, podjetja Dom Smreka Iz Maribora, seznanil z načinom, na katerega si njihovi vodilni popravljajo svoje „skromne“ plače. Ivan Kelemina smatra, da je takšen način nezakonit in v nasprotju z vsemi pravili, zato se je odločil javnost seznaniti z vso zadevo.

„Že dalj časa dokazujem nepravilnosti na področju poslovanja in finančne politike v podjetju. Ne glede na to, da smo do danes še vedno pravočasno in v redu dobili plače in ostalo, kar nam pripada, sumimo, da poslovanje ni v redu. V tem nas potrjuje tudi nenormalno skrivanje poslovnih podatkov, ki so nedostopni za vse.

Majcen Vlado, šef računovodskega sektorja, je izdal nalog, da ne smejo nobeni podatki izven poslovne zgradbe s pretvezo, da so poslovna skrivnost. Tako so zaradi te pretveze nedosegljivi tudi meni kot predsedniku sindikata,“ pravi Ivan Kelemina.

„Sumljivi so nam postali predvsem vedno višji poslovni stroški. Ko smo povprašali, zakaj se ti stroški tako strmo povečujejo, enostavno nismo dobili odgovora. S pomočjo knjigovod-

kinje smo med temi visokimi stroški našli življenjsko oziroma managersko zavarovanje vodilnih, skrito v našem kolektivnem zavarovanju. Na sestanku, ki sem ga zavoljo tega sklical, sem direktorja Franca Vajngerja obtožil, da je s tem managerskim zavarovanjem storil kaznivo dejanje.

Takoj ko smo to sumljivo zavarovanje pričeli raziskovati, so se vodilni odpravili v zavarovalnico, saj so hoteli podatke čimprej prikriti. Po njihovem obisku v zavarovalnici podatkov ni bilo več moč dobiti, čeprav je vodja sektorja v zavarovalnici prej na moje vprašanje odgovoril, da jih predstavnik delavskega sveta lahko dobi. Zato smo na sestanku delavskega sveta in delavske kontrole tudi formirali tričlansko komisijo, ki naj bi na zavarovalnici preverila dejstva.

Napisali smo pooblastilo komisiji in njeni trije člani smo odšli v mariborsko zavarovalnico. Tam so nam dejali, da nam teh podatkov ne smejo pokazati, ker so to individualne pogodbe, čeravno so vodilni zatrjevali, da so to kolektivne pogodbe, oziroma da je Dom Smreka sklenila zavarovanje za vodilne delavce, kar pa ni res. Vodilni: direktor Franc Vajnger, šef komerciale Ivan Puher, vodja računovodskega sektorja Vlado Majcen in vodja splošnega sektorja Miroslav Riger, so se individualno zavarovali.

Iz tega torej izhaja, da so pogodbe sklenili individualno, managersko zavarovanje pa zanje plačuje Dom Smreka in to mimo vseh sklepov organov podjetja. Tu gre za vsoto 3650 mark mesečno za vse štiri skupaj, ki jih ob koncu leta zavarovalnica izplača, če se jim nič ne zgodi, njim osebno. To premijo so si za lansko leto tudi že izplačali, četudi pravijo, da to ni res,“ je ogorčen Ivan Kelemina.

Primer iz podjetja Dom Smreka nikakor ni osamljen,

na takšen način si vedno več direktorjev, ne samo v Mariboru, pač pa po vsej Sloveniji, povečuje svoje „mizerne“ dohodke. Z delavci, ki so srečni, če pravočasno dobijo vsaj minimalno plačo za celomesečno

garanje, si ti managerji res ne obremenjujejo vesti. Zato ne bi bilo slabo, če bi se v podjetjih, ki so še vedno v družbeni lasti in kjer sindikati in delavski sveti še kolikor toliko delujejo, zgedovali po odločnem sindikali-

stu Ivanu Kelemini in malo preverili posebna zavarovanja svojih vodilnih kadrov, ki dostikrat niso vredni niti splošnega kolektivnega zavarovanja, kaj šele managerskega.

Janez Vodnar

Odstranitev direktorja Metroja Iva Potočnika je poslovna tajna

Tri ženske in en moški

Nič kaj prijetno ni služiti sedmi sili, če si ob raziskovanju teme postavljen pred zid molčečnosti akterjev tvoje zgodbe. Posebno, ker v njej nastopajo tri ženske in samo en moški, če odštejemo 162 statistov – delavcev trgovskega podjetja Metro, kjer po novem nosi direktorske hlače Alenka Uršič, delavskemu svetu predsednikuje Marjana Škoberne, svobodnemu sindikatu pa Boža Džordevič, Ivo Potočnik, odstavljani direktor, še razmišlja, kaj bo počel.

tat pobudo sindikata, da ga razrešijo z dolžnosti, kar se je dejansko zgodilo v soboto. Delavski svet je izbral zadnjo varianto in upoštevaljoč ritual zaupnice, razrešnice in imenovanja novega kolektivnega vodstva šestih ljudi z Alenka Uršičevo na čelu za vedno odpisal Ivo Potočnika.

z delom naprej. Tam, kjer je bilo temu mesto, smo si povedali mnenja in odločili, da se razidemo. Ne želim tožb po nepotrebnem,“ zaključuje Uršičeva.

Poveljnica metrojevega delavskega sveta Marjana Škoberne, ki brez direktorice niti ust noče odpreti, je kot vir informacij zanemarljiva, njena kolegica v svobodnem sindikatu Boža Džordevič, ki jo najdemo v blagovnici na konfekcijskem oddelku, pa prav tako. Mogoče zato, ker pot „pisuna“ od Ulice Štirinajste divizije do „Ezleka“ omogoča tvorni telefonski razgovor med vodilno in podrejeno gospo.

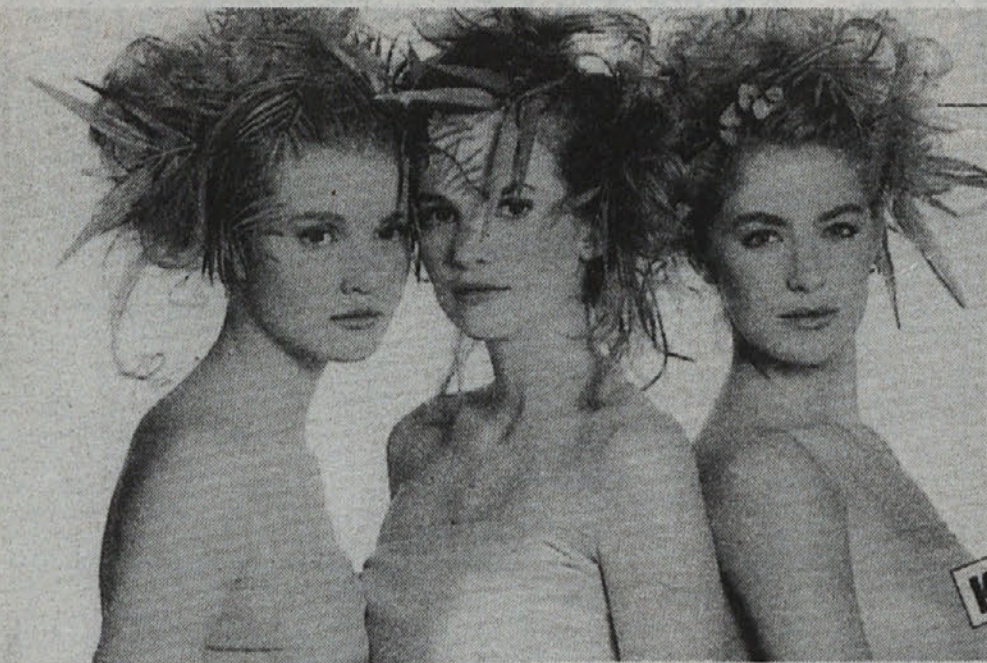
V kakšni z vinom in pivcem odišavljeni zaključeni družbi takšnih, ki imajo z Metrojem kaj skupnega ali pa tudi ne, je mogoče izvedeti marsikaj, kar je mogoče res ali pa ne. Mogoče to, da je Ivo Potočnik priplezal do direktorskega mesta, kjer si je baje določil najvišjo plačo v Celju, s komunisti, predvsem naj bi mu pihal v jadra Jože Volfand. Da so bili delavci jezni na svojega šefa zaradi tega, ker se je baje namesto Metroju posvečal ženini trgovini. Kaj je res, bi vedeli, če bi pukali v skrivnostne papirje.

političen človek. Še vedno me ljudje vabijo za sodelovanje kot ekonomista, ne kot politika. Zadnja štiri leta me politika ni prav nič zaposlovala. Niti slučajno nisem skrbel za ženino trgovino, saj je to zadeva nje in njenega družabnika.“

Konec koncev je resnično vseeno, zakaj so delavci odstavili Potočnika. Jim pač ni

mogel ali želel odgovarjati. Ni pa razumljivo prikrivanje dejanskih razlogov njegovega „nasilnega“ odhoda. Če že ne zanima vseh prebivalcev Celja, zakaj odstavljajo nekega direktorja, pa mogoče zanima vsaj tiste, ki jim je nekoč krojil usodo. Ali pa tudi ne ...

Franc Furland

Zakaj odstavitev?

V javnost je v začetku novembra pricurljala vest o tem, da je delavski svet na pobudo sindikata Metroja „poslal domov“ direktorja Iva Potočnika, ki je bil v trgovskem podjetju z osemdesetimi odstotki tekstila in preostalo razliko do stotaka glavni od preoblikovanja Tkanine na samem

začetku leta 1990. Le kaj je tako preklicano razjezilo metrojeve delavce, da so odžagali svojega šefa, pa je iz „uradnih virov“ nemogoče izvedeti.

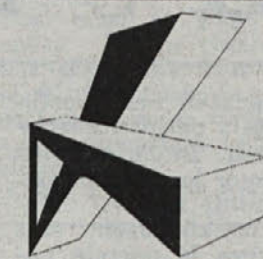
Alenka Uršič, vršilka dolžnosti direktorja, je ponovila zgodbo izpred dvajsetih dni o nezadovoljstvu delavcev nad delom svojega predhodnika, ki je imelo za rezul-

Ko ženske umolknejo

Prav zanimivo bi bilo pookukati v zapiske s sobotnega sedenja v Metroju, vendar je to, kot pravi novopečena direktorica, „poslovna tajnost firme, ki se ne tiče polovice Celja (Zakaj samo polovice? op. av.), temveč delavcev zaposlenih v podjetju. To je boleča točka, ki smo jo odmislili in gremo

Ko molči moški

Tudi Ivo Potočnik, diplomirani ekonomist, je zelo redkobeseden: „Nočem komentirati sklepa delavskega sveta. Kar se tiče mojih ekonomskih rezultatov v Metroju, bo povedal svoje čas. Moja računica je bila za podjetje pozitivna. Lahko trdim, da nikoli nisem bil

RADIO ALFA d. o. o.

Cankarjeva 1, 62380 Slovenj Gradec,

Tel. 0602 41-630

FAX 0602 41-244

PRVA PROPAGANDNA
AGENCIJA NA KOROŠKEM
IN RADIO BREZ STALNE
FREKVENCE

Smo producenti

PROGRAMA ALFA RADIA
VELENJE

Prisluhnite nam vsak ponedeljek, sredo in petek od 20. do 24. ure na frekvencah 88,9 in 97,2 Mhz.

V celjskem vrtcu Zarja od oktobra tudi oddelek za usposabljanje otrok z motnjami v razvoju

Na vrtiljaku starševskih prizadevanj

Pod okriljem Zavoda za usposabljanje in varstvo Dobrna je v celjskem vrtcu Zarja stekel program usposabljanja za otroke z motnjami v razvoju, ki bi sicer morali v zavod, tako pa lahko ostanejo pri starših. Pobudo za ustanovitev oddelka je predstavljala usklajena akcija Društva za cerebralno paralizo, sekretariata za družbene dejavnosti, dispanzerja za psihohigieno, predvsem pa staršev, ki so želeli otroke še naprej obdržati doma.

„Oddelek je zaživel in nedvomno je to velika zmaga staršev, ki so prehodili številne pravne in druge poti, da bi uspeli doseči to, kar je sicer pravica otroka, ki potrebuje dodatno pomoč. Najmanj, kar lahko naredi družba. Ustanovljeni oddelek je zaokrožitev skrbi za otroke, ki so v razvoju moteni, lahko ostanejo v družini, kar je naraven potek usposabljanja in tudi pogoj, če možnosti dopuščajo, nekaj, kar otrokom po zakonih in pravih pripada. Še vedno pa so starši tisti, ki največ prispevajo,“ je povedala Irena Artank, ravnateljica Zavoda za usposabljanje in varstvo Dobrna.

Varstveni oddelki za otroke pred sedmim letom starosti tudi do sedaj niso bili novost. Običajno je bilo, da so otroci, ko so vstopili v šolsko obdobje, odšli na usposabljanje. Z ustanovljenim oddelkom pa je ta praksa presekana. Prizadevanja staršev naj bi vzpodbudila ustanavljanje tovrstnih oddelkov usposabljanja v vseh večjih središčih. Uspelo jim je že v Velenju, v Žalcu se še pripravljajo.

V vrtcu Zarja je skrb za otroke z motnjami v razvoju prevzela defektologinja Nevenka Kus, ki skuša glede na teamsko oblikovane individualne programe iz otrok izvleči najboljše: „Ker je skupinsko delo z motenimi otroki neizvedljivo, delamo z vsakim individualno, v skladu z navodili defektologa, fizioterapevta in logopeda. Program je zastavljen na osnovi otrokovih sposobnosti, ki so potemtakem tudi merilo za zastavljene cilje v razvoju. Po udarek je na navajanju na samostojnost, na razvijanju socialnih odnosov, prilagajanju vedenja in razvijanju psihosomatičnih sposobnosti. Ker smo z delom na začetku, otroke v tem observacijskem obdobju šele spoznavam in preizkušam njihove sposobnosti. Otroka dobro spoznati je nujnost, preden začnem z njim delati, moram vzpostaviti kontakt. In komunikacija je, čeprav ni vedno verbalna.“

V oddelku za usposabljanje so štirje otroci s cerebralno paralizo, osemletna Sara in Sašo, šestletni Luka in de-

Irena Artank, ravnateljica Zavoda

vetletni Dejan. Hodi le Luka, ostali trije so na invalidskem vozičku. A v oddelku že zjutraj vozičke pospravijo, rabijo jih le za prihod, odhod in opoldanski sprehod, sicer pa se delo odvija na blazinah, v bazenu s stiroporjem, hranijo pa se na posebnih stolčkih ob mizah. Otroke zjutraj prevzame medicinska sestra, potem začnejo delati po programu, najprej s hranjenjem in jutranjo nego ter navajanjem na higieno, sledi delo na področju usposabljanja, po kosilu pa otroci običajno ob glasbi počivajo in z medicinsko sestro počakajo na starše.

Defektologi obravnavajo razvojno motene otroke skozi posebne pristope, med drugim morajo dobro razumeti neverbalno komunikacijo. Izvajajo bazalno komunikacijo in Gestalt terapijo za umirjanje in odpravljanje avto-regresivnih oblik vedenja, za vzpostavljanje kontakta z otrokom, ki ne govori in za sproščanje. Usposabljanje kot terapevtski dodatek velikokrat spremlja glasba. Igralnica je opremljena s pripomočki, posebej izdelanimi za otroke s cerebralno paralizo, s prirejenimi stoli, valji in blazinami, svetuje jih ortoped.

Oddelek usposabljanja je nova pridobitev, ki gre v dobro staršev in njihovih otrok. Ostanejo skupaj v dobrem in slabem. Zavod na Dobrni sicer izvaja dejavnost usposabljanja otrok, ki imajo zmerno, težjo ali najtežjo motnjo, številni še mnoge druge hude bolezni. Vseh je devetinšestdeset in po končanem usposabljanju, če je le to uspešno, navadno odidejo naprej po načrtani poti, ki vodi v delavnico na Golovcu. V procesu usposabljanja izvajajo štiri programe, ki se časovno in vsebinsko prepletajo. Prvo področje programa predstavlja skrb zase, otroke v tem obdobju navajajo na samoskrbo, oblačenje in higieno, skušajo doseči, da se moteni otroci lahko pojavijo v socialnem okolju, ne da bi izstopali. V področju drugega programa je zajeta splošna poučenost, ko spoznavajo osebe v okolju, poklice, naravne pojave, promet, kraje, nove besede, številke, nekatere tudi opismenjujejo. Tretji program predvideva telesno glasbeno ritmično vzgojo, ki otroku pripomore k usklajeni osebni rasti, gibanju in ravnovesju. Zadnje področje je delovna vzgoja, ki posreduje domača opravila, kuharske spretnosti, obdelavo raznih materialov, otroka izpolnjuje in zaposli. V zavodu se z otroki ukvarja petintrideset strokovnih delavcev različnih profilov, defektologi, fi-

zioterapevti, vzgojitelji, delovni terapevti, logopedi.

„V zavodu storimo vse, da otrok doseže maksimum glede na svoje možnosti. Spoznali pa smo, da je brez sodelovanja staršev uspeh nemogoč. V zadnjih letih so starši zelo osveščeni, vključujejo se v razna društva in naredijo vse, da bi otroku pomagali. Zavod je običajno izhod v sili, zato se takrat, ko imajo otroka doma, še posebej trudijo, da mu nadomestijo toplino. Oddelek v Celju je ravno zato največja pridobitev, ker ohrani z otrokom pristen stik. Družini uspe ujeti ravnovesje z otrokom, če se breme smotrno porazdeli, tako da vsi skušajo skrbeti zanj in mu nuditi najboljše,“ je razmišljala Irena Artank.

Starši otrok z motnjami v razvoju se morajo spoprijeti z začetnim šokom, ko ta preide, storijo vse, da bi otrok napredoval. „Skrb še vedno ostaja, starši storijo vse za otrokovo prihodnost in razvoj, za čas, ko bodo otroci odrasli,“ meni Irena Artank. Ko otrok na primer proti pričakovanjem strokovnjakov shodi, je veselje nepopisno in vendarle lahko s skupnim premagovanjem odtehta spoznanje, da nikoli ne bo znal brati in pisati, ker simbola ne spozna in ne dojame.

Ksenija Lekić

ALPETOUR

VAS PRIČAKUJE

* AVTOBUSNE POSTAJE:

– KRANJ – Stošičeva 2 tel. 064/211-084
– RADOVLJICA – Kranjska cesta 9 tel. 064/75-059
– ŠKOFJA LOKA – Titov trg 8 tel. 064/620-923

* TURISTIČNE IN RENT-A-CAR POSLOVALNICE:

– KRANJ – prizidek hotela Creina Koroška cesta 5 tel. 064/211-081
– RADOVLJICA – Avtobusna postaja, Kranjska cesta 9 tel. 0(4/74-621
– ŠKOFJA LOKA – Avtobusna postaja, Titov trg 8 tel. 064/621-755
– TRŽIC – Predilniška 2 tel. 064/53-370

* TRGOVINA:

KRANJ, Mirka Vadnova 8 tel. 064/218-261

* SERVIS OSEBNIH VOZIL:

KRANJ, Mirka Vadnova 8 tel. 064/212-071

OBIŠČITE NAS!

Tudi štiriletna Ana se bo čez dve ali tri leta lahko vključila v oddelek usposabljanja v vrtcu Zarja

Kolovoz objestnosti je postal cesta

Celih 18 let se je med krajani občine Žalec v Maistrovi ulici razvnela zdaj tiha, drugič glasba „vojna“ zaradi ceste, ki je odgovorni nikakor niso mogli zgraditi in je bila edinstven primer v občini Žalec.

Kolovoz, ki smo ga do nedavnega uporabljali, od nekdanjega uglednega občinskega moža - direktorja, sodnega izvedenca, samostojnega podjetnika biroja, delavcev, uslužbencev, učiteljev do delavcev na začasnem delu v tujini, je vsa ta dolga leta krasil podoba „ulice“ in bil ogledalo nekaterih stanovalcev, še posebno pa odgovornih tovaršev na občini Žalec in funkcionarjev KS.

V teh letih so se zvrstili mnogi predsedniki skupščine občine, ki kljub svoji visoki stopnji izobraženosti, sposobnosti, zasluznosti (poleg plačila za delo so dobivali še priznanja in plakete, eden izmed njih sedaj kandidira v Stranski neodvisnih za državni zbor) niso zbrali toliko moči, da bi uresničili svoje sklepe, objavljene v Uradnem listu SRS, se zavedali svoje odgovornosti, moralnosti in zgradili cesto, za katero smo nekateri že pred 18 leti po pogodbi o komunalnem urejanju zemljišč poravnali vse obveznosti. Da pa so še bolj trdno sedeli na svojih stolčkih, se presedali z enega stolčka na drugega, so jim stali ob strani odgovorni strokovni delavci - od odrednika za gradbene in komunalne zadeve, varstva okolja in gradbeništva, sklada stavbnih zemljišč, Zavoda za načrtovanje do inšpekcijskih služb. Bili so jim desna roka in so med seboj kar tekmovali, kdo izmed njih se bo spretneje izvil iz tega začaranega in pokvarjenega kroga, da ja ne bi zgradil ceste, ki so jo sami začrtali, v praksi pa hoteli delati po „vezah in poznanstvih“. Pozabljali pa so, da tam nekje na koncu mesta živimo tudi ponižne ovčke, ki nam zakonitost, red, pravičnost, morala niso tuji. Zaradi tega smo se morali vsa ta leta herojsko prebijati do svojih hiš in čakati, kdaj se nam bo pot odprla. Nekateri smo na zimo morali celo z vedri nositi premog kar celih 50 m do svojega doma, saj je bil kolovoz tako ozek, da se noben tovornjak ni mogel prebiti do uporabnikov hiš. Tudi roka pravice, sodni izvedenec (eden kandidira v LDS za Državni zbor), odvetniki, se niso mogli ali hoteli prebiti skozi zakone. Oh, zakaj pa! Saj imamo vendarle še „neodvisno sodstvo“!

Pa je prišel dan „D“, ko so na tem kolovozu začeli brniti stroji in rezati prve metre ceste. Pogledali smo na koledar in videli, da se je vseh 12 listov na njem obrnilo kar osemnajstkrat, torej 18 LET je moralo preteči, da je kolovoz brez objestnosti, ki ji ni primere, postal cesta, ki si bi jo naj zasluzil vsak človek, da pride kulturno do svoje hiše.

Ali smo res morali čakati 18 let na sestop nekaterih z oblasti in utrpeli toliko ponižanja, šikaniranja, blatenja dobrega imena in škode?

Cesta se ni začela graditi po zaslugi prejšnjih oblastnikov, ki so imeli polna usta stališč, temveč se je to zgodilo v času, ko predseduje v občini Žalec ugleden gospod Milan Dobnik, ki je bil edini sposoben v tako kratkem času presekat goriljski vozec prejšnjega sprenevedanja, pokvarjenosti odgovornih in se zavzel tudi za „malega človeka“, ne oziraje se, kdo je in od kod prihaja.

Predlagamo, da mu občani Žalca pripišemo brez ironije tri velike P, ki mu jih tako vestno in s prezirom pripenja avtor na rumeni strani Novega tednika št. 47 z dne 26. 11. 1992. Naši P pa nam pomenijo, da se gospod Dobnik odlikuje kot župan po POŠTENOSTI, PRAVIČNOSTI in POSLUHU za človeka. Tudi takega župana imamo lahko nekateri občani radi in ga spoštujemo. Pisca članka v nedavnem Savinjanu pod naslovom „Župan, kako naj te imamo radi“, pa naj ne skrbi za predsednikovo priljubljenost.

Gospod Milan Dobnik, pisci članka vam želimo veliko uspeha na volitvah, morda že kot poslancu v Državni zbor in pri nadaljnjem predsednikovanju. Želimo vam tudi veliko uspeha pri vzgoji mladega rodu, saj bo le-ta v življenju poleg znanja, delavnosti, potreboval tudi POŠTENOST.

Hvaležni stanovalci Maistrove ulice, Žalec (sledi šest podpisov)

VIDEO KAMERO PANASONIC Super VHS Ms-8000, maj 92, prodam za 2400 DEM ali zamenjam za doplačilom. Tel.: 061/ 737-146

PLANIRNO DESNO in predstvenik prodam po ugodni ceni. Tel.: 063/ 738-619

OLJNI GORILEC ugodno prodam. Tel.: 063/ 741-698

TRISOBNO STANOVANJE v Velenju, 71 m², toplovod, CK, telefon, obnovljeno, prodam za 65.000 DEM. Tel.: 063/ 853-683

MOTOKULTIVATOR Labinprogres, enoročno mešalno armaturo Schmiedel, avtoradio Blaupunkt, novo, prodam. Tel.: 063/ 711-278, dopoldan
ZAJCE in mlado kozo prodam. Tel.: 063/ 33-358

Gosta v uredništvu: Milan Kučan in Jelko Kacin

Delo ni končano

Smogasta celjska megla ni v torek 24. septembra preprečila sedanjemu in najbrž tudi bodočemu slovenskemu predsedniku Milanu Kučanu, da je iz Trga 5. kongresa do Aškerčeve - pripešalil. Najbrž mu ni bilo žal, saj je bil po tistem, ko so ga Celjani pozdravljali na cesti, toplo sprejet tudi v uredništvu najboljšega časopisa za slabe čase. Pred prizikom in praznjenjem kupic je stekel pogovor.

Za spremembo bomo začeli na koncu ali na začetku, kakor se vzame. Kaj bo vaš prvi korak po volitvah?

„Najprej bo potrebno premisliti, kaj nam je prinesla naša država, ki smo jo dosegli s skupnim naporom in ji na ta način definirali zunanjo mejo. Zdaj ji bo potrebno določiti z vsebino, to pa je predvsem dostojno in srečno življenje ustvarjalnih in svobodnih ljudi, ki imajo z jasno perspektivo zagotovljeno socialno in vsakršno varnost, blaginjo in pravičnost, ki je trdnost države, zavarovano dostojanstvo in pravice. Če povem drugače: morali se bomo ukvarjati z neko vizijo prihodnosti in odgovoriti na vprašanje, kakšna je naša predstava o nas samih na začetku prihajajočega tisočletja v okviru evropskih procesov povezovanja in sodelovanja, kje je naše mesto in kakšne so naše vrednosti, prednosti in možnosti. Prepričan sem, da bi nas skupno delo na takšnem projektu združevalo, tako kot nas je prizadevanje za svojo državo in njeno mednarodno priznanje. To bo seveda zahtevalo globoke spremembe. Te bodo, kot so tudi vse doslej, nosili tisti posamezniki, ki imajo več znanja, izkušenj, volje in poguma kot drugi.“

Tu je potem dovolj prostora tudi za mlade ljudi, ki živijo zdaj v najmanj ugodnih razmerah - zapirajo se jim vrata šol, delovnih mest, stanovanj in s tem tudi družine. Potrebno bo resno razmisliti o znanim preizkušnem dejstvu, da ima država toliko prihodnosti, kolikor je imajo mladi ljudje. Morali bi povezati vse politične sile na delu, ki bi pomenilo pravo takšnega projekta, kar je ključna naloga in minimalni prostor medsebojnega zaupanja in enotnosti, na katerem je mogoče graditi vnaprej.“

Ljudje so presenečeni nad osamosvojitvijo, zaradi katere so bili pripravljani na žrtve in razočarani v sedanjem svobodnem življenju, predvsem nad parlamentom, gospodarsko krizo in požrešno državo. Start v novo obdobje je težak...

„Po svoje je razočaranje določenega dela naših ljudi razumljivo, čeprav ni bilo nikakršnega razloga za iluzije. Nihče ni skrival, da ta proces sam po sebi ne prinese takoj bistvenih sprememb, da pa ustvarja bistvene pogoje za spremembe, nudi možnost, da si ustvarimo življenje po svoji podobi, da določimo državo z notranjo vsebino.“

Reš so socialne in gospodarske težave, vendar veliko manjše, kot v državah nekdanje vzhodne Evrope. To sicer ni tolažba, saj je človek v težavah ne glede na to, če so tudi drugi. Zato je predvsem potrebno presmeriti pozornost na probleme uspešnega gospodarjanja z dobrim upravljanjem naših podjetij. Naš interes je, poleg uveljavitve principa pravičnosti, da si pridobijo soupravljalno pravico vsi tisti, ki so to lastnino ustvarili - delavci, in kako čimbolj učinkovito z njo upravljati.

Postaviti velja vprašanje sposobnosti oziroma ne-sposobnosti naših menežerjev, ki so bili do zdaj pretirano potisnjeni v razpravljanje o lastnini kot edinem načinu ohranjanja njihove pozicije. Če bi znali razumeti, da je ta hip mogoče spodbuditi gospodarstvo predvsem s svobodno podjetniško iniciativo naših slovenskih podjetnikov in obrtnikov, ki lahko z malim vložkom zagotovijo uspeh in odprejo nova delovna mesta, potem bi v stabilne razmere začel pritekati tudi tuj kapital.“

Vi ste od vsega začetka poudarjali, da proces osamosvajanja ne bo lahak in da svoboda ne bo z rožicami poslana. Razprodaje slovenskega gospodarstva ljudje strahotno zamerijo. Delavci kot brezpravna masa ne vidijo več rešitve.

„Takšno razpoloženje delavcev podpiram. Razumem tudi razočaranje kmetov. Od slabe volje pa se ne bo moglo živeti. Važno je vprašanje, če bomo z volitvami dobili vlado, ki bo znala razumeti, da so v rešitvah, ki smo jih sprejeli doslej, tudi slabe točke, da noben zakon ni sprejet za zmeraj, da je potrebno spremljati njihovo uresničevanje in popravljati tisto, kar se je pokazalo za slabo. To ni opravičilo za prodajanje slovenskih podjetij tujcem v brezcenje, kar kaže na dvoje, ali popolno nesposobnost tistih, ki podjetja vodijo in prepuščajo vodstvo tujcem ali za sum, da gre za nečedne posle.“

Morali bi se zavedati, da politična suverenost sama po sebi ne pomeni veliko, če si ne zagotovimo tudi gospodarske. Ne izolacija, temveč enopravno vključevanje v procese mednarodnega gospodarstva. Država se mora truditi, da bo državljanom prijazna, kar bo samo, če bo zagotavljala delo in spodbujala pogoje za razvoj podjetništva ter na mednarodnih trgih odpirala vrata slovenskim podjetnikom. Država, ki do svojih državljanov ni prijazna, ne more od njih pričakovati, da ji bodo prijaznost vračali.

Javna potrošnja je previsoka, država predraga, predvsem zato, ker je neučinkovita. Učinkovita država ne samo da je poceni, temveč tudi utemeljuje potrebo svojega obstoja.“

Na prvi strani najnovejše številke Nove dobe imamo slogan „... bemti državo, ki je obdavčila reveže“. Vi ste govorili, naj bo država dobra mati. Nihče ni pričakoval, da bo nova vlada tako požrešna.

„Slogan bi bilo potrebno popraviti: 'Tako se dogaja z državo, ki dovoli, da nastajajo siromaki'. Nobena država ni najboljša, tudi naša ne. Isto velja za vlade in predsednike. Na to je potrebno misliti ob volitvah.“

Koliko je realna srednjeevropska orientacija. Evropska gospodarska skupnost verjetno ni tako navdušena nad nami...

„Srednjeevropsko sodelovanje je stvar realnih zmožnosti, za kar imamo velik interes. Vse bivše socialistične države - Poljska, Češka, Slovaška, Madžarska in mi se pogajamo za vstop v EGS. Izolirana Evropska skupnost ne bo vzdržala, če bo ostal razdor med razvitim zahodom in nerazvitim vzhodom, kar bi lahko vodilo v hude konflikte.“

Kako se je mogoče upreti rastočemu nacionalizmu?

„S socialno varnostjo in promocijo človekovih pravic, ki jih nacionalizem ogroža.“

Kaj želite sporočiti bralcem Nove dobe?

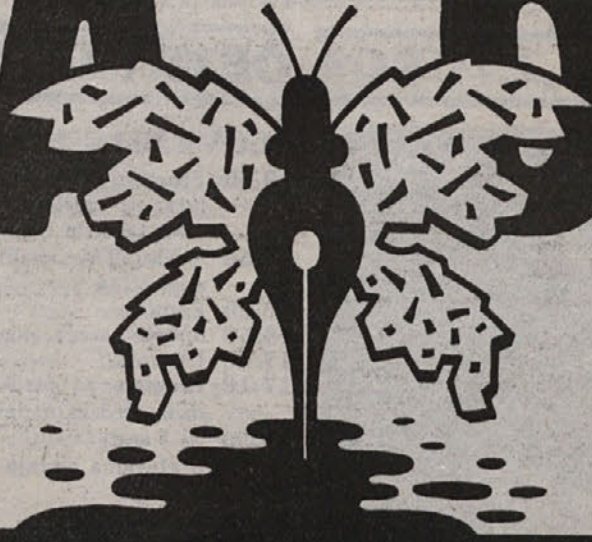
„Predvsem bi vašim bralcem priporočil zmerni optimizem po volitvah, ne euforičnih pričakovanj. Življenje je realno. Naj temeljito razmislijo, za katero stranko in katerega človeka bodo glasovali. Pri tem bi priporočil, da si v zavest priključijo dejstvo, da vse, kar smo Slovenci velikega dosegli v zgodovini, smo dosegli skupaj. Tudi to, kar nas čaka, lahko dosežemo dosežemo le enotni.“

Razlike so lahko produktivne, če so povezane z vizijo naše prihodnosti, ne pa, če nas obremenjujejo spori z našo preteklostjo. Čas bi bil, da bi postali dovolj zreli in dovolili različnim resnicam, da živijo z nami.“

Vi ste vrhovni poveljnik slovenske vojske, če posplošimo predsedstvo, kar boste verjetno tudi ostali in kar velja najbrž tudi za obrambnega ministra. Pričakujete od Janše še kakšne nizke udrace?

„V časih, pomembnih za to vprašanje, smo dobro sodelovali. Zasluga ministrov Janše, Bavčarja in Slaparja s Štabom TO je, da so z vojaško silo zavarovali slovenski plebiscit in samoodločbo. Na vojaški uspeh je bilo mogoče naslaniti diplomatsko akcijo. Ne vidim velike koristi od tega, da bi se akterji vojne v Sloveniji prepirali med sabo o tem, kdo je je imel manjšo ali večjo zaslugo, oziroma da se pustijo spraviti v položaj, mimo svoje volje, da se preko njihovih ramen vodi ta razprava.“

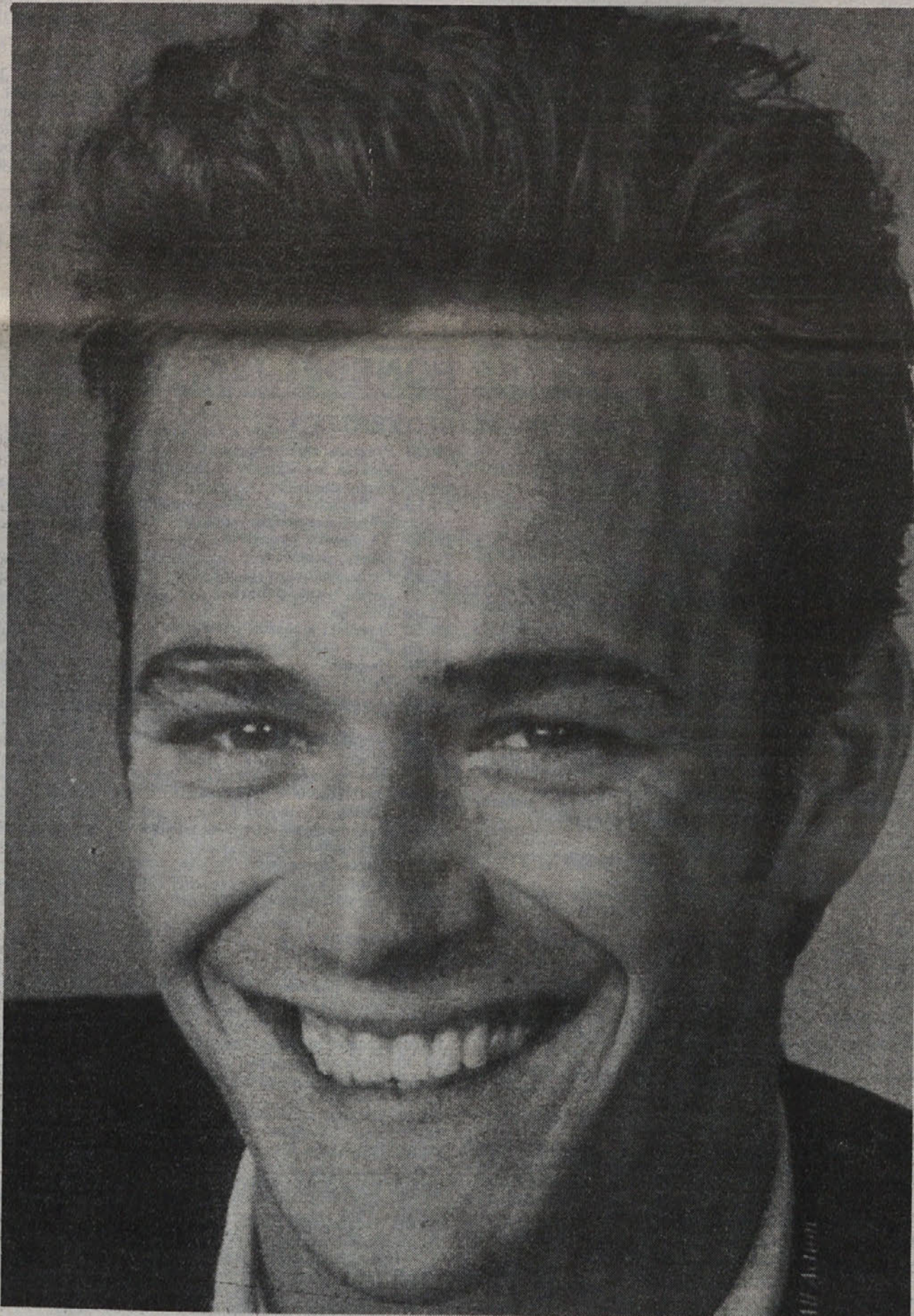
NOVA DOBA

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

SUPER NAPovednik

Luke Perry, neugnani Dylan iz trenutno najbolj popularne TV nanižanke Beverly Hills 90210, je nič manj kot njegov soigralec Jason Priestley postal junak nemalo dekliških sanjarjenj. V nanizanki je pravi simbol vseh najstnikov Beverly Hillsa in ni čudno, da se je tudi filmska Brenda (Shannen Dorothy) ogrela zanj. O življenju Perryja za kulisami se ne ve kaj dosti in iz tega lahko sklepamo, da ni kakšnih resno trajnih druženj.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

**STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI**

**PRIREDITVE
PO SLOVENIJI**

HOROSKOP

TA TEDEN NA TV

Četrtek, 3. december

TVS 1

ZASTRUPITEV V BLACKHEATHU

angleška barvna nadaljevanka, 1992, v treh delih. Scenarij Simon Raven po romanu Juliana Symonsa, režija Stuart Orme, igrajo Christine Kavanagh, James Faulkner, Christien Anholt.

Julian Symons je velik poznavalec kriminalnega romana - v svoji temeljiti in hkrati poljudno napisani knjigi *Bloody Murder* je opisal zgodovino kriminalke od njenih začetkov do sedanjih časov. Kakor da Symonsu ne zadošča zgolj akademsko znanje, piše tudi uspešne kriminalke. Po eni izmed njih, po knjigi *Zastrupitev v Blackheathu*, je nastala tudi istoimenska nadaljevanka.

Okolje nadaljevanke je viktorijanski London, njegov nekoliko bolj eliten predel Blackheath. V lepi vili Albert živita družini Collard in Vandervent. Na čelu obeh družin je rezka in odločna gospa Harriet Collard. Njen sin, grobi George Collard, je poročen s senzibilno Isabel; njena hči Beatrice je poročena z Rogerjem Vanderventom, sposobnim direktorjem tovarne igrač, ki je sicer v družinski lasti. In tu je še ena hči gospe Harriet Collard, samska Charlotte. Podoba bogate, mogočne družine pa skriva strastno razmerje med Isabel Collard in Rogerjem Vanderventom. Temnih strani v navzven urejenem družinskem življenju je še več. Tako Vanderventov sin Paul iz prvega zakona pove sorodnikom, da se ne želi vključiti v družinski posel, toda Harriet vztraja. Pogovor postaja vse ostrejši, dokler se Roger Vandervent nenadoma ne zruši!

Njegovo zdravstveno stanje je vse slabše, pa vendar njegova smrt zbrane preseneti. Kasneje Paul izve, da je oče popil kozarec viskija, toda kozarca ni

kjer ne najde. Je bil njegov oče umorjen...?!

Stroga viktorijanska morala, družinski red in hierarhija, usrediščen svet, jasno zarisane vrednote - vse to se podira kot hiša iz kart, ko začne mladi Paul Vandervent raziskovati očetovo smrt. Seveda pa nadaljevanka *Zastrupitev v Blackheathu* ni moralistična štorija, ampak kriminalka. In to dobra in gledljiva.

ČETRTEK, 26. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 10.00 Program za otroke, Jakec in čarobna lučka, ponovitev, Tina in Nejc v etnografskem muzeju
- 10.50 Šolska TV, analitična mehanika, angleščina
- 12.00 Poročila
- 14.50 Športna središča, ponovitev
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 Program za otroke, Ebba in Didrik, švedska nadaljevanka, Živ žav
- 18.30 Že veste..., svetovalno izobraževalna oddaja
- 19.05 Risanka
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Volitve 92: Predsedniški kandidati z volilci
- 22.35 Dnevnik, vreme, šport
- 23.00 Poslovna borza
- 23.20 Sova, Dragi John, ameriška nanizanka, Zastrupitev v Blackheathu, angleška nadaljevanka
- 00.35 Video strani

SLOVENIJA 2

- 16.45 Sova, ponovitev, Radio FM, ameriška nanizanka, Beverly Hills 90210, ameriška nanizanka
- 18.00 Slovenska kronika
- 18.10 Regionalni programi - Koper
- 19.00 Videolestvica
- 19.30 TV dnevnik Koper-Capodistria
- 20.00 Besede, besede, besede, TV igrice
- 20.30 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
- 21.00 Podnebje in človek, zadnji del angleške poljudnoznanstvene serije
- 21.55 Umetniški večer
- 23.55 Video strani

TV Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
- 13.20 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
- 14.10 Hiša ob cesti, ameriška drama
- 16.00 Oresedici - TV novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Tečaj italijanskega jezika, ponovi-

- tev, Šok moderne umetnosti, ameriška dokumentarna serija
- 17.00 Bersaglio, v studiju Tatiana Juratovec, ponovitev
- 17.40 Arhitektovi nasveti
- 18.00 Slovenska kronika, Studio 2
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Ryan - soap opera
- 19.50 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
- 20.40 Merdiani, aktualna tema
- 21.20 Dolgo iskanje, angleška dokumentarna serija
- 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
- 21.55 Juke box, glasbena oddaja v živo

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Hrvaške zgodbe in novele 12.00 Točno opoldne, poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Rainbow, nadaljevanka 15.50 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško, TV galerija 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška zemlja in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Znanost in mi 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Spekter 20.50 Iščem sorodno dušo, humoristična serija 21.25 Ekran brez okvirja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 17.45 TV koledar 17.55 Liza in veliki, nemški otroški film 19.30 Dnevnik 20.00 Košarka - Euroliga: Cibona - Scavolini, 1. polčas 22.50 Košarka, 2. polčas 21.40 Rainbow, nadaljevanka 22.40 Pepsi DJ Mag 23.40 Horoskop

NEDELJA, 29. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 8.45 Program za otroke, Živ žav, ponovitev
- 9.35 Volitve 92
- 9.55 Program za otroke, Ebba in Didrik, ponovitev švedske nadaljevanke
- 10.25 Naša pesem 92
- 11.05 Sprehodi po stari Ljubljani, ponovitev
- 11.30 Obzorja duha
- 12.00 Poročila
- 12.05 Volitve 92
- 12.25 Slovenski magazin
- 12.55 Domači ansambli: Kvintet Gorenjci in Miha Dovžan, ponovitev
- 13.25 Begunci, tu z nami
- 15.20 Maksim Gorki: Življenje Klime Samgina, ruska nadaljevanka
- 16.30 Volitve 92
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 The Room Upstair, ameriški film
- 18.45 TV mernik
- 19.00 Risanka
- 19.20 Slovenski loto
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport, Zrcalo tedna
- 20.30 Zdravo
- 21.35 O praznikih, Sveti Miklavž
- 21.45 Življenjske preizkušnje, angleška poljudnoznanstvena serija
- 22.35 Dnevnik, vreme, šport
- 23.00 Volitve 92
- 23.40 Sova, Družina Addams, ameriška nanizanka, Sam Saturday, angleška nanizanka
- 01.10 Volitve 92

SLOVENIJA 2

- 14.40 Sova, ponovitev, Popolna tujca, ameriška nanizanka, Zastrupitev v Blackheathu, angleška nadaljevanka
- 16.00 Športna nedelja
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Druga godba: Trevor Watt's
- 20.35 Clive James v Dallasu, angleška dokumentarna oddaja
- 21.25 D. Damiani: Leninov vlak, koprodukcijška nadaljevanka

- 22.10 Mali koncert
- 22.20 Športni pregled
- 22.50 Video strani

TV Koper

- 13.00 Horoskop, ponovitev
- 13.10 Ryan - soap opera
- 13.30 Istrska paberkovanja
- 14.15 Sinovi in ljubimci, angleška drama
- 15.50 Čarobna svetilka, otroški program, Robin Hood iz vesolja, ameriška risana serija
- 16.30 Projekt NLP, ameriška nanizanka
- 17.20 Stanje stvari, ponovitev
- 18.00 Stanje stvari special
- 18.20 Meridiani, aktualna tema
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Ryan - soap opera
- 19.50 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
- 20.40 Can't Stop the Music, angleški barvni glasbeni film, 1979
- 22.15 Žrebanje lota
- 22.20 Vsedanes - TV dnevnik
- 22.30 Rhythm & News
- 23.30 Projekt NLP, ameriška nanizanka

HTV 1

- 8.25 Horoskop 8.30 Poročila 8.35 TV koledar 8.45 Slika na sliko 9.30 Huckleberry Finn in prijatelji 10.00 Poročila 10.05 Hišni ljubljenci 10.30 Nedeljski živec 11.30 Začni kolo, oddaja narodne glasbe 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje 13.00 Mir in dobro 13.30 Krik iz Afrike, ameriški otroški film 15.00 Opera Box 15.30 Poročila 15.35 Družinski zabavnik 17.20 Zasedajte ta avion, francoski film 18.50 Budimir 19.15 TV fortuna 19.30 Dnevnik 20.05 Michelangelo poletje, serijski film 20.55 Sedma noč 22.40 Dnevnik 23.05 Slika na sliko 23.50 Poročila v nemščini 23.55 Poročila 00.05 Sanje brez meja

PONEDELJEK, 30. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 9.25 Program za otroke, J. Grobovski: Volk in kozlički, 1. in 2. del lutkovne igrice
- 10.15 L. Feuchtwanger: Uspeh, ponovitev nemške nadaljevanke
- 10.55 TV mernik, ponovitev
- 11.10 Forum, ponovitev
- 11.25 Utrip, ponovitev
- 11.40 Zrcalo tedna, ponovitev
- 12.00 Poročila
- 15.50 Slovenski magazin, ponovitev
- 16.20 Dober dan, Koroška
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 Program za otroke
- 18.20 Obzorja duha, ponovitev
- 18.50 Werner Fend: Moja knjiga o džungli, nemška poljudnoznanstvena serija
- 19.10 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.05 Žarišče
- 20.35 Dokumentarec meseca: Celjanka med ljudožerci
- 21.20 Dušan Jovanovič: Sobota popoldan
- 22.10 Dnevnik, vreme, šport
- 22.45 Sova

SLOVENIJA 2

- 15.20 Oči kritike
- 16.10 Sova, ponovitev, Družina Addams, ameriška nanizanka, Sam Saturday, angleška nanizanka
- 17.30 Športni pregled, ponovitev
- 18.00 Slovenska kronika
- 18.10 Regionalni programi - Ljubljana
- 19.00 Videošpon
- 19.30 TV dnevnik RAI 3
- 20.00 Pari, TV igrice
- 20.30 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
- 21.00 Gospodarska oddaja: Made in Slovenija
- 21.30 Sedma steza
- 22.00 Zgodovina Slovencev v filmskih freskah Za hlapce rojeni, ponovitev
- 22.40 Ciklus filmov znanih režiserjev in ustvarjalcev - Roger Corman: Bloody mama, ameriški film

- 00.10 Talk show
- 00.40 Video strani

TV Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
- 13.20 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
- 14.10 Cant' Stop the Music, angleški barvni glasbeni film, 1979
- 16.00 Oresedici - TV novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Robin Hood iz vesolja, ameriška risana serija, Deček Dominic, angleška nadaljevanka
- 17.00 Rhythm & News
- 18.00 Primorska kronika, Studio 2, Šport
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Ryan - soap opera
- 19.55 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
- 20.45 Ponedeljkov športni pregled
- 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
- 21.55 Glasba, Glasbeni vrtljak Alfreda Lacosegliaza
- 22.25 Chicago Story, ameriška TV nanizanka
- 23.35 N. Y. P. D., serijski film

HTV 1

- 7.00 Dobro Jutro, Hrvaška, Poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 Tv šola 11.30 Jaz, lutka: Željko Drakulić 11.45 Mala kinoteka: Basen in Potovanje modrega lonca 11.55 Poročila 12.00 Novinarska konferenca predsednika Republike Hrvaške dr. Franja Tuđmana 13.00 Točno opoldne 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Odletel bom, nadaljevanka 15.35 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška zemlja in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Besede, besede, besede 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Hrvaška v svetu 20.55 Južnjak, avstralski film 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

PETEK, 27. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 10.10 Program za otroke, Moja družina in ostale živali, angleška nadaljevanka, Medvedek na obisku, posnetek lutkovne igrice
 10.55 Podnebje in človek, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije Poročila
 14.20 Umetniški večer, ponovitev
 16.20 R & R, gospodarska oddaja, ponovitev
 17.00 Dnevnik
 17.10 Tok, tok, oddaja za mladostnike
 19.10 Risanka
 19.30 Dnevnik, vreme, šport, forum
 20.30 Volitve 92: Kako bomo volili
 22.05 L. Feuchtwanger: Uspeh, nemška nadaljevanka
 23.00 Dnevnik, vreme, šport
 23.35 Sova, Bagdad Cafe, ameriška nanizanka, Zastrupitev v Blackheathu, angleška nadaljevanka, Vrnitev Valentina, ameriški film

02.25 Video strani

SLOVENIJA 2

- 16.30 Sova, ponovitev, Dragi John, ameriška nanizanka, Zastrupitev v Blackheathu, angleška nadaljevanka
 18.00 Slovenska kronika
 18.10 Regionalni programi - Maribor
 19.00 Jazz in blues
 19.30 TV dnevnik RAI 3
 20.00 Koncert simfonikov RTV, prenos l. dela
 20.45 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
 21.15 Studio City
 22.45 Video strani

TV Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 14.10 Juke box, glasbena oddaja, ponovitev
 16.00 Oresedici - TV novice
 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Robin Hood iz veselja, ameriška ri-

TOREK, 1. DECEMBRA

SLOVENIJA 1

- 8.55 Program za otroke, Zgodbe iz školjke, Zlati prah: O pajku in pameti, ponovitev
 10.00 Šolska TV, analitična mehanika, angleščina
 11.00 Sedma steza, ponovitev
 11.30 Da ne bi bolelo: Zdravila
 12.00 Poročila
 14.40 Zgodovina Slovencev v filmskih freskah Za hlapce rojeni, ponovitev
 15.20 Ciklus filmov znanih ustvarjalcev in režiserjev - Roger Corman: Bloody mama, ponovitev ameriškega filma
 17.00 Dnevnik
 17.10 Program za otroke, Lonček kuhaj: Sirov puding, Prvi uspeh: Barbara Mrak (klavir), Jakec in čarobna lučka, angleška risana serija, Denver - poslednji dinozaver, ameriška nanizanka, Roman Gašperin, Andreja Gjud: Enci Benci na Kamenci, Zlati prah: O čudežnem zdravlju
 18.40 Mostovi
 19.10 Risanka
 19.30 Dnevnik, vreme, šport
 20.05 Žarišče
 20.35 Osmi dan
 21.25 Novosti založb
 21.40 Cowen-Lipman: Sestre, ameriška nadaljevanka
 22.30 Dnevnik, vreme, šport
 23.05 Sprehodi po stari Ljubljani
 23.45 Sova, Haggard II, angleška nanizanka, Sam Saturday, angleška nanizanka
 01.05 Video strani

SLOVENIJA 2

- 14.30 Dokumentarec meseca: Celjanka med ljudožerci
 15.10 Sova, ponovitev, Step by Step, ameriška nanizanka, Sam Saturday, angleška nanizanka, Zodiakalna znamenja, nemška nanizanka
 16.50 Svet poročja
 17.30 Slovenci v zamejstvu
 18.00 Slovenska kronika

- sana serija, Dolgo iskanje, angleška dokumentarna serija
 17.00 Projekt NLP, ameriška nanizanka
 18.00 Primorska kronika, Primorski forum
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Ryan - soap opera
 19.50 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 20.40 Giuseppe Verdi: Traviata, opera v štirih dejanjih, posnetek predstave Opere SNG iz Maribora Vsedanes - TV dnevnik med 2. in 3. delom
 22.55 Globus

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella
 10.00 Poročila 10.05 Tv šola 11.30 Mali svet
 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Duga, serijski film 15.50 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška zemlja in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Zadar, porušeno mesto, izobraževalna oddaja 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Bigrafija Jeana Paula Sartra, dokumentarna serija 21.00 V prvem planu, kontaktna oddaja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 17.40 TV koledar 17.50 Južnjak, avstralski film 19.20 Loto 19.30 Dnevnik 20.05 Državnik novega kova, humoristična serija 20.35 Radar 21.10 Wynne in Penkowsky, serijski film 22.10 Tri ljubezni, serijski film 23.05 Poezija: Sever 23.25 Horoskop

18.10 Regionalni programi - Koper

- 19.00 V službi rock'n'rolla
 19.30 TV dnevnik ORF
 20.00 Pari, TV igrice
 20.30 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
 21.00 Glasba, show in cirkus: Portret princeze Dianne
 22.00 Omizje, kontaktna oddaja
 00.00 Svet poročja, ponovitev
 00.40 Video strani

TV Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 14.10 Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
 15.10 Projekt NLP, ameriška nanizanka
 16.00 Oresedici - TV novice
 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Tečaj italijanskega jezika, Deček Dominic, angleška nadaljevanka
 16.50 Chicago Story, serijski film
 18.00 Slovenska kronika, Studio 2
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Ryan - soap opera
 19.50 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 20.40 Sanchezovi otroci, mehiška drama, 1979
 21.40 Vsedanes - TV dnevnik med odmorom filma
 22.40 Festival avtorske popevke Termoli'92, II. oddaja
 23.25 Projekt NLP, ameriška nanizanka

HTV 2

- 17.20 TV koledar 17.30 Daleč od doma, ameriški film 19.30 Dnevnik 20.05 Hiša naprodaj, humoristična serija 20.30 Glasba v času 21.35 Malboro Music Show 22.10 Inšpektor Maigret, serijski film 23.05 Nočna izmena: Allo, allo, humoristična serija, Video smešnice, Koncert skupine U2, posnetek 03.00 Horoskop

SOBOTA, 28. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 8.10 Izbor, Radovedni Taček: Žoga, Oscar Junior: Boter dolgčas, češka nanizanka, Zidar-Troha: Utonilo je sonce, Ne jokaj, Mihi, Klub klobuk, Zgodbe iz Skoljke
 12.00 Poročila
 14.45 Tednik, ponovitev
 15.35 Ostržkove prigode, italijanska nadaljevanka
 16.25 Marijana, francoska risanka
 17.00 Dnevnik
 17.10 Dober tek! - Kuharski nasveti Paula Bocuseja
 17.30 Alpe-Donava-Jadran
 18.30 Da ne bi bolelo: Zdravila
 19.00 Risanka
 19.15 Žrebanje 3 krat 3
 19.30 Dnevnik, vreme, šport, Utrip
 20.30 Ona in on
 21.35 T. Hayes: Hilton, Bangkok, avstralska nadaljevanka
 22.20 Dnevnik, vreme, šport
 22.55 Sova, Popolna tujca, ameriška nanizanka, Zastrupitev v Backheathu, angleška nadaljevanka, Modra svetloba, ameriški film

SLOVENIJA 2

- 14.35 Tok, tok, ponovitev
 16.30 Sova, ponovitev, Bagdad Cafe, ameriška nanizanka, Zastrupitev v Blackheathu, angleška nadaljevanka
 17.45 Poglej in zadeni
 18.30 Domači ansambli: Kvintet Gorenjci in Miha Dovžan
 19.00 Cirkuški festival v Monte Carlu, 2. del
 19.30 TV dnevnik ORF
 20.00 G. Puccini: Tosca, posnetek iz Rima
 22.00 The Last Time I Saw Paris, ameriški film
 23.55 Portret Marije Callas
 00.50 Video strani

TV Koper

- 13.00 Ryan - soap opera

SREDA, 2. DECEMBRA

SLOVENIJA 1

- 10.10 Program za otroke, Denver - poslednji dinozaver, ponovitev ameriške nanizanke, Roman Gašperin, Andreja Gjud: Enci Benci na Kamenci, Zlati prah: O čudežnem zdravlju, ponovitev
 11.00 Cowen-Lipman: Sestre, ponovitev ameriške nadaljevanke
 12.00 Poročila
 14.50 Omizje, ponovitev
 17.00 Dnevnik
 17.10 Klub klobuk, oddaja za otroke
 19.10 Risanka
 19.30 Dnevnik, vreme, šport
 20.05 Žarišče
 20.25 Film tedna - sodobni nemški film: Zbogom, lažni paradiz
 22.15 Dnevnik, vreme, šport
 22.50 Sova, Radio FM, ameriška nanizanka, Sam Saturday, angleška nanizanka
 00.10 Video strani

SLOVENIJA 2

- 15.50 Osmi dan, ponovitev
 16.40 Sova, ponovitev, Haggard II, angleška nanizanka, Sam Saturday, angleška nanizanka
 18.00 Slovenska kronika
 18.10 Regionalni programi - Maribor
 19.00 Psiho
 19.30 TV dnevnik HTV
 20.00 Športna sredi
 00.00 Koncert pihalnih orkestrov ob 80-letnici B. Adamiča
 01.00 Video strani

TV Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 14.10 Hiša ob cesti, ameriška drama
 16.00 Oresedici - TV novice
 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Tečaj italijanskega jezika, ponovitev, Šok moderne umetnosti, ameriška dokumentarna serija
 17.00 Bersaglio, v studiju Tatiana Jurato-

- 13.20 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 14.10 Večno morje, ameriški vojni film
 15.55 Giuseppe Verdi: Traviata, ponovitev
 18.00 Globus
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Jutri je nedelja, verska oddaja
 19.35 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 20.30 Sinovi in ljubimci, angleška drama
 22.05 Vsedanes - TV dnevnik
 22.10 Stanje stvari, petnajstdnevna oddaja o kulturi
 22.50 Stanje stvari special
 23.10 Večno morje, ameriški vojni film, 1955

HTV 1

- 8.50 TV koledar 9.00 Dobro jutro, Hrvaška 10.30 Kaj se mi dogaja, nadaljevanka 11.30 Hrvaške zgodbe in novele 12.00 Poročila 12.05 Moč in slava, nadaljevanka 12.35 Allo, allo, nadaljevanka 13.15 Slika na sliko, ponovitev 14.00 Poročila 14.05 Pozdravi iz domovine 14.35 Izbrali ste - poglejte 15.15 Beverly Hills, nanizanka 16.00 Poročila 16.05 Iz stare skrinje, oddaja o narodnih običajih 16.40 Video smešnice 17.05 Blufonci, nanizanka 17.30 Televizija o televiziji 18.00 Poročila 18.05 TV razstava: Ivan Rabuzin 18.20 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.00 TV teden 20.20 V plamenih Nikarague, ameriški film 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 16.30 Rokometno prvenstvo Hrvaške: Čakovec - Dalma, 1. polčas 17.10 Rokomet, 2. polčas 17.45 Košarka: Split - Slobodna Dalmacija, 1. polčas 18.35 Split: košarka, 2. polčas 19.30 Dnevnik 20.00 TV teden 20.20 Črno-belo v barvi, V avtobusu, humoristična nadaljevanka, Koncert v počastitev Johna Lennona, posnetek 00.00 Hit depo 02.30 Horoskop

vec, ponovitev

- 17.40 Arhitektovi nasveti
 18.00 Slovenska kronika, Studio 2
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Ryan - soap opera
 19.50 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 20.40 Merdiani, aktualna tema
 21.20 Dolgo iskanje, angleška dokumentarna serija
 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
 21.55 Juke box, glasbena oddaja v živo

TV Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 14.10 Pojoči kmetič, ameriški glasbeni film, 1955
 15.30 Glasba, ponovitev
 16.00 Oresedici - TV novice
 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Robin Hood iz veselja, ameriška risana serija, Deček Dominic, angleška nadaljevanka
 17.15 Festival avtorske popevke Termoli'92, ponovitev
 18.00 Primorska kronika, Studio 2, Mladi
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Ryan - soap opera
 19.50 Zdravniki s krili, avstralski serijski film
 20.40 Bersaglio - v studiju Tatiana Juratovec
 21.20 Šok moderne umetnosti, ameriška dokumentarna serija
 21.50 Vsedanes - TV dnevnik
 22.00 Arhitektovi nasveti
 22.20 Čakalnica za onostranstvo, nemška kriminalna, 1964

HTV 2

- 17.40 TV koledar 17.50 Zasedujete ta avion, francoski film 19.30 Dnevnik 20.00 Nogometna sredi 20.05 Zadar - košarka: Euroliga, Zadar - Olimpiakos, prenos 22.35 Wynne in Penkowsky, serijski film 23.30 Glasbeni večer 00.30 Horoskop

Angleški škandali

Borbeni predsednikov sin

James ni samo najboljši mož v obrambi, pač pa tudi odličen in skromen učenec. Njegovi prijatelji izjavljajo o njem: „Nikoli z ničemer ne opozarja na to, da je sin predsednika vlade.“

James Major po prekršku

On je to storil - se je slišalo po vseh vodilnih redakcijah rumenega tiska v Veliki Britaniji. V vseh redakcijah je nastopila stopnja pripravljenosti podobna gasilski. In to samo zaradi sedemnajstletnega Jamesa Majorja, sina britanskega premiera. V „Daily Expressu“ so takoj formirali ekspertno skupino, ki je ocenila politične posledice Jamesovega prekrška. Prevladalo je mišljenje, da je potrebno ves primer povezati z Maastrichtom in uporom v vrstah konzervativcev. Zato je kot prvi nadnaslov v časopisu pisalo: „Kot da premieru Maastricht ni dovolj. P. M. (prvi minister) ima probleme s sinom.“ V zadnjem trenutku so redakcijski eksperti zvedeli tudi, da je James pozno zvečer pri-

znal svojo krivdo materi Normi.

V „Dell Mailu“ je skupina psihologov (po naročilu urednika) razpravljala, ali je Major mlajši kriv. Temeljito so proučili izraz njegovega lica pred, med in po „zločinskem“ dejanju. Psihologi so zaključili, da dejanja sploh ne obžaluje, saj je po njem med ostalim tudi preklinjal.

V „Dall Staru“ so raziskovali seksualno ozadje delikta (to je delal novinar, ki je na redakcijski kazni), iščejo priče, znance, pogovarjajo se z dežurnim policajem in podobno. Ker ne najdejo dodatnih dokazov, novico o agresivnem napadu objavijo na barvni tretji strani, kjer je slika premierovega sina takoj za veliko sliko razgaljene plesalke Angie skupaj z izjavo očividca: „Tako je bil važen, da nam je bilo vsem slabo zaradi tega.“

Okrivljeni James Major, odličen igralec nogometnega moštva srednje zasebne šole Kimbolton v Cambridgešieru, seveda ni prodal družinske srebrnine, niti pokradel kljuk s šolskih vrat. Pač pa je na sobotni nogometni tekmi v prvi ligi medšolskega tekmovanja dobil rdeči karton zaradi druge ostrejšje ustavitve nasprotnikovega igralca. Sodnika ni preklinjal niti žalil, pač pa ga je s težkim srcem zapuščajoč igrišče vprašal: „Zakaj?“ Ko je sodnik samo odkimal z glavo, je James Major namerno brcnil Zogo in brez besed odšel v slačilnico.

Kasneje, ko se je ohladil, se je zaradi napravljenih prekrškov opravičil sodniku, fauliranim igralcem nasprotnega moštva in svojemu trenerju, ki ga je „pustil na cedilu“. Čeprav ga lahko direktor elitne zasebne šole zaradi takšnega obnašanja opozori in trener nažene iz nogometnega moštva - njegovemu očetu ne pade na pamet, da bi na kakršenkoli način posredoval. Tudi šolske oblasti „incidenta“ niso komentirale, sicer pa za to niti nimajo razloga. James ni samo najboljši obrambni igralec v moštvu, pač pa tudi odličen in skromen učenec.

Potrebno je priznati, da morajo imeti politiki in njihove družine v Veliki Britaniji nadarjenost, voljo in dobre živce za opravljanje svojih javnih funkcij in zasebnih obveznosti. Dobesedno noč in dan jih spremljajo armade fotografov, fotoreporterjev, dopisnikov, novinarjev-začetnikov, ljudi, ki so izgubili delo, sedaj pa honorarno stojijo v mrazu ali v dežju, čakajoč na novico za naslovno ali prve tri udarne strani. Njihova žrtev je bil tudi James Major.

Beverly Hills

Nadaljevanke, ki jo pri nas v tem času lahko spremljamo v Sovinem nočnem programu, prikazujejo v Ameriki že več kot leto dni, ker je izzvala izredno veliko navdušenje najstnikov. Ključne osebe se ukvarjajo z mladostniškimi težavami, predvsem pa se skušajo prilagoditi bogataškemu življenjskemu stilu.

Sola v uglednem delu Los Angelesa na naslovu Beverly Hills 90210 v resnici seveda ne obstaja, vendar pa je podobnih „šminkerskih“ sol v bogataškem predelu kar precej. Pisni scenarijev so se zgledovali po zgodbicah iz življenja bogate mladine. Glavna junaka nadaljevanke, najbrž ste ju že spoznali, sta dvojčka Brandon (Jason Priestley) in Brenda (Shannen Doherty), ki se skušata prilagoditi novemu načinu življenja po Minneapolisu, od koder so se preselili. Spoznavata bogate, površne in osamljene najstnike, med katerimi pa najdeta dobre prijatelje.

Basic Instinct 2

Proti koncu leta naj bi v Ameriki začeli s snemanjem drugega dela filma „Basic Instinct“, vendar je Michael Douglas zavrnil glavno moško vlogo. Sicer pa režiserja Paula Verhoevena producenti še naprej nagovarjajo, da bi se lotil režiranja. Edino igralka Sharon Stone je brez pripomb sprejela ponudbo, da ponovno pričara lik hladnokrvne nimfomanke. Prvi del filma je prinesel ogromen zaslužek, saj so ga prikazovali širom sveta.

Ena najlepših na svetu Michelle Pfeiffer

Mačja fantazija

O sebi ne razmišlja kot o lepotici, v srednji šoli so jo sošolci dražili zaradi prepolnih in prevelikih ustnic. Odkar pa je postala slavna, ženske odhajajo k plastičnim kirurgom in si želijo imeti ustnice „a la Michelle Pfeiffer“. „Vse je v rokah spretnih visažistov,“ pravi štiriinšestdesetletna igralka, ki je ponovno zablestela s filmom „Catwoman“ in utrdila pozicijo ene najatraktivnejših hollywoodskih zvezd.

V dvanajstletni karieri ji je uspelo posneti dvajset filmov. Rada poudarja, da igra skoraj zastonj, da pa zahteva ogromno denarno povračilo za posege v njeno zasebno življenje, ki jih je kot javna oseba prisiljena prenašati. Z zadnjimi tremi filmi je zaslužila nič manj kot tri milijone dolarjev za vlogo, kar je nekajkrat manj, kot dobivajo njeni moški kolegi, v primerjavi z ostalimi igralkami pa je med najboljše plačanimi. Kombinacija vestnega dela, talenta in lepote ji je omogočila, da lahko mirno zavrta vloge v dragih filmih. Ko je zavrnila glavno vlogo v filmu „Bugsy“ z Warrenom Bettijem,

jo je prevzela Anette Bening, kateri so najprej ponudili vlogo v „Catwoman“, ker pa je zanosila, jo je za trikrat večji honorar prevzela Michelle Pfeiffer. Spoprijeti se je morala z enim samim problemom, Michelle je tehtala dvainšestdeset kilogramov, da pa bi lahko oblekla mačji kostim, je morala shujšati na devetinštirideset. Šest mesecev je trenirala borilne veščine in obsodili so jo na strogo dieto, sestavljeno iz jabolk in vode. Kmalu je postala prava suhica, kar pa ni skazilo njene postave. V tesnem mačjem kostimu je seksipilnejša kot kadarkoli prej, ocenjujejo mediji.

Režiserji, ki delajo z Michelle Pfeiffer od začetka njene kariere, poudarjajo, da se kalifornijska lepota transformira z vsakim novim likom, fizično in psihično. Njen videz je postal z leti bolj prefinjen in poduhovljen, somozvest vedno večja.

Zasebno ima igralka rada sproščeno življenje, najraje obleče kavbojke ali lahke obleke, za malo boljše priložnosti pa svetle kostime. Pravi, da je srečna brez make - upa, uporablja le vlažno kremo za obraz in brezbarvno šminko za ustnice. Morda zato, ker za njen videz skrbijo visažisti, se ni nikoli naučila dobro našminkati brez njihove pomoči. Ne zna si našminkati oči niti nanesti rdečila na obraz. Takole pravi Michelle Pfeiffer: „Vem, da bo zvenelo kot popolna demistifikacija, ampak tudi jaz brez šminke nisem zelo privlačna.“

Deseterica ameriškega političnega vrha

Clintonova oksfordska mafija

„Oksfordska mafija“ ali „Billovi prijatelji“ pravijo desetim najozjim Clintonovim sodelavcem, vsi so Rhodesovi štipendisti, osem jih je v letniku 1968 študiralo v Oxfordu. Mnogi med njimi bodo kaj kmalu prisotni na svetovni politični sceni, drugi bodo ostali v ozadju, a kot pomembni svetovalci pooblašene skupine, ki vstopa v „Ovalno sobo“ brez trkanja. Clinton jih je izbral zaradi izjemne strokovnosti, pa tudi zaradi lojalnosti.

Gre za strokovnjake, med katerimi so cenjeni vseučilišni liberalni profesorji, ki se dobro znajdejo v vseh domenah državnega upravljanja. In kdo so bodoči kreatorji ameriške in svetovne politične scene?

Robert B. Reich je ekonomski svetovalec, ki je doštudiral pravo na univerzi Yale. Mnogi menijo, da je eden najvplivnejših ameriških ekonomskih gurujev, sicer pa dolgoletni Clintonov svetovalec, ki mu izbrani predsednik popolnoma zaupa. Na harvardski univerzi predava politično ekonomijo, njegovo knjigo „Delo narodov“ pa ocenjujejo kot klasiko „clintonomike“.

James Crawford, svetovalec za dopolnjevanje denarnih fondov, je obogatel s predrznimi spekulacijami kapitala. Ko je bil Clinton guverner v Arkansasu, je bil njegov svetovalec za državne investicije.

Darryl Gless, svetovalec za izobraževanje, je profesor angleščine. S Clintonom sta bila študenta v istem letniku in tudi dobra prijatelja, oba prihajata iz majhnih ameriških mest s Srednjega zahoda.

Douglas Eakeley, vodja Clintonove kampanje v New Jerseyu, je botroval k njegovi dokaj tesni zmagi. S Clintonom je sodeloval v protivojnih demonstracijah v Londonu. Študentska soba, ki sta si jo delila na Yaleu, je bila politično središče univerze.

Strobe Talbott, svetovalec za zunanjo politiko, morda ključna figura Clintonove vzhodne politike, je eden med najbolj spoštovanimi ameriški novinarji in urednik v magazinu „Time“. Odlično govori rusko in je strokovnjak za vzhodnoevropsko politiko. Pojavljajo se ugibanja, ali bo ameriški am-

basador v Moskvi.

Richard Stearns, pravni svetovalec, sicer sodnik na vrhovnem sodišču v Massachusettsu, ima najmočnejši vpliv na Clintonove politične ideje. Leta 1972 je Clintonu našel službo v Texasu v McGovernovem volilnem štabu.

Tom Williamson, znan kot eden najboljših ameriških temnopoltih odvetnikov, bo pomagal kreirati Clintonovo ravnopolitiko in bo deloval kot pravni svetovalec. V Washingtonu ima odvetniško pisarno.

William Fletcher je vodja Clintonove kalifornijske kampanje, sicer profesor na Berkeleyju. Pravo je dokončal na Yaleu, diplomiral pa na Harvardu.

Ira Magaziner, ekonomski svetovalec, je za predsednika pomemben predvsem v notranji politiki. Njegova klientela so najbogatejši Američani. Znamenit je po svoji filozofiji intervencionizma, ki jo po njegovem mnenju izvaja tudi Evropska skupnost.

George Stephanopoulos, direktor za odnose z javnostjo, je morda najmlajši Clintonov pomočnik. Diplomiral je v Columbiju, magistriral pa na Balliol Collegeu. Omenjajo ga kot možnega šefa osebja v Beli hiši.

Seveda je krog Clintonovih sodelavcev širši od „oksfordske mafije“, kakor deseterico naziva „The Sunday Times“. Drži pa, da so uspešno izšli iz vseh predvolilnih bitk, osvojili oblast in danes so v veliki prednosti pred ostalimi kandidati za prostor v ameriškem političnem vrhu, od koder je moč dizarinirati največje svetovno tržišče in svetovno politiko. Podajajo se v bitke največjega formata, da bi si izborili prostor v zgodovini.

Človek in klima

Vpliv vremena na ljudi

Naša odpornost ni enaka v vseh letnih dobach, saj je dokazano, da se največ obolenj pojavlja jeseni, ker menjava poletja in jeseni prinaša s sabo velike spremembe. V enem samem dnevu se menjajo tudi po trije letni časi. Te nagle spremembe vplivajo na nekoga močneje, drugi pa so nanje zopet bolj odporni. Kako se zaščititi pred vremenskim stresom?

Zdravniki pravijo, da v nestabilnih vremenskih obdobjih strmo narašča število bolnikov. Pritožujejo se zaradi glavobola, revme, čirov na želodcu in dvanajsterniku, zaradi slabega spanja, brezvoljnosti... Jesen prinaša na stotine darov narave, vendar pa skriva tudi številne nevarnosti, ki ogrožajo naše zdravje. Znano je, da delovanje or-

nizmu izivajo nepravilnosti, se imenujejo biotropni meteorološki pojavi.

Razen spoznanja, da vreme in klima lahko negativno vplivata na zdravje predvsem starejših ljudi, obstaja tudi spoznanje, da lahko tadva dejavnika tudi pozitivno vplivata na organizem. V zadnjem času so v svetu vse pogostejše razne raziskave, s katerimi želijo čim bo-

ganskih sestavov ni enako v vseh letnih časih. Tudi naša odpornost ni vedno enaka. Statistično je dokazano, da se največ obolenj pojavlja ravno jeseni. Zakaj?

Predvsem zaradi naglih vremenskih sprememb. Prehod poletja v jesen je najbolj tipičen primer, ko lahko v enem samem dnevu doživimo kar tri letne čase. Zjutraj pomlad, opoldne poletje, zvečer jesen. Te nagle spremembe vplivajo tako na naše razpoloženje kot na naše zdravje. Organizem med dnevom pretrpi tudi do tri vremenske strese.

Prvega zjutraj, ko je temperatura zraka najnižja, atmosferski tlak pa najvišji. Mraz povzroča zožitev perifernih krvnih žil, to pa zopet povzroči povečanje krvnega tlaka. Potrebno je omeniti, da se število levkocitov v krvi zmanjšuje pri nižjih temperaturah, s tem pa pada tudi odpornost do infekcij, kar povzroča razne prehlade in težave dihalnih organov.

Drugi stres nastopi med 11. in 15. uro, ko se zrak segreje in atmosferski tlak pada. Naglo naraščanje temperature povzroča širjenje krvnih žil, povečanje telesne temperature in hitrejši srčni utrip. Organizem se mora programirati na povsem drugačne pogoje, na to so najbolj občutljivejši živci, zaradi česar se pojavljata razdražljivost in depresija.

Tretji stres nastopi po 15. uri, ko se zrak ponovno prične ohlajati, kar povzroči rast atmosferskega tlaka in vlažnosti zraka. Te spremembe posamezniki občutijo s številnimi nevšečnostmi in z neverjetno točnostjo, saj predvidevajo spremembe vremena tako natančno, kot bi imeli barometer v sebi.

Nagle spremembe vremena so naravni fenomen in na njih ne moremo vplivati, lahko pa se jim prilagodimo.

Danes smatrajo, da so pojavljanje mnogih boleznih in njihov potek ter iztek v precejšnji meri odvisni od vremena in klimatskih pogojev, ki smo jim izpostavljeni. Bolezni, ki nastajajo ali se poslabšajo pod vplivom vremenskih sprememb, imenujemo meteorotropne bolezni. Meteorološki pojavi, ki v orga-

lje spoznati negativne in pozitivne vremenske lastnosti na posameznih geografskih področjih. Njihov cilj je organizirana preventiva in koriščenje pozitivnih lastnosti podnebja v zdravstvene namene.

Kdo je ogrožen?

Vremenske spemembe najbolj vplivajo na ljudi, ki imajo zmanjšano sposobnost prilagoditve atmosferskim spremembam, to pa so tako imenovani meteoropati. Bolezni, na katere ima vreme velik vpliv so: revmatska obolenja, migrena, epilepsija, bronhialna astma, glaukom, možganska kap, povečan krvni pritisk in podobne.

PSIHOLOŠKI VPLIV VREMENSKIH SPREMENB

Srednje lepo vreme: Zdrav spanec, dobro razpoloženje, delovni elan, dobra sposobnost koncentracije, fizično ni nikakršnih težav v zvezi z vremenom.

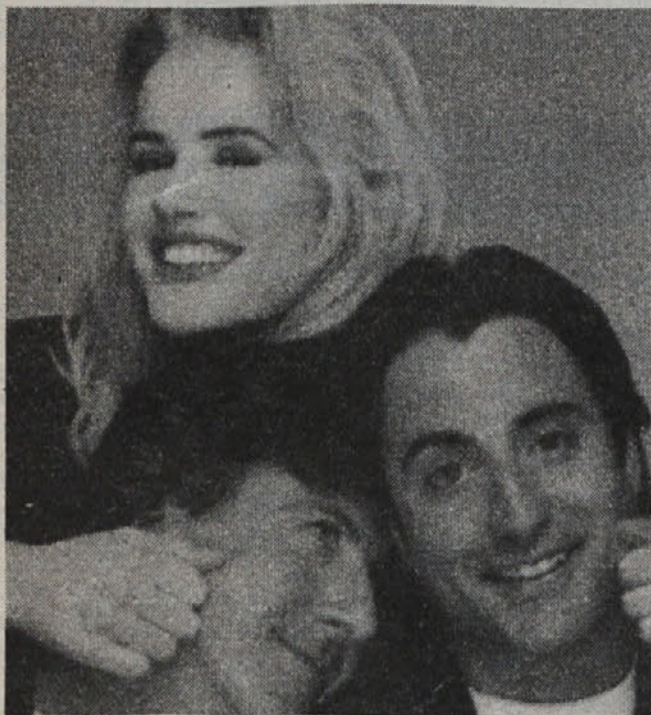
Posebno lepo vreme: Malo zmanjšana potreba za spanjem, dober spanec, povečana želja za fizičnimi aktivnostmi. Manjša popoldanska utrujenost.

Lepo, delno oblačno vreme: Lahek spanec, vendar pa tudi zmanjšana potreba za njim, razdražljivost, hitra utrujenost in nelagodje. Ljudje, občutljivi na vremenske spremembe, napovedujejo spremembe vremena.

Spremenljivo vreme: Nemiren spanec, povečana potreba za spanjem, pogost psihični občutek bolečin, migrene, bolečine v ranah in brazgotinah, depresija.

Umirjanje vremena: Normalno in globoko spanje. Pogosto je rahlo depresivno razpoloženje, vendar delovni elan raste, kot tudi učinkovitost dela. Bolečine izgubljajo.

Snemalci na robu obupa

Greena Davis, Dustin Hoffman in Andy Garcia so glavni junaki filma „Hero“, ki ga režira Stephen Fears v okviru proračuna, ki znaša okoli dvainštirideset milijonov dolarjev. S snemanja prihajajo vesti, da bo Hoffman Fearsa spravil na rob obupa, namreč, izredno rad kaj pripomni in zahteva, tako da so vsi silno vznemirjeni, režiserja so odpeljali s prizorišča tudi z rešilcem. Na srečo le ni doživel infarkta, kar pa se je zgodilo Bobu Fossu, ko je z Dustinom Hoffmanom snemal film „Lenny“. Hoffman zanika svoj domnevno težak značaj, meni, da zaradi njega ni še nihče doživel infarkta, pač pa zato, ker živijo nezdravo: skadijo do tri zavojčke cigaret dnevno, jejo kot svinje in zaradi količine holesterola niso niti malo zaskrbljeni.

MUZIKA JE BIZNIS

Celjsko koncertno življenje je v zadnjem času doživelo nekakšen razcvet, ki morebiti pomeni nadaljevanje "starih dobrih časov", izpred nekaj let. Koncerti se zaenkrat še dogajajo dovolj pogosto in zdi se, da bo Celje počasi postalo zanimivo tudi za občinstvo, ki si želi več kot le pijansko-plesnih večerov. Če bi bil dosleden in pošten do sebe in drugih, bi moral skrušeno priznati, da ne sodim med slednje, temveč v skupino brezbožnih pijancev, ki jim je do koncertov kaj malo mar. In prav zato se mi zdi kontinuiteta koncertnega delovanja še kako pomembna. V sušnih časih smo se v Celju kaj kmalu odvadili rock koncertov, tako da je popravi izpit toliko težji. Pri koncertu gre namreč in predvsem za neposreden stik izvajalca z občinstvom in ljudje, ki niso vajeni hoditi na koncerte, se bodo izkušnjam primerno tudi vedli. Toda tudi najbolj zabitemu runkeljnu bo naravna inteligenca počasi dala vedeti, da pravzaprav ni nič narobe s ploskanjem po uspešno izvedeni pesmi. Osnovni pogoj je, da bo imel na voljo dovolj koncertov, kjer bo lahko v blaženem hrupu kontempliral o teh rečeh. Redno koncertno dogajanje, torej. Morda, prehitro veseliti se seveda ne gre, se bo v Celju začelo dogajati prav slednje. Predvsem pa bo to mogoče le z doslednim sodelovanjem vseh organizatorjev in lastnikov klubov, ki se ukvarjajo z rockovsko-podzemnimi zadevčinami. Če se bodo začele dogajati zdravarske neveselosti, ki so jih polna vsa večja mesta, bo Celje zaradi svoje majhnosti, in - roko na srce, nepomembnosti - ostalo to kar je vedno bilo: vas, kjer se oddajo "V nedeljo zvečer", poslušajo v torek zjutraj.

NOVICE

BICK BLACK so zopet popularni (glej neodvisno lestvico). Njihov album s posnetki zadnjega koncerta na

LESTVE

Velika Britanija (MM)-albumi

1. CHER - Cher's Greatest Hits
2. BON JOVI - Keep the Faith
3. SIMPLE MINDS - Glittering Prize 81/92
4. MICHAEL BOLTON - Timeless
5. CHRIS REA - God's Greta Banana Skin
6. NEIL YOUNG - Harvest Moon
7. GLORIA ESTEFAN - Greatest Hits
8. ABBA - Gold
9. R.E.M. - Automatic for the People
10. MADONNA - Erotica

evropskih tleh nosi naslov Pignile, izdala pa ga je založba Touch & Go. Seveda lahko v kratkem pričakujete ponovne izdaje vseh njihovih plošč.

FRONT 242 so izdali kompilacijo vseh promocijskih videospotov. Imenuje se "Integration Eight X Ten", skupina pa trenutno deluje na novem albumu, ki bo predvidoma izšel v marcu naslednje leto.

BUTTHOLE SURFERS so posneli novi LP z bivšim basistom legendarnih **LED ZEPPELIN**. John Paul Jones, tako je legendi pri živem telesu ime, je s teksaškimi odtrganci v New Yorku posnel 18 pesmi, album pa zaenkrat še nima imena. Izšel naj bi v marcu naslednje leto pri založbi Capitol Records. To bo prva plošča tega benda za "odvisno", založbo, vendar po inisderskih informacijah tega v samem materialu ni zaznati. Kot pravijo tisti, ki so posnetke že slišali, so "Buttholi ostali zvesti svoji glasbi, le da so zdaj ideje bolj osredotočene". Da je na tej trditvi gotovo nekaj resnice, potrjujejo tudi naslovi pesmi: "Dog Inside Your Body", "Chewin' George Lucas Chocolate", "The Ballad Of Naked Man", "Alcohol Strawberry", "Who Was in My Room Last Night?", in "Some Dispute About Tee Shirt Sales". Dovolj?

NINE INCH NAILS, kontroverzna elektro-pop-noise banda, ki jo vodi Trent Reznor, sicer suicidalni manijak, ima spet težave s cenzuro, tokrat v Angliji. Britanski cenzorji so namreč preprečili izid njihove EP videokasete, ker naj bi bila preveč žaljiva za javno predvajanje. Eden izmed filmov namreč vsebuje zelo eksplicitne prizore mučenja golega moškega. Stvar je bojda tako moteča, da so odvetniki založbe Island odsvetovali celo razpošiljanje promocijskih kopij. Očitno bo kasete zelo iskana. Trent Reznor pa medtem nadaljuje s snemanjem novih posnetkov v prav tisti hiši, v kateri je Charles Manson leta 1969 raztelesil Sharon Tate.

SEX PISTOLS so dokončno "IN". Te dni je namreč izšel še drugi singl s

punkersko poskočnico "Pretty Vacant". Če ploščo obrnete, vam bo iz zvočnikov zažvrgolela "No Feelings", če pa si boste omislili dvanajstinčr, boste lahko prisluhnili še neobjavljenim demo posnetkom pesmi "No Feelings", "Submission", in "Satellite". CD format ponuja namesto "Submission" demo posnetek viže "EMI". Juhuhu, spet si bomo skakali po nogah.

LEONARD COHEN se je naveličal pisanja proze in se zopet podal v glasbene vode. Po štirih letih premora je pri Columbi izdal album z naslovom "The

Future". Enourni album sestavlja sedem novih avtorskih pesmi in dve priredbi.

THE LEMONHEADS so pri založbi Atlantic izdali singl s priredbo ponarodelega bosonogega hita "Mrs Robinson", ki sta jo pred leti izvajala vunderkinda Simon & Garfunkel. Na B-strani pa se nahaja živa verzija uspešnice "Being Around".

KONCERTI

V četrtek, 3.12. bo v klubu Barfly v Celju koncert skupine **BRUJAČI** iz Zagreba.

V soboto, 12.12. pa bo v celjskem KLJUB-u koncert zasedbe **LJUBLJANA JAZZ SELECTION**.

LOKALISTI

EGO MALFUNCTION, demo

Danes seveda ni več skrivnost, da so **EGO MALFUNCTION** pravzaprav bivši **QUOD MASSACRE** z dvema novima člana. Prav tako ni več skrivnost, da sta nova člana prišla čisto zares iz Lonodona, točneje iz benda z imenom **WEDGE**. Tisto, kar je še zmeraj zavito v tančico misterija je ime založbe, pri kateri najbi EM izdali debitantski album. Na ovitku te demo kasete namreč piše, da skupina pripravljata material za album, ki naj bi izšel prav kmalu. Po demu sodeč jim založbe ne bo težko najti. Šest posnetkov na poizkušnji odkrije glasbo, ki je prav nemarno plesna in hkrati presenetljivo našpičena. EM se močno razlikujejo od zadnjih Quod Massacre, zvok je manj nasičen in bolj bazičen. Sami pravijo, da igrajo fuzijo rocka in funka in treba je priznati, da jim to popolnoma uspeva. Zanimiv podatek: tisti, ki boste pričakovali veliko Peppersov, boste presenečeni - fantom so Led Zepp bližje kot Hendrix. Povrh vsega je tokrat petje čisto zares v angleščini. Seveda, nemški bendi počno takšne stvari že od nekdanj. Imeti pevca iz angleško govorečih dežel v bendu, namreč. Rile & Co. pa so se pač prvi pri nas domislili tega. In kombinacija deluje povsem tako kot bi morala. V končni fazi je to potrdil tudi njihov koncert v klubu K4. Kar daje slutiti, da bodo Ego Malfunction v prihodnosti še zelo cenjena roba. In prav to je razlog, da si poskusite dobiti to demo kaseto. Če vam je seveda funk-rock pri srcu. Kontakt: Robert Jerman Katreževa 24 a, Ljubljana.

TREND

Biti reden gost nočnih cvetk

Velika Britanija (MM) - neodvisni albumi

Velika Britanija (MM) - neodvisni albumi

1. MEGA CITY FOUR - Inspiringly Titled
2. COME - Eleven-Eleven
3. SUGAR - Copper Blue
4. INSPIRAL CARPETS - Revenge of teh Goldfish
5. THE SHAMEN - Boss Drum
6. BIG BLACK - Pignile
7. MERCURY REV - Yerself Is Steam
8. DENIM - Back in Denim
9. SEBADOH - Sebadoh Vs. Helmet
10. ULTRA VIVID SCENE - Rev

ZDA (Billboard)-albumi

1. MICHAEL BOLTON - Timeless
2. GARTH BROOKS - The Chase
3. SADE - Love Deluxe
4. ERIC CLAPTON - Unplugged
5. BON JOVI - Keep the Faith
6. BILLY RAY CYRUS - Same Gave All
7. GEORGE STRAIT - Soundtrack iz filma "Pure Country"
8. R.E.M. - Automatic for the People
9. MADONNA - Erotica
10. PEARL JAM - Ten

Slovenija - ultrazvočne erozije radia MARŠ

1. SMASHING PUMPKINS - I am One
2. TELEVISION - Call Mr Lee
3. INSPIRAL CARPETS - Bitches Brew
4. SUGAR - Changes
5. RAMONES - Poison Heart
6. SUICIDAL TENDENCIES - Nobody Knows
7. METALLICA - Sad But True
8. MUDHONEY - Suck You Dry
9. UGLY KID JOE - So Damn Cool
10. BRIAN ENO - Fractal Zoom

PISMA

IZJAVA SLOVENSKA PEN-A PROTI KRŠENJU ČLOVEŠKEGA DOSTOJANSTVA

V predvolilnem času smo priče vse pogostejšim in vse hujšim diskvalifikacijam posameznikov. Poseganje v posameznikovo integriteto, insinuiranje in žaljivke vseh vrst, ki so jih bili nekateri naši člani deležni v preteklosti, so dosegle mučno vrličje v t. i. „prisluskovalni aferi“.

Slovenski PEN si ne lasti pravice, da bi vsebinsko razsojal o tako delikatni problematiki, kot jo je odprla „prisluskovalna afera“. Kot pisateljska organizacija ne moremo zaščititi svojega člana g. Cirila Zlobca pred obtožbami, ki ga zadevajo kot člana predsedstva Republike Slovenije in ne kot pisatelja. Z vsemi silami pa bomo branili njegovo temeljno človeško dostojanstvo, ki je resno kršeno z žaljivim tonom obtožb ter s prejediciranjem krivde.

Zato opozarjamo slovenske politike in medije, da so razvnete politične strasti šle odločno predaleč in da je skrajni čas, da se konflikti, ki so ob tej aferi izbruhnili na dan, vrnejo v meje zdravega razuma, etike javne besede in elementarne človeške spodobnosti.

BORIS A. NOVAK, predsednik Slovenskega PEN-a, Ljubljana

NE LAŽITE PO NAROČILU IN NE DELAJTE IZ SPRAVE ZDRAHO!

Sem sestra Jerneja Zdolska, o kateri ste pisali v Novi dobi 5. avgusta 1992 v članku OTROCI - NARODNI SOVRAŽNIKI. Tudi jaz sem sodelovala v NOB kot obveščevalka (kurirka). Vi pa verjetno ne veste, kako nečloveško je bilo nacistično uničevanje na Štajerskem: 70.000 izseljenih, 30.000 odgnanih na prisilno delo, 20.000 interniranih in zaprtih, 3000 ustreljenih, obešenih in zaklanih talcev, ukradeni otroci... Samo v eni meni poznani družini so dva ustrelili, mati je umrla v Mauthausnu (trije, ki so bili v NOV, so ostali živi), pa niso bili komunisti, ampak samo Slovenci, ki so garali in živeli za svoj vsakdanji kruh.

Kdo je bil Urbanček Jože? Preberite v knjigi Pohorski bataljon! Bil je logar, zloglasen priganjač in vohun gestapa, prebival je s svojo družino v Lukanji na Pohorju, v Oplotnici pa znan funkcionar v „Štajerski domovinski zvezi“. 14. 10. 1942 se je z nemško policijo in Wehrmannschaftom udeležil spopada med Pohorskim bataljonom in Cezlaku. Ko je bil od partizanov zajet, so mu odvzeli orožje in ga kot zagriženega nacističnega obsodili na smrt. V temi se je iztrgal patrulji in obstreljen zbežal. Kasneje se je preselil v Dramlje.

Dne 8. 1. 1943 je bil pri „Treh žeblih“ na Pohorju zopet izdan Pohorski bataljon. Postreljenih in poklanih je bilo 69 partizanov, med njimi tudi mladoletni Šarhovi fantje. Ko so v Lukanji, kjer je živela Urbančkova družina, nemški policaji rekrutirali vodiče, je bil med njimi tudi Urbančkov sin Oto, star le 16 let. Dobro je poznal Pohorje in je pripeljal svojo skupino prav do Jagerskih peči.

Obveščevalni center Dramlje (sektor VIII), ki ga je vodil Peček Martin, je 19. 10. 1944 poslal na zahtevo OC XIV. divizije zbrane podatke o agentih gestapa, izdajalcih in petokolonaših. Pri zbiranju teh podatkov mu je verjetno pomagala vojaška patrulja, ki jo je vodil moj brat Zdolšek Jernej.

Obveščevalci II. SNUB Šercerja in I. bat. te brigade so se od 29. 10. 1944 do 18. 11. 1944 nahajali na položajih Zg. Slemen-Dramelj-Razborja-Sentjurja. Tu so bile tudi patrulje in minerski vod Bračičeve brigade. Udeležba Zdolšek Jerneja kot vodje vojaške patrulje terena Dramlje pri likvidaciji je nemogoča in neresnična.

Zaradi izdajstva na Pohorju je bil Urbanček Jože 3. 11. 1944 ustreljen od za to določenih borcev.

V članku tudi trdite, da je dala Gabrovec Milica - Lenka dne 12. 12.

1944 Laubič Ivanu - „Palčku“ nalog za ustrelitev Urbanček Karoline in Helene. V zapisniku zaslišanja Laubič Ivana - „Palčka“ na UDV Celje okoli dne 29. 5. 1950 št. 4325 je izjavil, da je bil od 8. 12. 1944 do 23. 3. 1945 borec Šercerjeve brigade pri komandantu Jakič Jožetu. Torej Gabrovec Milica kot član Okrožnega odbora OF Celje ni imela nobenih pristojnosti za odločanje o tem.

Ve pa se, da ju je aretirala patrulja brigade na poti med Dramljami in Šentjurjem, ko sta nesli v Šentjur pisno obvestilo, da se nahajajo partizani na Slemenih.

VERA ZDOLŠEK - DOLENC

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM!

Je res naša dolžnost, da ponižno prenašamo omalovaževanje, krivice, nesramnosti in celo igroniranje? Lepo vas prosim! Saj vendar ne živimo več v fevdalizmu. Na zavodu za zaposlovanje v Laškem pa se gospod Kerkoč, ki je tam edini zaposleni, obnaša kakor kak fevdalni gospod.

Omenjeni ima šest uradnih ur na teden, od katerih se vseh šest ravno pokriva z mojim delovnim časom, zato sem ga poskušala najprej dobiti telefonsko. Vendar - njegova linija je nenormalno pogosto ZASEDENA. Ko mi je pretekli torek le uspelo govoriti z njim, sem ga vprašala, v kakem primeru zavod refundira pripravnika. Odgovoril mi je, da je za to treba izpolnjevati več pogojev. Enega mi je povedal, nato je rekel (citiram): „Ostalih pogojev vam ne morem povedati.“ Dopusčam možnost, da je rekel „ne moram“, a se še vedno sprašujem, kaj to pomeni. Ali pomenijo take besede morda „ne utegnem“ ali morda „ne smem“ ali kar preprosto „ne znam, ker ne vem“? Potem mi je še razložil, da v primeru, če zaposluje novega delavca, izpolnim obrazec P1, to je prijava o potrebi po delavcu, ki jo nato izpolnjeno dostavim njemu.

Naslednji dan je imel uradne ure od 14. do 16. ure popoldan. Pred vrati njegove prazne pisarne je petnajst minut do treh stalo sedem ljudi. V neki drugi pisarni v isti stavbi sem naključno delavko vprašala, kje je gospod svetovalec. Rekla je, da je gospod zagotovo nekje v stavbi in da naj malo počakamo. Po dvajsetih minutah je s pogledom, strogo uprtim v tla, prekorčal svojo „čakalnico“, pri čemer ni odprl ust niti za dober dan. Po njegovem smo bili najbrž mi čakajoči (na Godoja?) dolžni pozdraviti njega. Gospodična, ki se ji je najbolj mudilo, je želela čimprej opraviti, zato je stopila kar za njim, on pa ji je navzlic prisotnosti vseh ostalih dobesedno v nos zaloputnil vrata.

Ko sem končno prišla na vrsto, da bi oddala prijavo, kakor mi je naročil prejšnji dan po telefonu, je ni hotel sprejeti in me je napotil na zavod za zaposlovanje Celje. Kaj mi je preostalo drugega, kakor da odidem? Vendar sem se že čez dvajset minut vrnila še po dve informaciji. Ura je bila zdaj dvajset minut do štirih, gospoda pa sem srečala na cesti. Čeprav sem mu povedala, da prihajam k njemu, se ni opravičil, niti ni razložil, kam spet tako zgodaj odhaja. Ko sem ga vprašala, ali niso trenutno njegove uradne ure, je bil že daleč na drugi strani ceste in je za seboj zaloputnil vrata; tokrat so bila vrata v trgovino.

Do njegovega priimka sem se dokopala v neki povsem drugi pisarni, kajti na njegovih vratih, vsaj tisti dan, tega podatka ni bilo mogoče najti. Ko sem ravno odhajala, se je primajal po stopnicah z dvema rogljičkoma v rokah in me še nadalje ignoriral. Mislim, da bi si malico lahko prestavil iz uradnih na ostale delovne ure. Ubogi revež je prisiljen jesti med uradnimi urami le v primeru, ko drugih ur sploh ne opravlja.

Morbidna indiferentnost, s katero te na ZZZ v Laškem sprejme ta prelesten brezdelnež, je paradoksalna. Še

bolj osupljivo pa je, da isti arogantni snob ob vsem skupaj naravnost neprizadeto žveči „kifeljčke“. Obnaša se, kakor da mu nihče nič ne more. In najbrž je temu res tako. Bog ve, kdo štiti tega nevljudnega človeka, kdo mu je zaupal odgovorno in zahtevno delovno mesto, njegovi neizobraženosti, nesposobnosti in celo nadutosti navkljub?

Nisem edina, ki sem se prisiljena soočiti z njegovim načinom. Sama sicer nisem več brezposelna, sprašujem pa se, kako ta kaotična oseba dominira šele nad tistimi, ki to so.

Rada bi dodala le še, da imam v svojem poklicu (vodenje obrtnih knjig na računalniku) zelo veliko opravka z zelo različnimi ljudmi. Vajena sem raznih netaktnosti in tudi sama nisem vedno ravno bleščeče vljudna, saj se razume, človek ima pač včasih slab dan, toda g. Kerkoč je pa res dosleden v svojem stilu. Najbrž bi bilo pametneje, če bi namesto te pritožbe stopila k njemu osebno in mu „visoko čestitala k njegovemu vzvišenemu položaju ter se globoko poklonila kakor najponižnejši sluga“. To bi verjetno godilo njegovi prevzetnosti, a drugo vprašanje je, kako dolgo bi ga za tak poklon morala čakati.

ALJA ŽEHELJ, Laško

UBOGI GORNJESAVINJČANI

Ko sem predčerašnjim dobil v roke Savinjske novice in prebral predvolilne obljube kandidatov za državni zbor, sem se najprej od srca nasmejal, potem pa sem se počasi osveščal in mi je nasmeš nenadoma izginil z obraza. Raj na zemlji, dragi Savinjščani!

Večina od teh obljublajočih obrazov je namreč spretno slekla svoja rdeča oblačila, si nadela demokratična imena in sedaj upa, da jih mi preprosti občani ne bomo prepoznali ter množično volili zanje. Iz njihovih propadlih rdečih vrst in idej izhajajo namreč gonilni socialistični gospodarstveniki, ki so, lahko mirne duše rečem, popolnoma osiromašili in izropali vsa podjetja v dolini. Ker pa sami niso mogli vsega postoriti, so si iz svojih rdečih vrst izposodili podobne diletante iz Šaleške doline, da so svoje namere izpolnili do konca.

Mislim, da je treba te ljudi vprašati, kje so dobili denar za predvolilno propagando. Delavci ne dobijo redno plač, kar dobijo, je navadna mizerija, njihovi rdeči obljudarji pa se grejo predvolilno propagando, katere se ne bi sramoval niti Bush. Sicer so se pa ti tiči vedno dobro spoznali na propagando, nikoli pa na delo.

Med kandidati sem opazil tudi poštenjake, takšne, ki niso nikoli izkoriščali drugih in upam, da jih boste prepoznali tudi vi, dragi Savinjščani.

M. GOLOB, Rastke, Ljubno ob Savinji

UPOKOJENCI IN VOLILNE LIMANICE

V predvolilni kampanji se vse politične stranke trudijo za upokojske glasove, ki predstavljajo tretjino volilnega telesa Slovenije. Ustanavljajo trake in sekcije upokojencev, dajejo izjave in obljube, pri tem pa nekateri pozabljajo, kako so se obnašali do upokojencev, ko so bili še v vladi.

Posebej me je zbudilo poročilo o nekem zborovanju Slovenske ljudske stranke, objavljeno v „Delu“, ki govori o pravičnejšem usklajevanju pokojnin in nacionalni pokojnini. Do tu vse lepo in prav. Toda v SLS so pozabili, da so v Skupščini Slovenije skupaj z nekaterimi vladnimi strankami blokirali pravočasen sprejem pokojninskega zakona s tem, da so vezali njegov sprejem z istočasnim sprejemom zakona o zadržanih. Z zamudo so povzročili novo delitev upokojencev po višini pokojnin, ki ne izvira iz delovne dobe, višine osebnih dohodkov in drugih za pokojnino relevantnih dejstev, pač pa od datuma sprejema zakona, ki ga je določila njihova blokada. Razlike v pokojninah znašajo okrog 8 odstotkov. Na pritožbe upokojenskih društev in strank, da se ta nesmisel odpravi, gospodje „pravičniki“ niso reagirali.

Pri nacionalni pokojnini se najbrž vsi strinjamo, da bi bilo lepo, če bi jo imeli. Toda upokojenci, ki smo 35 ali 40 let plačevali prispevke za svoje pokojnine, smo proti temu, da se nacionalne pokojnine, če bi jih uvedli, plačujejo iz sredstev namenjenih za redne pokojnine. Z našimi sredstvi naj ne kupujejo glasov volilcev.

Vse izredne pokojnine in tudi tiste predvidene za dosedanje poslance Skupščine Republike Slovenije naj se plačujejo iz izrednih sredstev, ki naj jih zagotovi tisti, ki je privilegije predlagal. Sedanji poslanci si teh privilegijev že zaradi kronične nesklepčnosti na zasedanjih zborov niso prislužili.

In še nekaj o SLS. Ko se je borila za svoje celovske interese, je zahtevala preko 50 odstotkov vrednosti predlovalnih kapacitet kmetijstva. Dobil je nekaj manj. Ko pa je šlo za stanovanjski zakon in zakon o lastninjenju (krajci?) družbenega premoženja, ni nihče od „pravičnikov“ sprejel pobude, da bi vsaj s 25 odstotki vrednosti formirali kapitalski pokojninski sklad, ki bi moral postopoma prevzemati iz svojih dohodkov del izplačevanja pokojnin. Tako pa smo priče povečevanju prispevkov za pokojninsko zavarovanje, ki jih gospodarstvo resnično ne bo zmoglo. Naše minulo delo pa z 20 odstotki odhaja v žepe vnukov in nečakov nacionaliziranih bivših lastnikov. Če pokojninski kapitalski sklad ne bo ustanovljen sedaj, ne bo nikoli več, ker za to ne bo sredstev. In ogrožena bodo tudi pokojnine tistih, ki danes „pravično“ delijo, kar smo ustvarili mi.

Strankarski predvolilni program do upokojske generacije so zadovoljivo opredelili Združena lista in Demokrati. Zato odločite upokojencev, komu naj dajo svoj glas, ne bo težka.

ANTON STIPANIČ, dipl. iur., Ankaran

ZADEVA: ODGOVOR NA ODLOČBO

Pozdravljeni!

Prejel sem Vašo „odločbo“, ki me spominja na „dobre stare čase“, ko so sekretarji Partije na takšen način metali ljudi, ki so pač mislili s svojo glavo. Ponosem sem na to, da me „neko“ P SNS, za katerega pač nikoli ne vedo, kdo ga sestavlja, odstavljajo, ker sem pač ravnal vskladu z demokratičnimi postopki in sklical Zbor članstva. Tudi datum na tej Vaši „odločbi“ to potrjuje. To je tipični „boljševistični“ konstrukt g. Jelinčič in kot kaže tudi Vi niste imuni pred sindromi preteklosti.

Dejstvo je, da pač nadaljujete s postopki (Kosec, Klavs, Štiblar) in zato Vam zagotavljam, se Vam bo stranka sesula, ker Vam bodo ostali le še ljudje, ki po svoji pravosti in vedenjskih postopkih ne uživajo posebnega ugleda v javnosti.

Rad pa bi Vas tudi opozoril, da si ne jemljete monopola nad nekakšnim zaščitništvom Slovenije, saj so to preveč resne zadeve in za marsikaterega obubožanega Slovenca že tako tragične, da je nedopustno, da v svojih predvolilnih nastopih s tem zavestno manipulirate ter obljublimate nemogoče.

Sporočam tudi, da sem predal vse (pečat, SDK izpiske ind.) B. E., ker ne nameravam ovirati „dela“ stranke, po drugi strani pa ne glede na dana dejstva, smo le Celjani, ki se poznamo med seboj in se zaradi Vas ne bomo več prepirali.

Pa še to, g. Jelinčič, me zanima! ALI STE RES TAKO NAIVNO VERJELI OBTOŽBAM „NEKE“ V. POSI-NEK, ki Vam je natvezila razne laži v stilu „rekla-kazala“. To je sramotno in neverjetno. Ta ženska je pač navadna senilna „favšlja“, labilna osebnost, ki smo ji redno pošiljali vabila na sestanke, vendar se jih ona pač ni udeleževala.

Lep pozdrav in bodite skromni pri volilnih napovedih (5 - 6 %)!!!

GREGOR URANIČ, Celje

P.s.: Še vedno ostajam član SNS, nisem pa več član Jelinčičeve SNS!

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

VULKANIZACIJA
GORŠIČ JANEZ63000 CELJE
MARIBORSKA 54/a TELEFON 063 31-401DA BO VOŽNJA
TUDI POZIMI VARNA!

Na zalogi imamo zimske in letne gume, obnovljene po ugodnih cenah in z enoletno garancijo.

Gume Sava prodajamo na tri čeke.

Montaža zastoj.

SE PRIPOROČAMO, ŠE VEDNO SMO NAJBOLJŠI

MAK, d.o.o.

nudi

ZASČITNE
FILTRE XENIUM

UCINKOVITA ZASČITA

INOVATIVEN, PRAKTICEN NAČIN
OPTIMALNE NASTAVITVE NA EKRA

SPECIALNA STEKLA

ODPRAVLJAJO SEVANJE

OSLABIJO VPLIV STATIKE

ZMANJSUJEJO REFLEKSIJO
ZUNANJH IZVOROV SVETLOBEPOVECUJEJO KONTRAST IN
CISTOST SLIKEZMANJSUJEJO UCINKE UTRIPANJA
EKRA NA OCIUGODNA CENA
ZAVRHUNSKO KVALITETO
INF. 063 852-460 od 8-14 ure

MAK, D.O.O.

nudi
IZOBRAZEVANJE
S PODROCJA
RACUNALNISTVA

MS-DOS 5.0

WORDSTAR

DBASE III+

PARADOX

QUATTRO PRO

LOTUS 1-2-3

SUPER PROJECT

CLIPPER

AUTOCAD

VENTURA

MS-WINDOWS

MS-WORD

OBJECT VISION

CORELL DRAW

OSNOVE KOMUNIKACIJ NA PC

MREZA NOVELL NA PC

NOVO : STATGRAPHICS !!!

UGODNA CENA !!!

ZA SKUPINE POPUSTI !!!
INF. 063 852-460 od 8-14 urePETROL
z vami na poti

HOROSKOP

Oven 21. 3.-20. 4.

Nahajate se v dokaj neprijetnem obdobju, okliščine niso v ugodnem znaku in marsikaj ne govori v vaše dobro. A ne bodite malodušni, sprejmite vse kot izziv. V privatnih zadevah zavzemite pozitivno stališče in zmanjšali boste mogočo izgubo. Srečne številke: 3, 7, 9, 10, 30.

Bik 21. 4.-20. 5.

Vaši odnosi so nejasni, a to ne bi smelo vplivati na doživljanje lepih trenutkov. Ljubezenske vezi so zapletene, morda ste preobremenjeni z nedosegljivimi ideali, pa se vam zdi tisto, kar vendarle imate, nezadostno in osiromašeno. Srečne številke: 2, 6, 11, 16, 18.

Dvojčka 21. 5.-21. 6.

Tudi v tem tednu vam ne bo z rožicami postlano. Ne boste se počutili dobro, nezadovoljni boste, pravzaprav brez otipljivega razloga. V opravljanju vsakodnevnih dolžnosti boste doživljali probleme, morda boste imeli tudi manjše fi-

nančne težave. Srečne številke: 4, 5, 9, 13, 22.

Rak 22. 6.-22. 7.

Napovedujejo se vam občutljivi dnevi. Pazite na zdravje in izogibajte se prevelikim naporom. Načrti še posebno tisti na poslovnem področju, se vam ne bodo uresničili tako, kot ste si zamislili. Prilaganje novim okoliščinam bo nekoliko šokantno. Srečne številke: 5, 8, 9, 14, 29.

Lev 23. 7.-23. 8.

Obeti za prihodnje dni so dokaj dobri. Ljubezenske vezi bodo boljše, vi pa si spet nabirate novo energijo in se vračate v staro formo. Možni so manjši problemi na delovnem mestu v komuniciranju s sodelavci. Bodite bolj pozorni na zdravje. Srečne številke: 1, 6, 8, 15, 24.

Devica 24. 8.-23. 9.

Na prvi pogled je z vami vse v redu, veste pa, da ni tako. Poskušajte se soočiti s problemi in

jih prepoznati v pravi luči. Vaše čustveno življenje vam pripravlja presenečenja. V vaših načrtih ohranite zmernost in ne bodite preveč nestrpn. Srečne številke: 3, 7, 9, 16, 27.

Tehtnica 24. 9.-23. 10.

Ne dramtizirajte, kmalu bo vse za vami in sposobni boste minule dogodke racionalno oceniti. Res ste v zapleteni čustveni situaciji, a tudi ta se bo razrešila. Poslovni odnosi bodo še nekaj časa napeti. Bodite bolj aktivni, naberite si energijo. Srečne številke: 2, 6, 9, 10, 25.

Škorpion 24. 10.-22. 11.

Preveč razmišljate, nenehoma se vrtite okoli večnih vprašanj, ki jim ne pridete do konca. Sprostite se in vse bo boljše. Vaše finančno stanje je zadovoljivo, možni so tudi dodatni zaslužki. V ljubezni boste morali sprejeti nekaj novih pravil igre. Srečne številke: 3, 7, 12, 19, 22.

Strelec 23. 11.-21. 12.

Vaš vsakdanjik ne bo odstopal od povprečja, razen če boste postali nekoliko bolj aktivni. Nagrajeni bi bili z odličnim uspehom. V ljubezni pogrešate vznemirjenost, sicer pa so vaše vezi dokaj stabilne.

Morda boste nekoliko napeti in razdražljivi. Srečne številke: 2, 8, 13, 14, 28.

Kozorog 22. 12.-20. 1.

Spremenili boste vaše načrte in se spet oprijeli starih rešitev. Spet se boste ukvarjali z razreševanjem čustvenih problemov, a še vedno ne veste, kaj pravzaprav hočete in kaj čutite. Počakajte vsaj toliko, da se izjasni druga stran. Srečne številke: 4, 6, 8, 11, 24.

Vodnar 21. 1.-19. 2.

Na delovnem mestu boste doživeli manjše konflikte in nekaj časa boste stagnirali. Ljubezenski odnosi so nevtralni, če pa ne boste pazljivi, lahko vaš partner pokaže zainteresiranost za drugo osebo. Negujte vzpostavljene vezi in več se pogovarjajte. Srečne številke: 2, 7, 8, 10, 23.

Ribi 20. 2.-20. 3.

Napovedujejo se spremembe v vašem čustvovanju, bodite bolj strpni do partnerja, pokažite več razumevanja in skupaj lahko prebrodita vse težave ter se še bolj zblížata. Na delovnem mestu boste preveč obremenjeni. Ne bodite tako zelo razsi-
pni. Srečne številke: 5, 6, 9, 12, 28.

Gosta v uredništvu: Milan Kučan in Jelko Kacin

Polet mladosti

„Slovenci si nismo nikoli naredili več škode kot takrat, kadar smo obstali in cepetali na mestu. Zato v dir, da se približamo Evropi. Čudežnih rešitev ni, kot tudi čudežne palice ne in nikar verjeti, da nam bo nekdo drug pomagal. Mi smo dokazali, ko so drugi omahovali, korakali smo, ko so drugi zastali in zato smo danes tu, svobodni na svoji zemlji.“

„Ali pa obrnimo vprašanje: mar mi verjamete, da je modrost rezervirana samo za starost? Jaz na to ne pristajam. Povrhu vsega, če bi bil izvoljen, še pet mandatov ne bi mogel v penzijo, star sem 37 let in vem, da sem sposoben za to, česar se lotevam.“

Ko je šlo zares, so me vprašali, ali sem sposoben. In sem dokazal, da sem sposoben.

Ko je bilo treba sonarodnjakom povedati in se svetu predstaviti, kaj hočemo, so me spet vprašali, ali sem sposoben. In sem dokazal, da sem. Zato sem sprejel ponujeno kandidaturo za predsednika ...“

Jelko Kacin, 26. novembra 1955. leta rojen v Celju. Kmalu po rojstvu so se starši preselili v Kranj, kjer je končal gimnazijo, v Ljubljani pa fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo. S tridesetimi je bil na občinski upravi v Kranju svetovalec za obrambne priprave v podjetjih in kasneje vodil oddelek za civilno zaščito. Neposredno pred agresijo na Slovenijo je zaradi svojih voditeljskih in organizacijskih sposobnosti postal minister za informiranje. V času desetdnevne vojne pa je odločno prispeval k temu, da je resnica o agresiji jugoslovanske armade in težnjah Slovenije po neodvisnosti in samostojnosti prodrla v svet in tam dobila najširšo podporo mednarodne javnosti. Prav v tistih najtežjih dneh je bil nedvomno najbolj popularen človek države.

„Nihče ni polbog, Slovenija ima mnogo sposobnih in pametnih ljudi. Tudi neomadeževanih, ki jih ne tiščijo minula bremena zmotnih ideologij.“

Sam ne sodim med tiste, ki se ozirajo nazaj. Mene preteklost več ne zanima, kaj šele, da bi se utrujal s problemi, ki so rodili spor med dedkom in babico. To naj razčisti dedek in babica, zakaj mene obremenjevati s tem.

In prav na tem področju nas skušajo nekateri zmešati, da bi se ustavili, vedno znova in znova gnetli preteklost in razčisčevali. Če bi se v tistih nevarnih letih mi ubadali s tem, ne bi prišlo do številke 57 Nove revije, ne do plebiscita in če hočete, še danes bi bili tam, kjer smo bili ali pa doživeli kot narod proces 'štirih'.

Zato boljše velike besede in obljube, ključ k duši. Če

ta Slovenija ne bi imela duše, 89 odstotkov v njej živečih volilnih upravičencev ne bi glasovalo za osamosvojitve. Ti ključ ali pozivi in pritrditve slovenski duši so zato žaljivi za ves slovenski rod. Župnik v moji fari gospod Grebenc s prižnice poziva vernike, naj volijo krščanske demokrate. Lepo vas prosim, mar niso kritjani vsepovsod, v najrazličnejših strankah in ali so samo rimokatoličani kristjani? Osebo bi bil srečnejši in bolj vesel, če bi se ta župnik ukvarjal in ubadal z onimi vprašanji, za kar je poklican in dolžen, ne pa da vnaša med vernike nestrpnost. Žal ni edini, a k sreči me pretežni del njegovih vernikov pozna. Prepričan sem, da imajo Slovenci toliko samozavesti, da znajo izbrati, kdo je kdo.

Krščansko demokratska stranka ima nekaj kadrovskih težav, ker te stranke desetletja ni bilo, vendar hitro napreduje. To, kar me skrbi in o čemer sem prej govoril, je spet to, da je preveč obrnjena nazaj. Kako naj gre Slovenija za petdeset let nazaj?

Prenovitelji želijo nasprotno: ohraniti čimveč že izbranih pozicij in zato niso obrnjeni v prihodnost. Sredinski del je čuden, ali so to socialdemokrati ali je to Demos, ki so šele vstopili, ali je to nekdanja ZSMS, ni jasno. Ta čudna simpatija kaže samo na eno, na željo po oblasti za vsako ceno. To me ne zanima.

Kajti zame je proces osamosvajanja šele v drugi fazi. Gre za gospodarsko neodvisnost. Mladi izgubljajo vizijo in počasi drsijo v desni ekstremizem, ki ga še podžigajo razni Jelinčiči z utvarom, da so za naše razmere krivi državljani drugih narodov. Četudi bi preko meje nagnali tistih sto tisoč ljudi, ki že leta v miru in slogi pomagajo tej državi, nobeden od Slovencev ne bi imel več dela. Imamo že sprte generacije, dobili bi še sprte in strankarsko zaslepljene ljudi ter še večje gospodarske težave, ker tako razdvojeni in sprti s samim seboj in z vsakim ne bi bili sposobni reševati teh težkih gospodarskih razmer.

Zame danes ni bistveno, kdo je ladjo potopil. Ladja se potaplja, torej je potrebno nekaj ukreniti. In Demokrate vemo, kaj je treba in kako je treba te stvari že danes postoriti. Jaz sem prepričan, da so volilci in volilke že dodobra razbrali, kako in kaj, zakaj smo še tu, kjer smo in s kom je treba naprej. Prav zato je pomembno, za koga se odločiti. Kajti izvoliti še en tak parlament, kot smo ga imeli, pomeni samo to, da nas bodo med tem procesom dejanskega osamosvajanja prehiteli tudi tiste države, ki so bile še pred letom daleč za nami.

Seveda je jasno, da lahko izvolimo za predsednika ne vem koga, vendar ta ne bo mogel storiti nič, če ne bomo izvolili pravih ljudi v skupščino. Lahko spet izvolimo ne vem kakšno vlado, če ne bo skupščina naravnana na skupni interes, tudi vlada ne bo mogla udeležiti še tako dobro pripravljenega programa.

Leta in desetletja smo se izgovarjali, da je za vse kriv in da je naš razvoj odvisen od Beograda. Zdaj smo svoji na svojem in sami odgovarjamo za naša dejanja. Vendar je še daleč razlog, ki bi nas zazibal v zadovoljstvo.

Trenutno imamo gospodarski sistem, ki ga je rodil Markovič in del sistema, ki ga je uvajal gospod Mikulič, ko je odpiral olimpijske igre v Sarajevu. Nimamo nič, kar bi dalo polet, kaže, da smo cepljeni na planski socializem. In ta grozljiv strah pred razprodajo našega bogastva. Lepo vas prosim, v sosednji Avstriji je 40 odstotkov tujega kapitala in vendar nihče ne jadikuje nad razprodajo. Pri nas pa smo doslej uspeli odprodati le odstotek in tolikšno jadikovanje. Imamo deset tisoč registriranih podjetij, v kateri je zaposleno okrog petnajst tisoč delavcev. Torej poldrugi človek na podjetje in to oblast še vedno ne skrbi. Če bi naši pridni ljudje imeli zaupanje in bi jim omogočili pošten zaslužek za pošteno delo, ne bi svojega znanja in dela vlagali v vikende ali nosili denar čez mejo. In kaj je najbolj bistveno, na desetletje bi zapustilo težaške službe in se posvetilo zemlji ali delu na svojem in ne bi imeli sto tisoč brezposelnih. Toda tega nekateri vizionarji ne morejo razumeti. Kako tudi, saj osebno doslej niso odločali niti o eni resnični investiciji, če odštejemo - ozirom. In ti ljudje nas naj vodijo v Evropo. Čas je, da nam mladim prepustijo vodenje, ker je razlika očitna.“

Fotoreportaža

Žabji ples

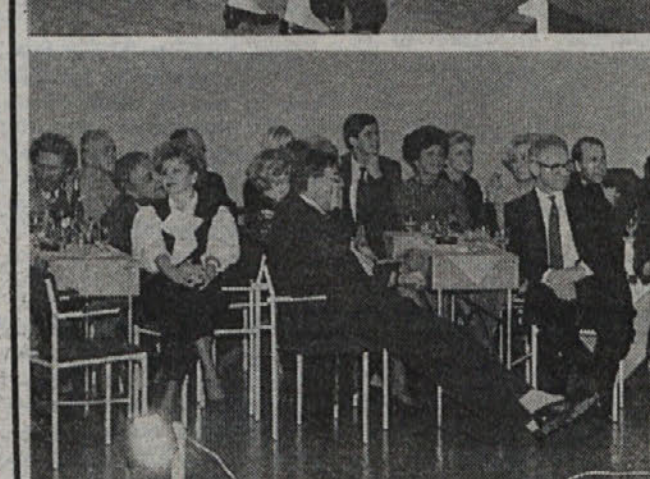

Foto: Lucas

Anthony de Mello: Žabja molitev

Premagal je strah

Tadžima no Kami je bil učitelj mečevanja pri šogunu. Nekega dne je prišel k njemu eden izmed šogunovih telesnih stražarjev in ga prosil, naj ga nauči umetnosti mečevanja.

„Prav natančno sem te opazoval,“ je rekel Tadžima no Kami. „In zdi se mi, da si ti sam mojster te umetnosti. Preden te vzamem za učenca, bi rad vedel, pri katerem učitelju si se učil.“

Telesni stražar je odvrnil: „Nikoli me ni nihče učil te umetnosti.“

„Mene ne moreš preslepiti,“ je rekel učitelj, „imam kritično oko, ki se ne moti.“

„Ne bi rad ugovarjal tvoji visokosti,“ je rekel telesni stražar, „toda zares ne vem ničesar o mečevanju.“

Učitelj se je nekaj minut mečeval z možem, potem prenehal in rekel: „Ker praviš, da se nisi nikoli učil te umetnosti, ti verjamem. Toda sam si že nekaj mojster. Pripoveduj mi o sebi.“

„Nekaj je,“ je odvrnil telesni stražar. „Kot otroku mi je neki samuraj rekel, da se mož ne sme nikoli bati smrti. Boril sem se torej z vprašanjem smrti, dokler mi ni povzročala nobenega strahu več.“

„To je torej tisto,“ je vzkliknil Tadžima no Kami. „Zadnja skrivnost umetnosti mečevanja je v tem, da se človek osvobodí strahu pred smrtjo. Ne potrebuješ pouka. Sam si že mojster.“

Nezasvetljeni se vedno bojijo. Kot človek v reki, ki ne zna plavati. Zgrabi ga strah. Zato potone. Bori se, da bi ostal na gladini. Zato potone še globlje. Če bi se otesel strahu in pustil, da potone, bi prišlo njegovo telo samo od sebe spet na površje.

Ministrstvo za kulturo je izdelalo predlog zakona o video in audio dejavnosti

Konec piratstva

Slovensko ministrstvo za kulturo je izdelalo predlog zakona o pogojih za opravljanje audio in video dejavnosti, v pripravi pa je tudi gradivo o novi organizaciji kinematografije na Slovenskem.

Predlog zakona je bil že v ponedeljek na dnevnem redu skupščinske komisije za kulturo in na ministrstvu upajo, da bo šel v skupščinski postopek še v sedanjih sestavi skupščine, tako da bi bil zakon čimprej sprejet, saj je narodnega pomena.

Kot je dejal Marjan Ga-

brijelčič iz Združenja slovenskih kinematografov, ima kraja avtorskih pravic izrazito mednarodno dimenzijo, zaradi katere je Slovenija izgubila nekaj obetavnih poslov. Ko je nekdanja Jugoslavija nekako uredila zaščito avtorskih pravic, je Slovenija postala središče za razširjanje piratskih kopij filmov za širše območje Bal-

kana in Srednje Evrope ter s tem postala črna točka na zemljevidu svetovne filmske industrije, je poudaril Gabrijelčič.

Združenje slovenskih prikazovalcev filmov bo takoj po sprejemu zakona šlo v široko akcijo izvajanja nadzora na zakonskih osnovah. Kot je povedal Gabrijelčič, je v Sloveniji med 500 in 600 videotek, ki posojajo videokasete piratskega izvora, širom po Sloveniji pa kroži okoli 5000 ukradenih naslo-

vov.

Novi zakon naj bi torej zaščitil avtorske pravice za vse nosilce zvoka in slike, ki jih je mogoče reproducirati, predvideva pa triletno prehodno obdobje, v katerem bodo videoteke lahko uredile svoj formalno pravni status. V tem obdobju bo mogoče posojati kasete, ki so podnaslovljene v hrvaškem ali srbskem jeziku, vse piratske kasete pa bo treba iz obtoka umakniti takoj po sprejetju zakona.

Medicinski horor v SLG Celje

Molierov Namišljeni bolnik nam s fenomenom hipohondrije kot patološkim duševnim procesom razkriva tisto univerzalno jedro, ki tudi ob koncu 20. stoletja ni izgubilo prvotne svežine, aktualnosti in seveda komičnosti. Medicinski horor nastopi zato natančno tisti trenutek, ko se poraz ljubezni spremeni v triumf bolezni.

Namišljenega bolnika je v SLG Celje z režirala mlada režiserka Katja Pegan s sodelavci: dramaturginjo Marinko Postrak, scenografom Milanom Percanom, kostumografom Leom Kulašem, asistentko za kostumografijo Majdo Kolenik, skladateljem Mirkom Vuksanovičem, korepetitorjem Mirom Podjedom, oblikovalcem za gib Matjažem Faričem, lektorjem Marijanom Pušavcem in v prevodu Josipa Vidmarja.

V naslovni vlogi Namišljenega bolnika igra Janez Bermež, ob njem pa še Ljerka Belak, Darja Reichman, Anica Kumer, Vesna Maher kot gostja, Bojan Umek

Na piranskih dnevih arhitekture nagradili avstrijskega arhitekta Klausa Kada

Žetev desetih let

V Piranu so se na mednarodnem simpoziju arhitektov na temo Deset let potem zbrali najvidnejši strokovnjaki, ki so ocenjevali dosežke največjih arhitektov in naredili desetleten obračun o današnjem vedenju, videnju in vrednotenju arhitekture.

Na dnevih arhitekture 92, katerih pokroviteljstvo je prevzelo predsedstvo republike, so ob koncu napravili izbor med trinširidesetimi razstavljenimi deli, da bi podelili nagrado Piranesi. Žirija jo je namenila avstrijskemu arhitektu Klausu Kadamu, na podelitvi ga žal ni bilo, za realizirana študentska stanovanja. Dodelili so še tri priznanja, in sicer arhitektu Nikoli Bušiču za bencinsko črpalko v marini pri Zadru, arhitektom Janezu Koželju, Boži Podlogarju, Juriju Sadru in Petru Pahorju za stanovanjski kompleks na stičišču Kotnikove in Slomškove ulice v Ljubljani in arhitektoma Wolfgangu Gartnerju in Marti Gartner za zgradbo Napoleonestadel.

Dogajanje v dvorani piranskega gledališča, kjer so beležili, razgrinjali in razčlenjevali dosežke arhitekture, kar se v tej stroki ne zgodi pogosto, je vzbujalo veliko pozornost, dvo-

rana je bila ves čas nabito polna. Strokovnjaki z vseh vetrov so skušali odgovorjati na vprašanja o prihodnosti arhitekture, ocenjevali so jo za obdobje zadnjih desetih let, dotaknili pa so se tudi najočitnejših dilem, s katerimi se srečuje arhitekt v svojem ustvarjanju in stroka v svojem obstoju.

Kot izziv je Miha Jazbinšek, minister za urbanizem in varstvo okolja, predlagal prenovu in opozoril na arhitekturo v krajini, slovensko etnografsko pestrost in ekologijo. Predavatelji so številne poslušalce soočili z nizom vprašanj, kot so arhitektura in relativizem, resničnost forme, vsebine, arhitekturnega spomina in prostora, vloga nove estetike kulturne mase v arhitekturi, manipulativno in z niveli-rano zavestjo usmerjena arhitektura. Kot spremljevalki dnevov arhitekture sta izšli druga številka revije Piranesi in List društva arhitektov.

Češko gledališče gosti tržne muhe enodnevnice

Kafka v Pragi

Gledališče v Pragi zna veliko ponuditi, pa vendar, kot da je zapadlo v nekakšno depresijo, kar se kaže skozi neodločnost in zmedenost repertoarne politike. Mrzlični želji, da bi hitro in dosti zaslužili, se je pridružila še gledališka politika, a neuspešno.

Tudi domači češki film, nekoč središčna točka kulturne identitete naroda, vene pozabljen v razkoraku med socrealističnim mecenstvom in kreativno okrnjenostjo ter kapitalistično brezkom-promisnostjo tržne logike. Gledališče koketira na vse strani, a brez kakšnih večjih rezultatov. Igralci so še zmeraj njihovo največje orožje, s tem da zapostavljajo domačo literaturo in dobivajo inspiracijo v minljivih muhah enodnevnih gledaliških ustvarjalnosti.

V luči vsesplošnega preurejanja se je zgodilo, da je slavna Laterna Magica, pojem praškega gledališča in gledališke kulture naroda, prestavljena na drugo manj znano mesto, kjer eksistira kot Nova Laterna Magica. V želji za novim, boljšim, drugačnim se izgubljajo kriteriji, ne samo v

poslovnem svetu in ne vedno za splošno dobro, upajmo, da s čim manjšimi posledicami za kulturo. V takšnih časih najbolje funkcionirajo univerzalne modrosti, zato niti ni presenetljivo, da je eden izmed hitov gledališkega življenja predstava vezana na Kafka, legendarnega praškega intelektualca. Tako češki avtor in režiser Vaclav Brezina te dni slavi uspeh istočasno v Pragi, Munchenu in v Stuttgartu.

Brezina je h Kafki pristopil na nenavaden način. S svojo gledališko skupino „Imaginacija“ si je zamislil etido kot inspiracija Kafkine inspiracije, sočasno pa kot tih dramski protest proti filmu „Kafkin proces“, ki ga je letos v Pragi za BBC režiral David Leach po scenariju Harolda Pinterja. Praški umetniki so še vedno

prepričani, da lahko le oni dojamajo in razumejo svojega Kafko. Vaclav Brezina trdi, da ne gre za gledališče o Kafki, ampak za mnogo več.

Vsi smo postali ljudje kot Josef K., ki je sestavljen iz samih razbitin, pravi Brezina, zato ker je človek suženj svojega časa in čas bo dokazal vse, ne moremo ga niti razbiti, ne zaustaviti, niti zavreči. Je to metafora? Nikomur še ni uspelo napraviti pravega portreta Jo-

sefa K., zato gledalci prihajajo v gledališče in zrejo v luknjo nad seboj, iz katere visijo človeške noge. Zasliši se zvonček in vedno znova jih fascinira gledališko zakulisje, vse tisto, kar je zadaj.

Zlo je zvezdno nebo do brega, pravi Vaclav Brezina in reklamira aktualno predstavo in svojo verzijo Josefa K. ali pa lastno videnje aktualnega češkega Josefa K. Kdo bi vedel?

**SVOBODNA
MISLI**

Različna pota do resnice v mariborskem arhivu

V dveh člankih tednika NOVA DOBA (številki 43, 44) z dne 11. in 25. nov. se v rubriki Polemike omenja „Spomenica“, ki sem jo 12. avgusta tega leta naslovil na pristojna mesta. Moj namen ni bil, da bi se s tem ukvarjala najširša javnost, ampak bi se naj stvari reševale tam, kjer se pojavijo, v okviru zakonitih pristojnih institucij ob sodelovanju stroke. Zato omenjenega dopisa nisem poslal niti tisku niti drugim sredstvom obveščanja. Ker pa je ta zadeva navzlic temu prišla v javnost, moram za bralce tednika dati nekaj pojasnil in pripomb.

Glede članka Viktorja Vrbnjaka bi najprej opozoril na okoliščine, da ni (mogel) iziti v mariborskem tisku, kar bi logično pričakovali, ker gre za „mariborske stvari“, ampak v celjskem tedniku Nova doba. Ni potrebno trikrat ugibati zakaj, mislimo si lahko, da pač nekemu to ni bilo pogodu.

Iz besedila članka prof. Vrbnjaka v 43. številki Nove dobe sem ugotovil, da pravilno in korektno navaja besedilo omenjene „Spomenice“. Tudi glede zaključkov oziroma analize nimam bistvenih, vsebinskih pripomb, poudarjam pa, da sta pobuda kakor tudi članek s sklepi vred v celoti avtorjeva last.

Namigovanja P. P. Klasinca v 45. številki Nove dobe, da sta Spomenica in analiza prof. Vrbnjaka delo, ki sta ga skupaj zakuhal „jezna moža“, je zavajanje javnosti, ker ravnatelj zelo dobro ve, da temu ni tako.

Pojasniti moram, da sem pogodbeno razmerje, „simbiozo“ med Pokrajinskim arhivom Maribor in Škofijskim ordinariatom Maribor nasledil ali če hočete podedoval,

ker sem službo škofijskega arhivarja nastopil leta 1975, pogodba med omenjenima stranema pa je bila sklenjena leta 1965. Večkrat sem ustno pa tudi pisno predlagal, naj se ta pogodba spremeni ali dopolni. Ostalo je pa vse po starem, čeprav je bilo kot na dlani, da je postala pravi anahronizem s svojimi določili iz svinčenih časov in ne more trajati v nedogled. V Vrbnjakovem članku je govor tudi o nekdanji izredno pomembnem in vplivnem pa tudi zaslužnem Zgodovinskem društvu v Mariboru. O društvu, v katerem se je usidrala skupina stremuških komolčarjev bivše avantgarde, res ne kaže izgubljati besed, pač pa bi kazalo resno razmisliti o ustanovitvi novega društva, ki bi bilo utemeljeno na starih načelih, ker se v obstoječem ne da ničesar spremeniti.

Prehajam na članek P. P. Klasinca z dne 25. novembra, ki je, v kolikor je točno citiran, kopija dopisa ljubljanskim osrednjim ustanovam, v prvi vrsti Ministrstvu za kulturo. To pismo je očitno delovalo kakor čudežna injekcija, od katere ustanova še vedno spi in je ni več mogoče zbuditi. V Klasinčevem članku je tudi trditve, da sem s svojim dopisom hotel pospešiti in povzročiti ločitev Škofijskega arhiva od Pokrajinskega, pa sem zato nadel vlogo „jeznega moža“. Že precej časa, vsaj od začetka leta, potekajo razgovori o reorganizaciji arhivske službe v Sloveniji, ki predvidevajo samostojne škofijske arhive, zato je tudi moj skorajšnji odhod kot „delavca PAM-a“ za nekatere željen in pričakovan, vprašanje časa, z drugimi besedami, nekaj mesecev. Lahko bi mirno in pridno čakal na dan „iks“ in ne bi rabil pospeševati svojega odhoda s tem, da sem si drznil br-

niti v sveto kravo slovenske, jugoslovanske in menda tudi svetovne arhivistike! Moje drezanje v osir je zavest dolžnosti ali obveznost do ljudi, s katerimi sem doslej skupaj delal in sodeloval. Ti bodo ostali v ustanovi kot uboga raja, ker ne smejo niti pisniti. Ti ljudje bi sicer rekli, češ, šel je in ne briga ga nič več po znanem pregovoru: „Za menoj makar potop!“

Nekajkrat sta bila omenjena ministrstvo in minister za kulturo. Gre za dve osebi, ker je v spomladi po „levem prevratu“ prišlo do zamenjave. Ko je bil lani minister za kulturo v škrpicah zaradi nekega protestnika v Ljubljani in so ga po mojem mnenju krivično blatili v časnikih, je precej dobil pristržno udanostno podporo Pokrajinskega akriiva Maribor. V tem ne vidim nič slabega. Prav tako ni bilo nič narobe, da je odobril nakup kombija za prevoz arhivarjev in podobne krame, ki jih je težko vlačiti s terena v osebnih avtomobilih. Ali je minister vedel ali je še bil minister, ko je njegova odredba o nakupu kombija potovala čez Trojane in se preobrazila v luksuzni Ford Sierra, ne vem in me tudi (več) ne zanima, moralo bi pa nekoga. S tem nekom smo pa že pri sedanjem ministru, s katerim ravnatelj goji izredno pristržne odnose, ko se v mestu ob Dravi vršijo kulturne prireditve. Tako nas ne preseneča, da je vladajoči minister posnemal svojega predhodnika, ki je kakor na faksu z levo roko podpisujoč brucevo frekvenco v indeksu dal potni nalog za tričlanski izlet na Kitajsko, sedanj pa je prižgal zeleno luč okrepljeni štiričlanski ekipi, ki se je podala čez Veliko lužo v Novi svet proslavljat Kolumbovo leto (1492-1992). Za sedanjega ministra moramo vsekakor imeti več razumeva-

nja, saj je šel na roko strankarskemu tovarišu.

Na koncu bi se strinjal z ravnateljem Pokrajinskega arhiva, ki je predlagal, naj se opravi inšpekcija. To je bil tudi moj predlog v omenjeni spomenici Ministrstvu za kulturo, ki je romal v koš. Ne razumem in ne strinjam se pa, naj bi se opravila republiška inšpekcija še v dveh arhivih! Zakaj bi naj bili deležni inšpekcije arhivi na primer v Celju, na Ptuj, v Novi Gorici ali kje drugje?

S tem, ko sem opozoril in še več, s prstom pokazal na stvari, sem storil, kar sem bil po vesti dolžan storiti, če pa tisti, ki so za to poklicani in celo plačani, ne storijo ničesar, pa ni več moja stvar. Sobesednika, ki v ciceronskem slogu (ne v Ciceronovem jeziku) na ves glas hvali svojo hišo (Pro domo sua), bi spomnil na več lepih ljudskih pregovorov o lastni hvali... Ko s prstom kaže na druge, uporablja stari trik: „Primate tatu“. Naj ne misli, da je ljudstvo tako neumno, ob vsem spoštovanju najvišjega akademskega naslova, kakor on misli, pa tudi on ne tako pameten, kakor on misli. Ko pa poziva v slogu kaplarja iz Braunava k delu, redu in disciplini, ga naj spomnim prastarega aksioma, ki pa še vedno velja, da nihče ne more dati, česar sam nima (Nemo dat, quod non habet).

Začeti bo torej treba pri sebi, takšna je resnica, ni morda prijetna. Nekje je zapisano: „Resnica vas bo osvobodila.“

ANTON OŽINGER

Kakšna dejanja, takšno zaupanje

Borci in volitve

Spet so pred nami volitve - tokrat prve po naši osamosvojitvi in sprejemu nove ustave. Od novega parlamenta bo v veliki meri odvisno, ali bomo znali izkoristiti te zgodovinske pridobitve. Udeleženci NOB od novega parlamenta še posebej pričakujejo pošteno oceno, spoštovanje njihovega prispevka k ohranjanju slovenstva in vzpostavljanju temeljev sedanje slovenske državnosti. Pričakujejo tudi moralno zadoščenje za vse žrtve padle v bojih za samostojnost Slovenije in zato tudi pravično skrb za preživele udeležence teh vojn, to je skrb za njihovo pokojninsko, zdravstveno ter socialno zavarovanje in varstvo.

In kaj storiti za doseg te ciljev? Predvsem iti na volišča - skupaj s svojimi družinskimi člani, prijatelji, sosedi, znanci in somišljeniki. Na volišča bodo borci torej odšli v prepričanju, da bi naša domovina tega, kar je dosegla v zadnjih dveh letih, ne mogla doseči brez uspešnega upora fašističnim in nacističnim okupatorjem med drugo svetovno vojno, brez narodnoosvobodilnega boja, ki nas je povezal z demokratičnimi silami Evrope in sveta.

Med predlaganimi kandidati ne bo težko izbirati: v zadnjih dveh letih smo Slovenci dodobra spoznali sedanje poslance in njihove stranke. Zato je možno pričakovati, da bodo udeleženci NOB volili le tiste posameznike in predstavnike tistih strank, ki so s svojim dosedanjim delovanjem dokazale, kakšen odnos imajo do osvobodilnih in protifašističnih bojev v bližnji preteklosti, kakšen je njihov odnos do nazadnjaških in revanšističnih ekscesov v sedanjem času, pa tudi, kako so v skupščini obrav-

navali tiste sloje prebivalstva, ki živijo od dela ali pa so si že prislužili pokojnine. In še do vseh tistih, ki so potrebni naše skupne skrbi in razumevanja, saj so v najtežjih trenutkih naše zgodovine nesebično izpostavljali svoja življenja in zdravje ter utrpeli pri tem trajne posledice (pri povojni obnovi domovine, pri udarniškem delu v mladinskih delovnih brigadah, itd.).

In kako razpoznati ljudi, stranke, ki nimajo razumevanja za prispevek udeležencev NOB v boju za sedanjo samostojnost Slovenije in tegobe drugih preživelih iz te vojne. V vseh še vedno živijo v spominu veličastna ljudska srečanja, posvečena počastitvi 50-letnice zgodovinskih dogodkov, kot so: ustanovitev OF, Dražgoše, ustanovitev slovenske partizanske vojske. Te proslave so bile hkrati tudi priložnost za pravično oceno preteklosti. Tisti, ki se nikakor ne zmorejo otresti svoje zgodovinske krivde pred petdesetimi leti, tudi v sedanjem času ne prispevajo k pomiritev. Nenehno, vedno znova se s svojimi obtožbami vračajo v preteklost, s tem pa vzbujajo odpor, podpihujejo novo sovraštvo in nove politične delitve, ki lahko ogrozijo vse naše dosedanje pridobitve.

Samo po sebi se razume, da želimo imeti tudi takšnega predsednika države, ki nas bo pred svetom zastopal dostojanstveno - katerega sodbe so trezne in preudarne, usmerjene v medsebojno razumevanje in ustvarjalno sožitje vseh Slovencev.

Ob upoštevanju vseh teh dejstev je pred borci ena sama izbira. Glasovali bodo za tiste stranke in za tiste poslance, katerih programi se vsaj

v glavnih točkah ujemajo s programi borčevskih organizacij. A ve se, katere stranke v svojih programih govorijo o nujnosti prizadevanj za gospodarsko uspešno in pravično družbo, o nujnosti boljšega razumevanja in večje strpnosti med ljudmi ter se zavzemajo za mir, spoštovanje človekovih pravic in demokratičnih pridobitev v drugi svetovni vojni in po njej.

In katere stranke v slovenskem narodu oživljajo razkol, ki se je začel že pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej pa dosegel tragične razsežnosti? Tudi to se ve.

Tako kot v zgodovinskem letu 1941, ko je šlo za biti ali ne biti slovenskega naroda - v letu ustanovitve OF - se udeleženci NOB, ki so takrat organizirali odpor proti okupatorjem, tudi zdaj zavzemajo za strpnost in sožitje med različno mislečimi, ljudmi različnih ver in narodnosti. Na volitvah bodo torej glasovali za resnično spravo in pomiritev med Slovenci, saj je več kot jasno: če bomo Slovenci še naprej in kar naprej oživljali revanšizem, spore in sovraštva med ljudmi, če bomo - celo na tujem - drug drugega obremenjevali za preteklo krivdo, nas ne čaka lepa prihodnost. Tudi vrata v Evropo bodo za nas zaprta.

Težkim, a tudi upanja polnim časom, ki so pred nami, bomo kos le, če bomo složni. Le tako bomo ostali gospodarji na svoji zemlji. To vero so svojemu narodu ustvarjali, zanjo živeli naši največji duhovi: Trubar, Prešeren, Levstik, Cankar... Ne izneverimo se njihovem zaupanju v pokončnost slovenskega naroda!

VINKO BLATNIK

ODGOVOR NA ČLANEK AVTORJA I. A.!

Ne bomo se spuščali v globlje polemike z novinarjem, katerega kratice so I. A., saj je prava sramota za to državo, da takšnim novinarjem sploh dovoli delovanje. V tem članku niti ena sama trditev ni točna in že omenjeni gospod bi se za takšno pisanje lahko znašel pred sodiščem, pa ga ne bomo tožili, saj se vsi zavedamo, da je slaboumnost pred zakonom olajševalna okoliščina. Popolnoma jasno je, da omenjeni novinar ne pozna programa naše stranke niti razmer v stranki sami, je pa zanesljivo, da je ta oseba hlapec vladujoče politike. Ravno zaradi krivic, ki so se zgodile Slovincem v zadnjih dveh letih, se je rodila Republikanska stranka Slovenije in ravno mi smo tisti, ki smo sposobni državo spremeniti in stopiti na prste tistim, ki so oropali in prevarali naš narod. Mi se borimo za pravno državo, stranka v celoti, ne pa samo Adolf Štorman, čeprav mu za hrbtom stoji več tisoč članov, še več pa simpatizerjev RZS. Tudi novinarjem vašega kova bomo stopili na prste, zato da ne boste več bruhali laži, ki nimajo nobene osnove. Ni daleč od Celja do Velenja, lahko bi se oglašili, si ogledali program stranke, pa še vso dokumentacijo o g. Bavčarju, ki ga tako zelo ščitite, tisto o g. Janši pa je le plod vaše domišljije. Zato spoštovani komunistični hlapec, stopite v kontakt s Kubo in Kitajsko, kajti po naši volilni zmagi boste lahko novinar samo še v teh dveh državah, pri nas pa bo verjetno pero zamenjala lopata.

Zelo so korajžni v komunističnih uredništvih, kot so „Delo“ in „Nedeljski dnevnik“, še posebej, ko je treba ljudem lagati, zanimivo pa je to, da jim korajže zmanjka takoj, ko je treba objaviti naše odgovore. To pa je kršenje 40. člena ustave in bodite prepričani, da bo vsak po svoje nosil posledice.

Republikanska zveza Slovenije, Velenje (podpis nečitljiv)

Krvava rihta v Sedražu

Oče zaklal sina

Med preprirom je Miha Kladnik iz Sedraža pri Laškem z nožem smrtno ranil svojega triindvajsetletnega sina Matijo. Kot že mnogim drugim podobnim dogodkom je tudi tej družinski tragediji botroval „gospodar“ alkohol.

Miha in Angela Kladnik sta imela pet otrok. Sinove Franca, Miha in Matija ter dve hčeri, Gabrijelo in Alenko. Vendar pa svojim otrokom nikoli nista dala tistega, kar bi jim kot starša morala dati - ne družinske ljubezni, še manj pa normalnega otroštva. Zanj je pač bil vedno pomebnejši njun prijatelj alkohol, ki je po njuni zaslugi zasvojil tudi sinove in povzročil družinsko tragedijo.

godku obveščeni šele v nedeljo, ko jih je o smrti v sumljivih okoliščinah obvestila krajevna zdravnica Vesna Jovič, ki jo je bila v nedeljo zjutraj v Sedražu poklicala mati umrlega Matije Kladnika.

Kriminalisti, ki so prišli v Sedraž, so imeli kaj videti. Presenečeni so ugotovili, da je pokojni Matija Kladnik že urejen in oblečen, kot je navada za pogreb. Kot kaže, so ga hoteli domači pokopati

Mati umorjenega, Angela Kladnik

Otroci niso imeli lahkega otroštva. Vseh pet je hodilo v „posebno“ šolo, saj se njihova zapita starša zanje nista kaj dosti zmenila. Za hčerki je k sreči poskrbela socialna, ki ju je še majhni odvzela in našla zanju boljšo družino, kjer sta lahko imeli normalno otroštvo.

Sinovi pa niso imeli te sreče. Odraščati so morali v družini, kjer so bili namesto tople očetove in materine ljubezni deležni vsega drugega. Razgrajanja pijanega očeta in zanemarjanja s strani svoje prav tako z alkoholom zasvojenega matere.

Dosedanja preiskava je pokazala, da je do umora prišlo v soboto popoldne 21. novembra zaradi prepira med očetom in sinom. Prepri je pripeljal do pretepa, takrat pa naj bi oče zgrabil za kuhinjski nož in sina zabodel v trebuh, nato pa ga ranil še v vrat. Kmalu zatem naj bi šla oba oziroma vsi spat, ne da bi za poškodovanega sina iskali zdravniško pomoč. Policisti so bili o do-

kar brez vseh potrdil in prijave o smrti. Očitno ni nihče pri hiši pomislil, da bi kogarkoli obvestil. Oče pokojnega Matije je sedaj v zaporu in preiskovalni sodnik vso zadevo še raziskuje, tako da preiskava še ni končana.

„Ni hotel zdravnika.“

V Sedražu je tisti dan, ko smo iskali sorodnike in znanke pokojnega Matije, vlekla burja kot da bi hotela odpihniti vse, kar je v tej vasi slabega. Dom Kladnikovih je stara hiša, na prvi pogled zanemarjena, kot da v njej že dolgo nihče ne živi, tik zraven cerkve. Na vogalu smo srečali Angelo Kladnik, mati pokojnega Matije.

„Jaz nisem nič kriva, nič ne morem pomagati“, je najprej povedala mati Angela. „V soboto sta mož in sin doma pila jabolčnik. Takrat ko se je to zgodilo, sem ravno zunaj črpala vodo za v kuhinjo, saj nimamo vodovodne napeljave. Ko sem prišla v kuhinjo, sem videla, kaj se je zgodilo. Sina sem

Soseda Eva Kvas

sama povezala, saj ni hotel iti k zdravniku. Rana ni bila videti globoka in tudi Matija se ni kaj dosti pritoževal in je še povsem normalno govoril. Nazadnje sem bila pri njem opolnoči, ko sva še govorila. Zjutraj pa sem videla, da je mrtev,“ povsem mirno pripoveduje Angela. Ni videti, da bi jo smrt njenega sina kaj dosti prizadela.

„Krivi so starši“

„Hudo mi je za njim, vsi sosedje tu okoli ga bomo pogrešali. Matija je rad hodil k nam pomagat pri različnih kmečkih delih. Denarja mu za to sicer nisem kaj dosti dajal, saj ga je vse prerad nesel v gostilno in zapravljal za pijačo. Namesto tega sem mu raje kupil obleko in obutev, pa tudi najedel se je ponavadi pri nas, saj doma mati ni znala skuhati drugega kot močnik. Pri meni ni nikoli pil, saj mu nisem pustil. Bil je priden fant. Ko sem bil pred kratkim štirinajst dni v bolnišnici, je skrbel za vso mojo živino,“ pripoveduje sosed Leopold Pader.

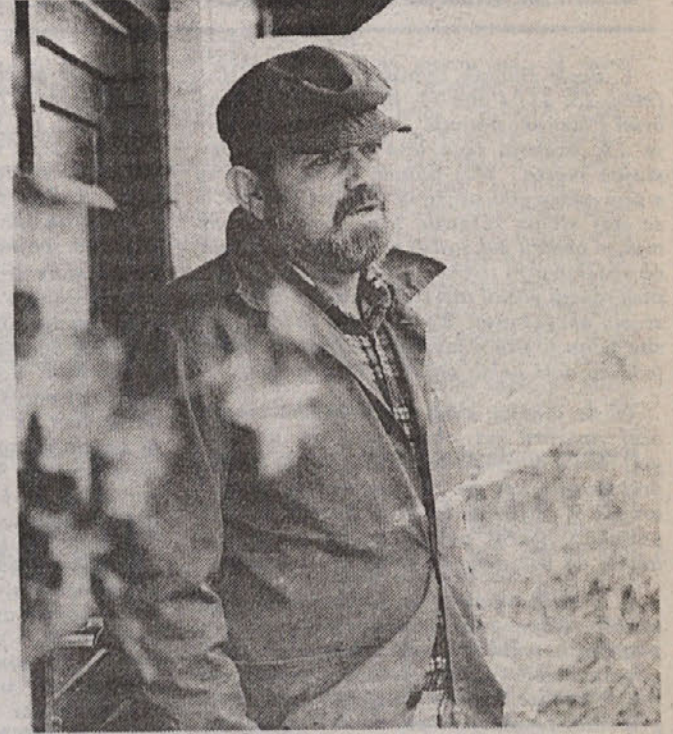
„Njegova mati je trdila, da krade, kar pa ni bilo res. Pri meni je imel ključ od kleti, shrambe in tudi od ostalih prostorov, pa mi ni nikoli nič zmanjkalo. Skoraj celo poletje je bil pri nas, domov je hodil samo spat. Še v petek je bil pri meni in povedal, da ga v soboto ne bo, saj

gre nekemu pomagat spravljat drva. Nikakor ne morem razumeti, kako to, da ni mati poklicala zdravnika, ko je videla, kaj se je zgodilo. Če bi pravočasno dobil zdravniško nego, bi bil lahko še živ. Ko bi vedel, kaj se dogaja, bi vdrl v njihovo hišo in ga peljal k zdravniku, vendar pa nisem imel pojma o vsem skupaj,“ prizadeto pripoveduje Leopold.

Drugi sin - požigalec

Eva Kvas je najbližja Kladnikova soseda, ki je zaradi njih tudi veliko trpela, saj ji je njihov drugi sin Miha pred leti zažgal gospodarsko poslopje.

„V soboto sem kot že mnogokrat slišala iz sosednje

Sosed Leopold Pader

hiše divji prepri. Hčerka, s katero sva šli z njive skupaj domov, je rekla, saj se bodo še stekli. Ker so pri njih divji prepri vsakodnevna stvar in smo jih sosedje že navajeni, nisem niti pomislila, da se je zgodil umor. Ob pol petih se je slišal močan ropot, nato pa je vse utihnilo.

Njihov oče Miha je vedno razbijal po hiši. Enkrat so bila na vrsti oken-ske stekla, drugič se je pijan izivljal nad kakšnim tranzistorjem, ki ga je metal naokoli.

V nedeljo zjutraj smo pri maši zvedeli, da je Matija umrl. Vsi smo se zelo začudili, saj je zgedel povsem v redu. Saj Matija ni bil napačen fant, rad je ho-

dil pomagat kmetom naokoli, k nam sicer ne, saj mi stikov s Kladnikovimi že nekaj let nismo imeli, odkar nam je njihov drugi sin Miha leta 90 požgal hlev. Kot se je takrat zagovarjal, naj bi ga k temu nekdo napeljal. Hlev smo deloma obnovili, nato pa ga je še enkrat požgal. Sedaj je v zaporu - zaradi požigov je bil obsojen na tri leta.

Zato je razumljivo, da z njimi nismo imeli veliko stikov, pustili smo jih pri miru. Pred požigi sem jim marsikdaj dala kakšen kos obleke, včasih pa sem fante povabila tudi na kosilo,“ pripoveduje Eva Kvas.

Janez Vodnar
Foto: Lucas

Dom družine Kladnikov

30 LET
IZKUŠENJ

Moda
TRGOVSKO PODJETJE P.O. CELJE

BOŽIČNO NOVOLETNI POPUSTI!

ZA GOTOVINSKO PLAČILO NAD 10.000,00 SIT 10% POPUST

ZA GOTOVINSKO PLAČILO NAD 20.000,00 SIT 20% POPUST

NAVEDENI POPUSTI VELJAJO OD 1. 12. 92 - DO 31. 12. 92 V SLEDNJIH TRGOVINAH:

VOLNA, VESNA, MANUFAKTURA, PIONIR, STARI TRG in TOPER.

PRIPOROČAMO SE ZA NAKUP!

Mojim volilcem

Predvolilni čas se izteka. Volitve so to nedeljo.

Če boste tako izbrali, bom tudi v prihodnje storil vse, kar bo v moji moči, da bomo živeli v miru in strpnosti. Vaša množična podpora v predvolilnem času me zavezuje. Živeli bomo svobodno in dostojno življenje srečnih in ustvarjalnih ljudi, ki imajo jasno prihodnost, socialno in vsakršno varnost, zajamčeno dostojanstvo, pravice in svoboščine.

To ni volilna obljuba. To so cilji, ki jih skupaj moramo in zmoremo doseči.

Vabim Vas, da se v nedeljo srečamo na voliščih. Samo na Vašem volišču in nikjer drugje boste sami izbirali prihodnost, ki si jo želite.

Lepo Vas pozdravljam in Vam želim vse dobro.

*Vaš
Milan Kučan*

STUDIO MARKETIG

Pokojnine so zaslužene ne podarjene

Jelko Kacin

ZA normalno življenje
blaginjo in mir

Upokojenci so ustvarili večino sedanjega družbenega bogastva in njihove pokojnine so zaslužene in ne podarjene.

Zato Demokrati nasprotujemo popravljanju ravnovesja med zaposlenimi in upokojenci z zmanjševanjem pravic invalidov in upokojencev.

Smo za ohranjanje vseh pridobljenih pravic in za postopno posodabljanje pokojninsko - invalidskega zavarovanja. Država mora jamčiti za redno izplačilo pokojnin, invalidnin in drugih dajatev iz obveznega invalidskega in pokojninskega zavarovanja.

Zavzemamo se za evropski sistem pokojnin, za uvedbo vdovskih pokojnin in za trinajste pokojnine.

Prepovedali bomo izplačilo plač v bonih, v naravi ali v vrednostnih papirjih brez odvajanj dajatev in prispevkov v pokojninski in invalidski sklad.

DEMOKRATI

ZA SLOVENSKO PRIHODNOST

SMRT PRIJATELJA IN ALPINISTA DAMJANA VIDMARJA PREPREČILA NADALJEVANJE SLOVENSKE HIMALAJSKE ODPRAVE »JANNU EAST 1992«

JANNU EAST — GORA, KI JE BILA PREBLIZU

Piše: Danijel Bedrač

5

A do tja je še dolga pot in nobenih razlogov ni bilo, da se ne bi sproščeno predajali dogajanju in občutkom, ki so se menjavali skoraj tako hitro, kot je vozil tovornjak. Med tridnevno vožnjo smo jedli v glavnem v čajnicah in gostiščih, prenočevali pa v lodžih (angl. lodge), ki jih je bilo ob poti kar precej. Drugo ali tretjo noč na poti smo Damč, Rudi in jaz padli v neki vasi v totalno odštekanu sceno. Sredi vaškega trga je bil precej velik, raven prostor, ki so ga na eni strani obkrožala dekleta, na drugi pa fantje, vmes pa je gneznilo nekaj starih mam, ki so najbrž bdele nad moralnostjo celega dogajanja.

Vse skupaj pa se je dogajalo dobesedno bogu za hrbtom, kraj je namreč bil tak, da smo upravičeno dvomili, da so tam že kdaj videli belca. A iz sosednje zgradbe se je iz sodobne hi-fi opreme slišala aktualna ameriška in evropska rock in plesna glasba. Tipi, ki so poplesavali sredi trga, so suvereno obvladali break-dance, akrobatski rock'n'roll in podobne zadeve. Samo strmeli smo, nato smo se, rahlo zarolani od piva, vožnje s tovornjakom in ostalih zadev, začeli tudi sami gibati v ritmu glasbe. Ko so to videla dekleta, ki so na eni strani obkrožala trg, so nas začela kljub svarečim pogledom starih mam in lokalnih frajerjev vabiti v sredino kroga na ples.

Nismo vedeli, kaj bi, kakšne so tam navade, zato sva se z Rudijem malce obotavljala, vendar naju je Damč, ki je vneto pritiskal na sprožilec fotoaparata, prepričal, da so tu dobročudni in nenasilni ljudje, pa sem najprej zaplesal jaz, malo kasneje pa se je utrgalo tudi Rudiju in z dvema domačima dekletoma sva uprizorila pravi show.

Ko sva se oba prepotena in sijočih oči vrnila k Damču, ki se je seveda ob vsem skupaj kraljevsko zabaval in zadevo beležil na filmski trak, pa je vzdusje pokvaril rahlo pijan lokalni tip, ki se je najbrž čutil dolžnega, da pride zadevi do dna. Zanimalo ga je namreč, če imava Rudi in jaz s tukajšnjimi dekleti resne namene, ali pa

se kar tako zajebavamo. Ker je bilo res slednje, je Damč razumno predlagal, da gremo spat.

A glej hudiča, obe najini plesalki sta nama sledili do lodža, kjer smo spali in ne vem, če bi se bilo kaj posebno treba potruditi, da bi sledili Rudijem in mojim predlogom do vsem znane epilogu. Žal je tudi tokrat kot tolikokrat doslej razum premagal želje in strasti. Pa sva vsaj oba z Rudijem imela lepe sanje

Naslednje jutro smo se kot običajno spet stlačili v tovornjak; Rudijeva in moja plesalka z včerajšnjega žura pa sta nama mahali tako dolgo, da sem ju fotografiral. S soferjem oziroma že z lastnikom tovornjaka v Kathmanduju smo se dogovorili, da nas potegne do Phidima, odkoder pa je do Gophetar Bazarja, kjer običajno štartajo odprave, še celih 30 kilometrov. A spet smo se malo režali drug drugemu

Pot skozi nepalsko džunglo

v obraz, padla je kakšna pametna pripomba, nekaj več rupij je menjalo lastnika in že smo z istim tovornjakom po smrtno nevarni vožnji ob robu gorskih »cest« pribrzeli še istega dne v Gophetar.

Ker sem bil v odpravi zadolžen za rane, poškodbe, skratka za zdravje, sem imel obilico dela. Vaščani so pričeli

prihajati s takšnimi ali drugačnimi zdravstvenimi težavami, začeli so mi prinašati več ali manj bolne, krastave ali kakorkoli drugače problematične otroke in vsem tem ljudem bi torej moral pomagati. Seveda sem sklical sestane, na katerega sem povabil sirdarja Soldima in zveznika Moho, ki je navsezadnje policaj in predstavnik oblasti hkrati in jima kratko in jedrnat povedal, da v resnici nisem »pravi« zdravnik, temveč le bolničar, izšolan v mornariški pešadiji bivše Jugoslovanske vojske, da sem pred odhodom sicer redno hodil k prijatelju, ki je zdravnik, da me je poučil o vsem potrebnem glede pljučnega in možganskega edema, ozeblin, omrzlin in podobnih gorskih radosti, vendar pa ne vem, ali lahko »zdravim« tudi tukajšnje domačine. Medicinske opreme sem imel veliko, vendar še vedno manj kot etičnih in moralnih zadržkov.

A fanta sta me opogumila rekoč, da naj delam vse, kar pač znam, naj pomagam, če le znam in hočem in lotil sem se dela. A že ob pogledu na moj prvi »primer« me je, kljub temu da imam kar dobre živce in sem v Vojni bolnici v Sarajevu med služenjem vojaškega roka delal v kirurški ambulanti, stisnilo v grlu in globoko sem moral zajeti sapo, saj sem v sebi obdržal pravkar zaužit dal - bat (riž z omako iz leče in začimbami) in pravkar popito pivo.

Ko sem namreč dvanajst ali trinajst let staremu dečku ob moledovanju njegovega očeta snel z gležnja umazano cunjco, ki je najbrž služila kot obveza, sem zagledal kosti sklepa, ki so se bleščale sredi gnijočega mesa, vse skupaj pa je obdajal velik mehur, iz katerega se je cedila sokrvica, pomešana s krvjo in gnojnim izcedkom. Rekel sem, naj malo počakata, šel po Rudija in medicinsko opremo in se lotil dela. Z Rudijem, ki je suvereno obvladal vlogo medicinske sestre, sva sklep očistila gnoja, predrla in očistila mehur, vse skupaj razkužila, namazala z antiseptičnim mazilom in sterilno povila. Še danes ne morem (in najbrž tudi nikoli ne bom) pozabiti hvaležnosti, ki je zarela iz oči dečka in njegovega očeta.

Nato se je pojavil tip z vročino, ki sem mu dal andol in nekaj aspirinov,

neki deklici sem s kolena odlučil impozantno zagnojeno krasto, pod katero sem zagledal celo enega ali dva črva in tako dalje pozno v noč. Kaj vse se mi je tisto noč sanjalo, si lahko mislijo tudi bralci z manj razvito domišljijo.

Naslednjega jutra pa se je začelo zares. Že prejšnji dan je mister O'Boy, eden od šerp, ki so pripotovali z nami iz Kathmanduja, začel najemati lokalne nosače, z istim delom pa je pod nadzorstvom sirdarja nadaljeval, dokler nista zbrala štirideset mož, kolikor smo jih potrebovali. Nosači so bili vseh starosti, štirinajstletni deček ali šestdesetletni možakar, oba sta nosila na svojih plečih po trideset kilogramov tovora, h kateremu pa je treba pristeti še njuno lastno hrano. Občudovanja vredni možje, majhni, žilavi, vztrajni ... In to le za sto rupij (okoli dva dolarja!) na dan.

Seveda smo tudi mi in šerpe nosili; sirdar, njegov pomočnik Ang Karsang in zvezni oficir Moha so tako kot mi nosili le svojo osebno opremo, ki jo potrebuješ na pohodu do baznega tabora (spalna vreča, armaflex, na katerem ležiš, perilo, vetrovka, dežnik ali pelerina, higienski pribor, baterija, fotoaparati ...), ostali šerpe pa so poleg osebne opreme prenašali še ves kuhinjski pribor in opremo. Le mister O'Boy ni razen mikroskopsko majhnega nahrbtnika, v katerem je imel bogve kaj, prenašal ničesar, saj je bila njegova stalna (in zahtevna) naloga, da je nadzoroval nosače, jih stalno prešteval in jih gledal, če je s tovari vse v redu.

Pa ni bilo nobenih zapletov, stroj je deloval natančno in učinkovito. Etapa prvega dne je bila kratka, morali smo se iz Gophetarja spustiti v dolino Kabeli Kole, nato pa se povzpeli do domačije, na katere dvorišču smo prenočili. Ko smo prišli do reke, smo se seveda takoj šli kopat, saj je bilo zelo soparno in po triurni hoji pod ne ravno lahkim nahrbtnikom se kopel res prileže ... Treba pa je povedati, da so reke tam, sploh po obdobju monsuna, izredno deroče, saj imajo velik padec in narasle, česar pa smo se, kot se bo izkazalo, premalo dobro zavedali.

Se nadaljuje

**MALI OGLAS
ZASTONJ KUPON**

MOJ NASLOV: _____

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

_____ podpis naročnika

Zločini nad kojima se zgražava Evropa

U sobi bivše osnovne škole u sjevernobosanskom selu Donja Mahala stoje pognutih glava 25 muškaraca ispred oficira odbrambenih snaga BiH. „Četnici“, kaže on i dodaje „sve sami zločinci“. Izdvaja dvojicu mladića, za koje kaže da su „monstrumi“ i koje nikad neće zamijeniti. „Oni će doći pred međunarodni sud, dva mjeseca je trebalo dok su progovorili“ priča oficir.

Slobodan Panić, kako se zove jedan od „monstruma“ je 22-godišnji stolar iz sela Lukavac kod Brčkog. Djevuje kao bezopasni još neodrasli mladić. Međutim, ono o čemu priča govori o užasnoj brutalnosti kojom su mučeni i ubijani ljudi u bosanskim logorima smrti. Evo priče Slobodana Panića:

„Moja smjena u logoru Brčko 16. maja trajala je od šest do 14 sati. U pola devet jedan vojnik mi je naredio da podjem s njim. On je pripadao Arkanovom odredu i njegovi ljudi bili su šefovi u logoru. Vojnik me je odveo do dva velika magacina kod rijeke, gdje su se nalazili muslimanski zatvorenici. Tamo je stajalo još približno deset drugih vojnika. Oni su doveli tri mlade žene iz logorske hale. 'Pokaži da si muškarac!', vikali su.

Djevojčice su klečale na livadi ispred magacina. Nobile su sukne i kuhinjske pregače. Molile su i plakale. Zatim su doveli još dvije. Bile su jako mlade, možda 15 godina. Učinio sam to, jer sam se bojao. Vojnici su stajali okolo s pištoljima u ruci i smijali se.

Tada su odveli djevojke i doveli dvojicu muškaraca iz dvorane. 'Ubij ih', zapovjedili su mi vojnici i dali pušku. 'Ne mogu da ubi-

me na stražarsko mesto. Tamo sam plakao i drhtao, dok mojoj smjeni nije došao kraj.“
Dok oborena pogleda pilji u pod Panić kaže: „Kriv sam. Bilo bi bolje da su me Hrvati odmah ubili, nego što

su me na stražarsko mesto. Tamo sam plakao i drhtao, dok mojoj smjeni nije došao kraj.“

Dok oborena pogleda pilji u pod Panić kaže: „Kriv sam. Bilo bi bolje da su me Hrvati odmah ubili, nego što

sam to učinio. Ne znam koliko sam ih zaklao, bilo ih je deset ili petnaest.“

Ostali su osudjenici na smrt morali gledati klanje svojih susjeda, molili su za milost. Ali to je trajalo presporo za okorjele Arkanove.

jem', rekao sam. Oni su se samo smijali. Onda sam pucao. Na kraju su doveli još dvojicu. Vonici su mi u ruku stisnili dug nož: 'Koji muslimanske pse', progundjao je vodja grupe. Po jedan vojnik držao je svakog od dvojice muškaraca za noge, a drugi za glavu. Treći vojnik je navodio moju ruku. Musliman je stalno vikao: 'Nevin sam, poštujte mi život.' Jednim pokretom presjekao sam mu grlo. Potom su doveli drugog muškarca. Osjećao sam se bijedno, bilo mi je loše. 'Od ovog nema ništa', kazao je jedan od vojnika. Vratili

su mezarobili.“
I drugi zarobljenik, Cvjetin Maksimović, ima 22 godine i iz istog je sela kao i Panić. Njegova ispovijest je užasnija: „Radio sam u jednoj ciglani, prije nego što sam došao u vojsku. Deset dana morao sam da čuvam logor na rijeci. Dvojica arkanovaca, 'Dino' i 'Čolo' povelu su me odatle. Jedan mi je u ruku stisnuo Rambo nož. Ispred hale su istjerali grupu Muslimana. Trebao sam da im režem grkljane. Nećkao sam se, rekao sam da u životu nisam ni pile zaklao. Vojnici su mi stavili nož na grkljan. Tada

zločince.“
„Gadjao sami gadjao“, govori, gutajući knedle Cvjetin. Kaže da nije brojao žrtve. „Možda ih je bilo 80. Svi nisu bili odmah mrtvi.“
I Maksimović kao i njegov prethodnik je morao pokazati kakav je on srpski muškarac:
„Moje ruke i uniforma su bili puni krvi kad su me vojnici odveli do jedne kancelarije. Tamo je bilo zatvoreno oko dvanaest mladih djevojčica. Strgali su im odjeću sa tijela. Trebalo je da ih silujem. Međutim, nisam mogao!“

Dragi prijatelji!

U želji da Vam vašu nesreću što više olakšamo, u redakciji našeg časopisa Nova doba odlučili smo, da ovu stranicu namjenimo posebno Vama.

Ako nešto trebate, nekog tražite, u neizvjesnosti ste, slobodno zovite naše brojeve: 063/441-606 ili 441-215. Sa srećom!

Redakcija Nova doba

Čapljina:

Proradile škole

Iako vojne i civilne vlasti sve čine da grad što brže oživi, Čapljina je još uvijek daleko od mira: Front

likom su broju na vječni počinak ispratili Božana Šimovića, zapovjednika postrojbe za posebne namjene „Ludvig Pavlović“, poginulog u posljednjim borbama kod Hodova.

Uprkos ratnim opasnostima u Čapljini je s radom

Traži se obitelj!

Iz sela Guštera kod Zvornika izbjegla je moja obitelj. Supruga mi se zove Munira. S njom je ćerka Hazija i snaha Fata.

Hilmo Okanović, Beč

na kome branioci i dalje hrabrošću izdržavaju napade četnika nanoseći im gubitke još je blizu da bi na-

Traži se otac!

Moje otac Ramo Radenica prema nekim informacijama odveden je iz Brčkog u jedan od brčanskih logora. Ima li neko vijesti o njemu?

Sanela Radenica, Gunja

rod ovog kraja mogao da predahne. Granate i dalje povremeno dolijeću u sami centar Čapljinje: Moral stanovništva ne popušta. Gradjanjani ovog mjesta u ve-

Traži se brat

Moje brat Salih Šabić (32) stacionirao je na staroj željezničkoj stanici u Doboju, gdje je radio kao željezničar. Supruga Jasminka je radila u „Faxanoriju“, a imaju sinove Senada (19) i Sedmira (9).

Hajdra Škopljak, Njemačka

već počelo nekoliko tvornica. S manjim kapacitetom, ali ipak rade, što je od izuzetne važnosti za grad koji zbrinjava još i 12 hiljada izbjeglica. Otvoreno je i pet osnovnih škola dok su srednjoškolci još na produženom raspustu.

Mock protiv rata

Rat u BiH mora se najhitnije riješiti, jer njegovo stalno pojačavanje prijeti širenjem do nesagledivih razmjera, izjavio je austrijski ministar vanjskih poslova Alois Mock u svom završnom izlaganju zasjedanja ministara SEI u Grazu. Kao prvi razlog je naveo moguću

Traži se Behrija

Behrija Sejdin Hvala je sama u Odbaku, a radila je u tvornici „Vutekas“. Navodno je izbjegla u Hrvatskoj. Zna li neko nešto o njoj?

Sadija Sejdin, Njemačka

ska - francuska inicijativa o obnovi londonske konferencije o BiH, a svi sudionici suglasili su se da nisu dovoljni uobičajeni diplomatski putevi za sazivanje te konferencije, budući da „Srbija uvijek iskorišćuje svaku prigodu isključivo za dobivanje na vremenu“.

Traži se sin

Toliko ranjeni Zvezdija Hasanović, navodno mu je amputirana noga, izbjegao je sa suprugom Avdijom iz Kalostije. Otac iz Njemačke moli za informacije.

Fata Junuzović, Šibenik

promjene u svjetskim razmjerima, a kao drugi veliku opasnost širenja konflikta iz BiH na Kosovo i Makedoniju.

Razmotrena je i Italijan-

Za kćer Nadu Miličić iz Tomića posljednji put sam čula prije nekoliko mjeseci. Hvala za informacije.

Marija Tomić, Sisak

S Bosancima kao nekad s Židovima

Šest svjetskih uglednika, među kojima i nekadašnji američki predsjednici Ronald Reagan i Gerald Ford, te bivša britanska premierka Margaret Thatcher, potpisali su apel upućen svijetu, da se zaustavi „divljaštvo“ i „pokušaj genocida“ u BiH.

U međuvremeno pitanje izbjeglica iz BiH i dalje ne silazi s dnevnog reda u Britaniji. Odbijanje Londona da prihvati 180 prognanika kritizirao je ovih dana Amnesty International. Britanska organizacija Vijeće za izbjeglice uspoređuje uvodjenje viza za gradjanje BiH s bri-

tanskim zatvaranjem vrata njemačkim Židovima sredinom tridesetih godina.

Visoka komesarka UN za izbjeglice Sadako Ogata optužila je pak Britaniju da krivo tumači savjete UN o prihvatu izbjeglica iz bivše Jugoslavije pokušavajući tako opravdati svoju restri-

Što više ŽR organizacije ŽR, na katerega lahko nakupite donacije pomoći begunce iz BiH, s priložom za BiH: 50101-678-51579

ktivnu politiku pružanja političkog azila.

Velika Britanija upravo priprema novi, još stroži zakon o političkom azilu. Kritizirala ga je skupina britanskih poslanika, nazivajući ga „katalogom napada na istinske izbjeglice koji iz

vlastite zemlje bježe pred progonima.“

Zavadišvi se s austrijskom vladom - koja je povremeno primila oko 170 bosanskih izbjeglica što ih Britanija nije htjela primiti - London, sada, čini se, kani stvar popraviti novcem. Financijski kani pomoći Austriji i Njemačkoj da zbrinu prognanike. Ostaje otvoreno pitanje hoće li obećanjem novčane pomoći britanska vlada uspjeti zgladiti diplomatsku svadju s Bećom.

BROJEVI TELEFONA U PRIHVATNIM CENTRIMA

NOVA GORICA - LOKO-VEC 065/49-521, NOVA GORICA - DESKLE 065/52-004, NOVO MESTO 068/24-601, ORMOŽ 062/714-141, PO-

STOJNA 067/21-085, PO-STOJNA 067/22-382, PTUJ 062/771-131, PTUJ 062/771-542, RADOVLJICA 064/723-491, RADLJE - RIBNICA NA

POHORJU 0602/68-026, RADLJE - MUTA 0602/61-500, RAVNE NA KOROŠKEM 0602/35-110, RIBNICA 061/862-049, SEVNICA 0608/81-

314, 0608/81-574, SLOVENSKA BISTRICA 062/810-028, SLOVENJ GRADEC 0602/41-340, ŠKOFJA LOKA 064/622-765, ŠKOFJA LOKA 064/651-

037, ŠKOFJA LOKA 064/621-847, ŠMARJE PRI JELŠAH 063/816-068, ŠMARJE PRI JELŠAH 063/814-950, TOLMIN 065/81-460, TREBNJE

068/48-321, TRŽIČ 064/50-444, VELENJE 063/855-313, ŠOŠTANJ 063/881-356, VIŠNJA GORA (GROUPLJE) 061/784-099.

ZA IZBJEGLICE IZ BOSNE I HERCEGOVINE

STOPITE BLIŽE, VOLILKE

